

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

**DOKUZUNCU
BARO BAŞKANLARI
TOPLANTISI**

**15 EKİM 2005
ANKARA**

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

15 EKİM 2005

Türkiye Barolar Birliği Yayınları: 95

Türkiye Barolar Birliği
Dokuzuncu Baro Başkanları Toplantısı

ISBN:975-6037-14-8
© Türkiye Barolar Birliği

Birinci Baskı: Kasım 2005

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı
Karanfil Sokağı 5/62
06650 Kızılay - ANKARA
Tel: (312) 425 30 11 - 425 36 19 - 418 05 12 - 418 13 36
Faks: 418 78 57
web:www.barobirlik.org.tr
admin@barobirlik.org.tr
yayin@barobirlik.org.tr

Sayfa Tasarımı ve Ofset Hazırlık
Düş Atelyesi (0312.215 70 37)
(Nazlı Özçelik)

Baskı
ŞEN MATBAA
Özveren Sokağı 25/B
Demirtepe/ANKARA
(0312. 229 64 54 - 230 54 50)

**DOKUZUNCU
BARO BAŞKANLARI
TOPLANTISI**

BİRİNCİ OTURUM

15 EKİM 2005

Güneş GÜRSELER (Türkiye Barolar Birliği Genel Sekreteri): Değerli baro başkanlarımız, barolarımızın değerli yöneticileri, değerli temsilcilerimiz; Ceza Muhakemesi Kanunu kapsamında baro tarafından müdafî ve vekil görevlendirilmesinde yaşanan sorunlar ve çözümleri üzerinde konuşmak üzere hazırladığımız bu Baro Başkanları Toplantımıza hoş geldiniz. Bu toplantımızda sadece bu gündemle CMK uygulamasında yaşadığımız sorunları değerlendirip, çözümleri konusunda ortak önerilerimizi belirleyeceğiz. Katılımlarınız için teşekkür ediyoruz.

Açılış konuşmasını yapması için sayın Birlik Başkanı Av. Özdemir Özok'u kürsüye davet ediyorum. Buyurun efendim.

Özdemir ÖZOK (Türkiye Barolar Birliği Başkanı): Basınıımızın değerli temsilcileri, saygıdeğer başkanlarımız; hepiniz hoş geldiniz.

Sayın başkanlarımız; Antalya'da yaptığımız Genel Kurul'dan sonra ilk baro başkanları toplantımızı hepinizin bildiği gibi, 2 Temmuz 2005 günü yapmıştık. Ancak yürürlüğe giren yasalar ve özellikle Ceza Kanunu, Ceza Muhakemesi Kanunu, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Kanun uygulamalarında ortaya çıkan sorunlar başta olmak üzere yeni konu ve sorunları sizlerle birlikte tartışarak çözüm üretmek için ivedi bir toplantı yapmak gereksinimi doğmuştur. Bu gerekçelerle yaptığımız toplantı çağrısına yanıt vererek bizlerle birlikte olduğunuz için, sizlere şahsım ve Yönetim Kurulu üyesi arkadaşlarımız adına teşekkür ediyor, sevgi ve saygılarımı sunuyorum. Tekrar hoş geldiniz.

ÖZDEMİR
ÖZOK'UN
KONUŞMASI

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

ÖZDEMİR
ÖZOK'UN
KONUŞMASI

Sayın başkanlarım; 21-22 Mayıs 2005 günlü Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu'ndan hemen sonra, yani 1 Haziran 2005 günü yürürlüğe giren Ceza Kanunu ve Ceza Muhakemesi Kanunu, Türkiye Barolar Birliği'ne ve özellikle barolarımıza yeni yük ve sorumluluklar getirmiştir. Eski CMUK, yeni Ceza Muhakemesi Kanunu uygulamasıyla baroların Ceza Muhakemesi Kanunu servislerinde iş patlaması olmuş, özellikle nüfusu büyük olan kentlerdeki barolarda savcılık makamı ve mahkemelerden gelen avukat talepleri karşısında bir noktada tıkanır hale gelmiştir. Bunun doğal sonucu olarak Türkiye Barolar Birliği, Ceza Muhakemesi Kanunu servisinden avukatlık ücreti taleplerinde de büyük artışlar olmuştur. Barolarımızla Türkiye Barolar Birliği Saymanlığı arasında günde onlarca telefon görüşmesi yapılmaya başlanmıştır. Benimle görüşen çok değerli başkanlarımız da eski dönemlerde tanık olmadığımız ölçüde ciddi yakınmalar iletmeye başlamışlardır.

Bizler, daha yasalar yürürlüğe girmeden, bu sorunların yaşanacağını, Avrupa Birliği hayali ve baskısıyla bir çırpıda çıkarılan yasaların altyapısının oluşturulmadığını, bunun için mutlaka CMUK tahsisatının ek bir ödenekle arttırılması gerektiğini Genel Kurul öncesi Adalet ve Maliye Bakanlıkları'na ilettik. Ancak her iki Bakanlık'tan da olumsuz yanıt aldık. Yeni dönem olarak bu konuyu sıkça gündeme getirdik ve yeni gelişmeleri Yönetim Kurulu'nda dikkate alarak, Ceza Muhakemesi Kanunu Yönetmeliği'nin değiştirilerek, hepinizin bildiği gibi, sizlere yolladık. Ancak, artık savcılık ve mahkemelerin avukat talepleri, avukatların verecekleri hukuki yardımlar, bu yardımlar karşılığında ödenecek ücretler, başlı başına sorunlar haline gelmiş durumdadır. Bizler, Türkiye Barolar Birliği Yönetimi olarak, her konuda olduğu gibi, bu sorunlara da barolarımızla birlikte kalıcı ve sağlıklı çözümler üreteceğimize olan inancımızla sizleri, sadece Ceza Muhakemesi Kanunu uygulamasına ilişkin sorunları içeren bir gündemle toplantıya çağırılmayı uygun bulduk.

Sayın Genel Sekreter Güneş Gürseler'in konuyla ilgili çalışmalarını içeren metin barolarımıza yollanmıştır. Bugün gerekirse

* Genel Sekreter Güneş Gürseler'in hazırladığı "Bedava Ceza Avukatlığı" başlıklı metin Ekler bölümünde aynen yer almaktadır.

sayın Gürseler, sizlere sözlü olarak da bu gönderdiği yazılı metin hakkında ayrıntılı bilgiler verecektir.

Sayın başkanlarım; Ceza Muhakemesi Kanunu kapsamında hepinizin bildiği gibi, uzlaşma konusunda da ayrıntılı çalışmalar yapılmış; Başkan Yardımcımız sayın Ünsal Toker başkanlığında oluşturulan komisyonun barolardan gelen görüşleri de dikkate alarak hazırladığı Uzlaşma Yönetmeliği, Yönetim Kurulumuz tarafından son şekli verilerek barolarımıza yollanmıştır. 2 Temmuz 2005 günlü Baro Başkanları Toplantısı'ndan sonra hepinizin bildiği gibi, Yönetim Kurulumuzu ve sizleri en çok meşgul eden 6 Eylül 2005 günlü Adli Yıl Açılış Toplantısı ve Yürüyüşü olmuştur. Seçilen eşgüdüm sorumluları ve baro başkanlarımızın üstün çalışmaları sonucu, dost ve düşmana mahcup olmayacak bir etkinliği birlikte gerçekleştirdik. Her etkinlikte olduğu gibi, etkinlik öncesi ve etkinlik sonrası kimi yakınmalar ve övgüler bu etkinlikte de gündeme gelmiştir. Biz, övgülere teşekkür ediyor ve bir yana bırakıyoruz, ama ilk kez gerçekleştirdiğimiz böylesi bir etkinlikte çıkaracağımız çok büyük dersler olduğunu biliyor ve gelecek etkinliklerimizde daha öngörülü hareket edeceğimizi şimdiden sizlere söylemek istiyorum.

Toplantı bir bütün olarak ele alındığında, başından sonuna ortak aklın egemen olduğu ve özellikle baro başkanlarımız başta olmak üzere, etkinliğe katılan veya katılmayan büyük bir meslektaş grubunun desteğini alan bir etkinlik olarak Türkiye Barolar Birliği tarihinde bir ilk olma özelliğini de taşıdığını söylemeden geçemeyeceğim. Bu etkinlik yanında, geçen toplantıda öncelikle takip etmemiz gerekli olan konuları başlıklarıyla bilgilerinize sunmuştum. Geçen süre içinde bunlarla ilgili çalışmalarımızı kısaca bilgilerinize sunmak istiyorum. Ceza Muhakemesi Kanunu ve uzlaşma yönetmelikleri yanı sıra, Staj-Kredi Yönetmeliği'nde de önemli değişiklikler yapılmıştır. Avukatlık Kanunu değişiklikleri çalışmaları kapsamında Başkan Yardımcımız sayın Ünsal Toker, barolarla yazışarak, topladığı bilgileri oluşturulacak komisyonla birlikte değerlendirecek ve son şeklini oluşturduktan sonra sizlere yollayacaktır.

Sosyal güvenlikle ilgili çalışmalar son aşamaya gelmiştir. Bildiğiniz gibi, bu konuda beklememizin tek gerekçesi, tüm sosyal güvenlik kurumlarını bir çatı altında toplayacak ve genel sağlık

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

ÖZDEMİR
ÖZOK'UN
KONUŞMASI

sigortası uygulamasını başlatacak olan yasa çalışmalarına hız verilmiş olmasıydı. Bu yasayı bekleyelim, ortaya çıkacak tabloya göre sosyal güvenlik çalışmalarımıza şekil verelim demiştik. Ancak özellikle İstanbul Barosu Başkanı'nun ısrarı ve kimi barolarımızın bu konudaki yoğun talepleri karşısında, yaptığımız titiz inceleme sonucunda, çıkmasını beklediğimiz Sosyal Güvenlik Yasası'nın en yakın bir yıl içinde yasalacağı ve bu yasayla çıkan kimi uygulamaların da 3-5 yıllık bekleme sürelerine tabi olacağını tespit ettikten sonra, bu konuda çalışmalarımıza hız verdik.

Biliyorsunuz, şu anda Türkiye'de barolarımız tarafından vefat eden avukatlarımızın adı bildirildiği an, kendilerine hemen, yani saatlerle ölçülecek zaman dilimi içinde 750 YTL ölüm yardımı yolluyoruz. Yine aynı şekilde, hastalık, doğum ve iş görmezlik için her meslektaşımıza 5 bin YTL'ye kadar yardım yolluyoruz. Bu uygulamalar yayılarak sürmektedir ve müthiş bir talep patlaması oldu. Genel Kurul'dan sonra, yani 19.6.2005 ve 30.9.2005 tarihleri arasında -bilgi olsun diye sizlere sunuyorum- altmış meslektaşımıza geçici iş görmezlik yardımı, yirmi bir bayan meslektaşımıza analık yardımı, on üç meslektaşımıza hastalık yardımı, otuz beş meslektaşımızın yakınına ölüm yardımı, yirmi yedi meslektaşımıza olağandışı haller yardımı adı altında yardımlarımızı sürdürdük.

Pek yakında, yani bir iki ay içinde tüm avukatları kapsayacak sağlık sigortası uygulamamız başlayacaktır. Konuyla ilgili olarak Türkiye Barolar Birliği Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu Yürütme Kurulu, Ak Sigorta, Koç Alians Sigortası, Anadolu Sigorta, Yapı Kredi Sigortası ve Acıbadem Sigorta'yla ilk tur görüşmelerini yapmıştır. Sigorta şirketlerinin daha uygun teklifler getirmeleri için toplantılara on gün süreyle ara verilmiştir. Bu toplantılarda, yatarak tedavi teminatları, primlerin tutarları, yurt çapında hizmet verebilecek sağlık kuruluşu ağının büyüklüğü gibi kriterler göz önünde bulundurulmuştur. Sunulmuş teklifler üzerinde kapsama alınan hastalıklar ile kapsam dışı bırakılan hastalıkların net olarak belirtilmesi, bekleme süreleri, beyan formunun istenmemesi, poliçe yenileme döneminde prim, tazminat oranlarının belirtilmesi, genel sağlık sigortasının ileride devreye gireceği de göz önüne alınarak mevcut poliçenin tamamlayıcı sigortaya dönüştürüle-

bilmesi gibi konular dikkate alınarak, daha düşük primli teklifler yapılması sigorta şirketlerinden istenmiştir.

Tabii bütün bu bilgiler geldikten sonra, çok önemli olan bu konuyu Yönetim Kurulumuz son şeklini vermeden önce, mutlaka, ama mutlaka yine böylesi bir baro başkanları toplantısı yaparak, sizlerin de bilgisini alarak, sizlerle paylaşarak böylesi bir sorumluluğun altına imza atacaktır, bunu da hemen bilgilerinize aktarmak istiyorum, yani son şeklini birlikte tartışacağız.

Avukatlık sınavıyla ilgili çalışmalarını da başlatmış bulunmaktayız. Öncelikle 14 Temmuz 2005 günü ÖSYM Başkanı'ndan randevu alarak genel bir çalışma yaptık. Daha sonra teknik düzeyde çalışmaları Türkiye Barolar Birliği ve ÖSYM elemanları yürütmektedir.

Stajyerlerin durumunun iyileştirilmesi ve staj eğitimiyle ilgili çalışmalarımız da hızla sürmekte. Özellikle Türkiye Barolar Birliği Merkezi'nde oluşturacağımız bir ekiple barolarımıza eğitim hizmeti vermeyi düşünmekteyiz. Bunu gerçekleştirirken, özellikle İstanbul, İzmir, Ankara gibi barolarımızdan, staj eğitim merkezi gelişmiş barolarımızdan da katkı talep edeceğiz.

Avukatların vergi sorunlarıyla ilgili olarak Gelirler Genel Müdüğüyle görüşülerek yeni çözüm yolları aranacaktır. Sayın Genel Müdür'le konuyla ilgili bir kez görüşülmüş, bu görüşmelerimiz sürdürülecektir.

Türkiye Barolar Birliği'nin hizmet binası ve sosyal tesis kompleksiyle ilgili çalışmalarımız sürdürülmekte olup, özellikle imar planıyla ilgili sorunlarımız, Büyükşehir Belediye Başkanı ve Çankaya Belediye Başkanı'yla birebir görüşülerek çözülme aşamasına gelmiştir. Şu anda Büyükşehir Belediye Başkanlığı Hukuk Müşaviri Mehmet Ali Alan ve yine Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısı sayın Ünsal Toker, birlikte bunu çözme konusunda çok ciddi çalışmalar yapmaktadırlar.

Tüm bunların yanında, Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığının birlikte düzenlediği ifade alma tekniklerinin ve ifade alma odalarının geliştirilmesi projesine eğitici düzeyinde katkı sunduk. İlgili baro başkanlarımızla birlikte, Ankara, İstanbul, Bursa, İzmir,

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

ÖZDEMİR
ÖZOK'UN
KONUŞMASI

Antalya, Trabzon, Diyarbakır ve Van'da yapılacak seminerlere eğitimciler yolladık ve yollayacağız, çünkü devam ediyor.

Yine tüm barolarımızın bildiği, Avrupa Birliği TEIAX ve Türkiye Barolar Birliği işbirliğiyle Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi eğitim seminerlerimiz sürdürölmektedir. İlki 19.9.2005 günü Trabzon'da, ikincisi 8.10.2005 günü Malatya'da gerçekleştirilmiş; bundan sonraki program, 22.10.2005'te Konya'da, 12.11.2005'te Van'da, 26.11.2005'te Gaziantep'te, 3.12.2005'te Antalya'da, 17.12.2005'te Antakya'da, 21.1.2006'da İzmir'de, 4.2.2006'da Ankara'da ve 18.2.2006'da da İstanbul'da yapılacaktır.

Bu çalışmalar yanında, birçok baromuzdaki etkinliklere katılarak katkı sunulmaya ve meslektaşlarımızla yeni birliktelikler kurmaya özen gösterilmiştir. Bu bağlamda, mesleğimiz adına çok yararlı çalışmalar yapan İstanbul Baro Meclisi'nin 9 Temmuz 2005 günlü toplantısına katılarak oradaki arkadaşlarla görüş alışverişi yaptık ve son derece yararlı bilgiler edindik. Yine 21-22 Temmuz 2005 günlerinde Bahçeşehir Üniversitesi'nin Amerikalı uzmanların da katılımıyla düzenlediği "Uzlaşma, Çapraz Sorgu" Toplantısı'na katıldık. Bu Toplantı'ya Denizli, Aydın, Antalya, Bursa, Kütahya, Manisa, Sakarya, Elazığ, Tekirdağ baro başkanları yanında, değişik barolarımızdan da birçok meslektaşımız katılmıştır. 22 Temmuz 2005 günlü toplantıya katılan baro başkanlarımızla topluca akşam yemeği yedik; hem katıldığımız toplantıyı değerlendirdik, hem de genel olarak mesleki sorunlarımızı birlikte tartıştık. 26 Temmuz 2005 günü Trabzon'da yapılan Avukatlar Futbol Turnuvası nedeniyle kokteyl verilmiş, Başkan Yardımcımız sayın Ünsal Toker, Sayman Üyemiz sayın Soner Kocabay ve Yönetim Kurulu üyesi arkadaşımız sayın Muhsin Ergazi, bu turnuvada ev sahipliği yapmışlardır.

31 Temmuz 2005 günü İstanbul Barosu Başkanı ve çevre il baro başkanlarının katılımıyla Divan Oteli'nde gazete köşe yazarları ve televizyon yapımcılarıyla 6 Eylül etkinliği kapsamında basın toplantısı yapılmış ve çok ciddi, etkili sonuçlar alınmıştır. Yine hepinizin bildiği gibi, 6 Eylül 2005 günü Adli Yıl açılışına hep beraber katıldık. Daha sonra, 7 Eylül 2005 günü birçok baro başkanımızla birlikte avukatlar kontenjanından Anayasa Mahkemesi üyesi seçilen geçmiş dönem Türkiye Barolar Birliği Denetçisi

ve Ankara Barosu avukatlarından sayın Serruh Kaleli'nin yemin törenine katıldık ve kendisini kutladık. 8 Eylül 2005 günü Karabük Baromuzun 10. yıl kuruluş etkinliklerine, 9 Eylül 2005 günü İstanbul Barosu'nun yıllık geleneksel Adli Yıl açılışı nedeniyle verdiği kokteyle katıldık. 10 Eylül 2005 günü 78'liler Vakfı tarafından düzenlenen "12 Eylül Yargılsın" konulu bir seri etkinlikte oturum başkanlığı yaptık. 24 Eylül 2005 günü Adalet Bakanı'nun çağrılısı olarak memleketim olan Kahramanmaraş İli Pazarcık İlçesi Adliye Binası açılışına Kahramanmaraş, Gaziantep, Mersin ve Adana baro başkanlarımızla birlikte katıldık.

Bu dönemde Adalet Bakanlığı'nın adliye binaları yapımındaki performansını da vurgulamadan geçemeyeceğim. Pazarcık Adliyesi dahil olmak üzere, ülke genelinde başlatılan çalışmalarda son derece başarılı sonuçlar alınmıştır. Burada sayın Adalet Bakanı'nu yürekten kutluyorum.

25 Eylül 2005 günü çeşitli barolarımızdan yaklaşık yetmiş bayan avukatın katılımıyla İstanbul'da gerçekleştirilen TÜBAKKOM Dönem Toplantısı'na katılarak görüş ve düşüncelerimiz aktarılmış, akşam da Türkiye Barolar Birliği olarak arkadaşlarımızla birlikte yemek düzenlemiş bulunmaktayız.

30 Eylül 2005 günü Dışişleri Bakanlığı ve Avrupa Birliği'nden Sorumlu Devlet Bakanlığı'nun çağrısı üzerine toplanan ve AB Sürecinde Sivil Toplum Örgütlerinin Etkinliği Toplantısı'na Başkan Yardımcımız sayın Ünsal Toker katılarak, Türkiye Barolar Birliği'nin görüşlerini açıklamıştır.

Bu dönemde yurtiçinde yaptığımız etkinlikleri satırbaşlarıyla bilgilerinize sundum. Aynı dönemde yurtdışı ilişkilerimiz de sürmüştür. Azerbaycan ve Makedonya'dan meslektaşlarımız, Türkiye Barolar Birliği'ni ziyaret etmişlerdir. Makedonya heyetinde özellikle Barolar Birliği Başkanı'nun yanında, baro başkanlarının yanında, yüksek mahkeme başkanı, temyiz mahkemesi başkanı ve temyiz mahkemesinin üyeleri de bulunmaktaydı. Bu ziyaretler yanında, biz de Genel Sekreterimiz sayın Güneş Gürseler'le birlikte İngiltere Galler Barolar Birliği'nin çağrılısı olarak 1-4 Ekim 2005 günlerinde İngiltere'ye gittik. Adli Yıl açılış törenleri yanında, "İnsan Hakları ve Terör" konulu yuvarlak masa

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

ÖZDEMİR
ÖZOK'UN
KONUŞMASI

toplantısına katılarak, terörden çok çekmiş bir ülke olarak görüş ve düşüncelerimizi aktardık. Ayrıca Türkiye'den ve İngiltere'den gelen avukatlar, İngiltere'de kurdukları İngiliz-Türk Avukatlar Birliği'nin tanıtım resepsiyonuna katıldık. Bu toplantıya İngiltere ve Galler Barolar Birliği Başkanı da katılarak bir konuşma yaptı. Bu örgütlenmenin uluslararası düzeyde iş yapan meslektaşlarımız açısından ve İngiliz-Türk hukuku bakımından yararlı olacağına inanmaktayız.

3 Ekim 2005 günü, gelişmelerden sonra başlayacak AB-Türkiye müzakereleri öncesi, 13 Ekim 2005 günü CCBE Yönetim Kurulu Toplantısı'na hem yazıyla ve hem de telefonla bizzat ısrarla çağrıldım ve 12 Ekim 2005 günü Brüksel'e giderek, AB üyesi yirmi beş devletin baro başkanlarına Türkiye Barolar Birliği'nin Avrupa Birliği-Türkiye ilişkilerine bakışını ve tarama sürecinde yapılabilecek işbirliği konusundaki önerilerimizi ilettik. Yeni döndüğüm bu ziyaretle ilgili olarak ayrıntılı bilgiyi aşağıda size sunacağım.

Sayın başkanlarım; yurtiçinde yaşanan kimi önemli gündem maddeleri yanında, hepinizin yakından izlediği gibi, kısa süre önce AB-Türkiye ilişkilerinde önemli bir gelişme yaşandı. Yıllardır hakkında çeşitli görüşler ileri sürülen, ciltlerle kitaplar yazılan, kimilerine göre Türkiye'nin tek kurtuluş yolu olarak gösterilen, kimilerine göre de Lozan'da yaşam bulan Türkiye Cumhuriyeti'ni sonlandıracak bir macera olarak değerlendirilen Avrupa Birliği ilişkilerinde 3 Ekim 2005 günü gerçekten yeni bir döneme girilmiş ve yeni dönem başlamıştır.

Değerli başkanlarım; biz konuya belirtilen uç düşüncelerle yaklaşmıyoruz. Siyasal, sosyal, ekonomik ve mali yönleri yanında, AB-Türkiye ilişkilerinin tarihsel süreç içinde gelişimini objektif bir biçimde değerlendirmeye ve ulusumuz için yararlı olan yanlarını da tespit etmeye çalışmaktayız. 1919'ların karanlık ortamında Anadolu topraklarından bir güneş gibi parlayarak doğan genç Türkiye Cumhuriyeti, her zaman çağının çağdaşı olma iddiasıyla uluslararası arenaya çıkmış ve kuruluşundan itibaren hep çağdaş değerlere yönlenmiştir. Kimilerinin bugün dahi içine sindiremediği, savunmaktan çekindiği ve hatta rahatsız olduğu bazı kavram ve kazanımlar zaman içinde bilinçli olarak yıpratılmış ya da içleri boşaltılmıştır. Böylece başlangıçta akıl almaz bir hızla

gerçekleştirilen devrimlerin hızı kesilmiş ve birçok konuda başlanğıç noktasından gerilere düşölmüŐtür. Kuruluş felsefesine bağılılık yanında, devrim ateŐi ve değıŐim heyecanı, aynı sıcaklıkla sürdürölebilse, Cumhuriyet'in kazanımları korunarak bilinçli nesiller yetiŐtirilebilse, eğitiminden adaletine, sosyal güvenliğinden insan haklarına, sanatından kültürüne, sporundan sağığına, biliminden teknolojisine, kısaca toplum ve devlet yapısı devrimlere uygun bir biçimde gerekli değıŐimi gerçekleŐtirebilse, bugün girmek için kapısında bekletildiğimizi AB, bize aynı direnci gösteremez, belki de biz Birliğe girmek için kimi koşullar ileri sürebilecek bir aşamada olurduk. Ancak üzülererek ifade etmek isteriz ki, maalesef popölist ve öngörüsüz, günöbirlik politikalar sonucu ölkemiz, bırakınız AB standartlarını, birçok konuda üçüncü dünya ölkelerinin gerisine düşörlmüŐtür.

Yıllardır içinde toplumsal dokuya zarar veren ve devrimlerin yerleŐmesine direnç gösteren ağılık, şeyhlik gibi feodal yapılar yanında, cemaatler, tarikatlar ve cemiyetler gibi kimi dinsel yapılar da varlıklarını etkin bir biçimde sürdürmekte; bütün bunlardan daha tehlikeli olarak etnik ayrılıkçı eylemler de ulusal bütönlüğümüzü tehdit etmeye devam etmektedir. Bugün öлке adına AB iliŐkilerini biçimlendiren siyasal düşöncenin ve yine konunun çığırtkanlığını yapan birçok kesimin kısa süre önce konuyla ilgili görüş ve düşönceleri anımsandığında, AB-Türkiye ilişkilerinin hangi nedenlerle bu denli savunulduğu ve nasıl sonlanacağı konularında ciddi kaygılar taşımaktayız. Geline bu aşamadan sonra, artık kimi kaygı ve endiŐeler yanında, AB'ye girip girmeme hesaplarını da bir yana bırakarak, halkımızın esenliği ve ölkemizin kalkınması yönünde ulusal çıkarlarımız adına gelişim ve değıŐimden yana duruşlar sergileyerek, bu süreci ölkemiz ve bizim açımızdan, hukukumuz için en yararlı biçimde değerlendirmek gerekir.

AB-Türkiye ilişkilerinin yol haritasını oluşturan 3 Ekim 2005 günlü Müzakere Çerçeve Belgesi dikkatlice incelendiğinde, sonucu önceden kestirilemeyen bir sürece girildiği anlaşılmaktadır. Müzakere Çerçeve Belgesi, müzakerelerin kuralları, özü ve prosedürü olmak üzere üç bölümden oluŐmaktadır. "*Müzakerelerin kuralları*"yla ilgili bölümde Türkiye'den beklentiler yanında, müzakerelerin ilerlemesi ve askıya alınmasına ilişkin koşullara,

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

ÖZDEMİR
ÖZOK'UN
KONUŞMASI

"müzakerelerin özü" adlı ikinci bölümde ise Türkiye'nin AB müzakerelerine ilişkin sorumluluklarına, "müzakerelerin prosedürü" adlı üçüncü bölümde ise, AB'nin müzakereler sürecinde atabileceği adımlara yer verilmektedir. Bu üç bölümde genel esasları çizilen ve ilkeleri konulan AB-Türkiye üyelik müzakerelerinde otuz beş başlık altında görüşmeler sürdürülecektir. Kuşkusuz, bu konuların müzakereler sırasında taranması çalışmalarını Hükümet yürütecektir. Ancak çalışmaların tümüyle Hükümet'e bırakılmasının da doğru olmadığına, yurttaslardan başlayarak tüm kurum ve kuruluşların da kendilerine düşen sorumluluğu üstlenerek hareket etmeleri suretiyle her alanda uyum ve entegrasyon konusu başta olmak üzere, gerekli destek ve katkı vermeleri gerektiğine inanmaktayız. Bu sadece Hükümet'in üstesinden geleceği bir süreç değil, topyekün Avrupa Birliği-Türkiye ilişkilerine halkımızın, bütün kurumların aynı içtenlikle destek vermesi, olumlu bir sonuç alınması için genel bir kuraldır.

Bu bağlamda, geçmişten günümüze demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü, hukuk devleti ve bağımsız yargı gibi kurum ve kavramları savunan, bu kavramların yaşama geçmesi için duraksamadan mücadele veren barolarımız ve Türkiye Barolar Birliği'ni yeni dönemde daha büyük sorumluluklar beklemektedir. Yukarıda belirttiğim iki uç görüşte olduğu gibi, karşıt düşüncelerin bir anlamda AB üzerinden hesaplaşması sonucuna varacak aşırılıklardan kesinlikle kaçınılarak, bu süreci halkımız, toplumu ve ülkemiz için en verimli bir şekilde değerlendirmek gereklidir. Barolar ve Türkiye Barolar Birliği olarak, konunun politik ve ekonomik yanından çok, hukuki yanını işleyerek, özellikle yargı bağımsızlığı önceliğinde savunmanın bağımsızlığı ve sağlıklı işleyen bir adalet sisteminin Batı standartlarına uygun bir biçimde yaşama geçmesi için özen gösterilmesi gerektiğine inanmaktayız. Biliyoruz ki, seri, düzenli ve iyi işleyen bir yargı sistemi, AB'nin anayasası niteliğinde olan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesinde düzenlenen adil yargılanma hakkının özünü oluşturmaktadır. Bu nedenle adalet sistemimizin standartlarını Avrupa Birliği ölçülerine çıkarma uğraşları yanında, hukuk devleti ve tam bağımsız yargı konularındaki hedeflerimizden de sapmamak gerekmektedir. Bu noktada, abartısız ve önyargısız değerlendirmeye demokrasi, insan hakları, hukuk devleti ve

yargı bağımsızlığı standartlarımızı AB düzeyine çıkarmanın yol ve yöntemlerini geliştirmeliyiz.

Bu amaç ve düşüncelerle yukarıda belirttiğim gibi, koşullarımızı da zorlayarak, CCBE'nin 13 Ekim 2005 günlü Yönetim Kurulu Toplantısı'na katılarak, AB-Türkiye ilişkileri yanında, demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü, hukuk devleti konuları hakkında görüş ve düşüncelerimizi aktardım. Özellikle demokrasinin iyileştirilmesi, insan haklarının yaşama geçirilmesi, hukuk devleti ilkelerinin ödünsüz uygulanması konularında ortak proje ve çalışmaları yapmak önerisinde bulundum. Ayrıca, kasım ayında yapılacak Genel Kurul Toplantısı'na da katılacağımı bildirdim.

Değerli arkadaşlar; CCBE, 25 Avrupa Birliği üyesi barolar birliği başkanlarının oluşturduğu bir kurum. Kısaca özelliklerinden bahsetmek istiyorum: Bu kurum, Avrupa Birliği Konseyi ve Avrupa Birliği Parlamentosu'na zaman zaman hukuki danışmanlık ve hukuki mütalaa veriyor ve onlara hukuki konularda bir anlamda rehberlik yapıyor. O nedenle, bu Avrupa Birliği-Türkiye ilişkileri, 3 Ekim 2005 tarihinden sonra başlayan müzakerelerde inanıyorum, bu CCBE ve Avrupa Barolar Konseyi'yle ilişkilerimiz, gerçekten yeni ufuklar ve yeni kazanımlar açacaktır. Bunu gelecek günlerde birlikte yine değerlendiririz ve olabildiğince çok baromuzu bu birlikteliğe ve bu ilişkiye katarak sağlıklı bir müzakere süreci yaşarız.

Değerli arkadaşlarımız çok iyi hatırlayacaklardır, burada katılan arkadaşlarımız var; geçen sene ekim seçiminden önceki yıl yaklaşık otuz beş - otuz altı baro başkanımızla birlikte önce Strasbourg'da, sonra Fransa'da, daha sonra da Brüksel'de incelemeler yaptık. Bu incelemeler sırasında da CCBE'nin merkezine giderek oradaki çalışmalar hakkında değerli başkanlarımız bilgi edindiler. Sanıyorum önümüzdeki süreçte yine barolarımızla birlikte bu inceleme gezilerimizi sürdüreceğiz. Böylece nasıl sonuçlanırsa sonuçlansın, yani müzakerelerin sonunda tam üyelik olur ya da olmaz, sonucu bugünden tahmin etmek mümkün değil. Kaldı ki, en az on yıl süreceği öngörülen bir müzakere süreci sonunda, bu kadar hızlı değişen ve gelişen dünya koşulları karşısında Avrupa Birliği'nin geleceğini kestirmek de şimdiden pek mümkün olamamaktadır. Bu gerçekler karşısında kimi ciddi endişeleri

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

ÖZDEMİR
ÖZOK'UN
KONUŞMASI

taşıdığımız müzakere sürecini sürekli eleştirerek değil, "ulusal çıkarlarımıza uygun nasıl değerlendiririz" konusunda düşünmenin ve gündeme getirmenin yararları yanında, yeni ve kalıcı projeler üretmenin daha uygun olacağına inanmaktayız. Böylece yargımızı, hukukumuzu, savunma etkinliğini arttıracak bir birlikteliği beraber yaşatacağız. Gelecek günler, Türkiye Barolar Birliği'nin bu konuda nasıl bir çalışma yöntemi geliştirdiğini, hangi projelere imza attığını hepimiz birlikte göreceğiz.

Değerli başkanlarım; varılan bu noktada, ortak aklın önceliğinde, ulusal bilincin güvencesinde geliştirilecek olan düşünce ve projelerin ülkemizin geleceği, halkımızın esenliği ve toplumumuzun mutluluğuna katkı sunmasını diliyorum. Aksi takdirde, azınlıklar sorunu başta olmak üzere, Kıbrıs sorunu, Ermeni sorunu, etnik ayrımcılık sorunu gibi kimi sorunlar bilinçsizce tartışmaya açıldığında, üniter yapı başta olmak üzere, Türkiye Cumhuriyeti'nin varlık nedenini oluşturan birçok kavram ve kurum ciddi biçimde zafiyete uğrayabilir, buna özenle dikkat etmek gereklidir.

Sayın başkanlarım; Avrupa Birliği'ne girme konusunda yandaş ya da karşı olma tartışmaları arasında, ülkemiz sosyal, siyasal ve ekonomik yönden yeni bir anlayışın kuşatması ve tehdidi altındadır. Bir yandan muhafazakâr tutum ve davranışlar sergilenir ve teşvik edilirken, öbür yandan özgürlük adına her türlü kural dışılık görmezden gelinmekte, demokratik parlamenter sistemimizin yazılı ve yerleşik kuralları göz ardı edilerek belirli bir siyasi anlayış öne çıkarılmaktadır. Çok önemli konularda Türkiye Büyük Millet Meclisi devre dışı bırakılarak, ulus geleceğini ilgilendiren yaşamsal konularda dar bir kadroyla götürülmeye çalışılmaktadır. "Parayı veren, düdüğü çalar" anlayışıyla yürütülen ekonomide özensiz özelleştirmeler, ilkesiz ve kurlsız yabancı sermaye çığırtnaklığı, ülke geleceğini tehdit eder boyutlara ulaşmıştır. Küçük politik ve ekonomik çıkarlar uğruna takılmış olan at gözlüklerinin çıkarılarak, gerçeklerin yalın ve acı bir biçimde görülmesinin ve gösterilmesinin tam zamanıdır. Toplumun tüm bireyleri, bu sorumluluğu taşımak durumundadır. Kuşkusuz en çok sorumluluk da bu ülkenin aydınları, hukukçuları ve avukatlar olarak bizlere düşmektedir.

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum. Hepinize saygılar sunuyorum.

ÖZDEMİR
ÖZOK'UN
KONUŞMASI

Değerli başkanlarım; bugün 15 Ekim 2005, Türkiye Barolar Birliği'nin Kurucu Başkanı sayın Faruk İcem hocamızın ölüm yıldönümü. Saat 12.00'de mezarı başında bir etkinlik yapacağız. O nedenle saat 12.05'te sanıyorum kapının önüne bir araba gelecek. Katılmak isteyen arkadaşlar, bizimle birlikte Faruk hocamızın mezarı başına gelebilirler.

Bu arada, hemen iki konu hakkında da bilgi vermek istiyorum: Bunlardan bir tanesi, hala süren İstanbul'daki TÜYAP Kitap Fuarı'na Türkiye Barolar Birliği bir stant açtı ve çok büyük ilgi gördü.

Bir de -Van Baro Başkanı burada- Van'da bir sayın Cumhuriyet Savcısı, Van'daki meslektaşlarımıza gerçekten hiç layık olmadıkları, hiç hakketmedikleri bir davranış biçimi sergilemiştir. Bu konuda Baro Başkanları Toplantısı'nda bir değerlendirme yapılmasını da özellikle bilgilerinize sunmak istiyorum, bütün bunlar sizin takdirinize kalmış.

Dinlediğiniz için tekrar teşekkür ediyorum, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Değerli arkadaşlar; biz çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Yalnız, toplantının gündemine geçmeden, dört tane yeni baro başkanımız seçildi, üç tanesi aramızda. Bilecik Baro Başkanı katılmadı; Av. Halime Aynur, ama Iğdır Baro Başkanı Av. Mustafa Buluş aramızda, hayırlı olsun, kutluyoruz kendisini. Muş Baro Başkanı sayın Sait Sever, kutluyoruz Sait beyi ve yine yeni seçilen Kırıkale Baro Başkanı sayın Ethem Demirbaş. Hoş geldiniz diyoruz ve kendilerini kutluyoruz.

Güneş GÜRSELER: Değerli başkanlarım, değerli temsilcilerimiz, değerli Yönetim Kurulu üyesi arkadaşlarımız, CMUK temsilcilerimiz; tekrar hoş geldiniz.

GÜNEŞ
GÜRSELER'İN
KONUŞMASI

81 sayılı duyurumuzla birlikte Barolar Birliği'nin üzerine çalıştığı ve tartışmaya zemin oluşturma düşüncesiyle bütün konuların, uygulamadan örneklerin dile getirildiği bir metni size gönderdik.

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

GÜNEŞ
GÜRSELERİN
KONUŞMASI

Buradan yola çıkarak, yaşadığımız sorunların ortayla konulup, çözümlerin önerilmesi, yöntemlerinin belirlenmesi konusunda bu toplantı düzenlendi. O yazıda da ifade edilmeye çalışıldığı gibi, bir yasa değişikliği gerektiren çalışmaların yapılması gerekiyor. Bir de yasa değişikliğine gerek duyulmadan, bizlerin gerek baro uygulamalarında alacakları kararlar ya da ayrıca mahkemelerle sürdürülecek ilişkilerde, mahkemelerin yanlış uygulamalarını değiştirecek yaklaşımlarla işi götürmemiz gerekiyor. Bu arada da tabii tarifenin değerlendirilmesi gerekiyor. Bu kapsamda bir çalışma yaptık ve o çalışmanın sonunda öneri bölümünde belki de bu ayrıntılara girdik. Bunların üzerinde hep birlikte değerlendirme yapmamız lazım.

İnanıyoruz ki, yasa değişikliği, CMK'da 1993'te yapıldıktan sonra, hep birlikte, gerek barolar, gerekse yargıyı oluşturan bizim dışımızdaki unsurlar, bu yasanın uygulanmasında gerekli titizliği göstermedik ve o zaman başlangıçta bir şekilde ifadeye edilmeye çalışılan hususlar ne yazık ki gerçek oldu, ama yeni bir olaydı, hep birlikte bu işin içine girdik. Ama bugün gelinen nokta pek parlak değil. Mahkemeler, bu işi olabildiğince kendi kolaylarına geldiği şekilde uyguluyorlar. Örneğin bu son değişiklikten de yola çıkarak, bu beş yıl uygulamasının verdiği rahatlığı kullanıp, tensiple barodan avukat isteme durumunda kalıyorlar. Duruşmaya çıkıyorsunuz, o kişinin zaten avukatı var, ama barodan arkadaş görevlendirilmiş oluyor, onunla ilgili sorunlar yaşanıyor. Yasadaki değişiklik nedeniyle giyabi durumda olanlara, kaçak durumda olanlara avukat tayin edilmesi gerekiyor. Onların yaptıkları hizmetler tabii tartışılır. Onun dışında, mağdur, müşteki, şikâyetçi, katılana vekil tayin edilmesi gündeme geldi yeni yasayla, onun yarattığı sorunlar var. Uzlaşma düzenlemesi nedeniyle barolardan yapılan talepler var.

Bu tablo, tabii hepimiz açısından çok sıkıntı verici noktada. Biraz sonra sayın Saymanımız, ayrıntılarla 93'ten bu yana CMUK'un parasal yönünü ortaya koyacak. Son dönemde barolarımızdan ve meslektaşlarımızdan çok haklı olarak "hizmet gören arkadaşlara ödenekleri, hak ettikleri ücretleri veremiyoruz" sızlanması var, ama tablo da ortada. Bunların hepsinin bir değerlendirilmesi gerekiyor. Yalnız, bizim çalışmamız, duyurumuz ekimde sizlere gönderil-

dikten ve Barolar Birliği'nin web sayfasında da ayrıca açıklandıktan sonra, gördüğü ilgiden de memnunuz. Olumlu-olumsuz eleştiriler oldu tabii, Adana'da bir yargıcımıza kadar bu konuda oturup görüşlerini yazılı olarak baromuz ve bize gönderme durumunda kaldı arkadaşlar. CMUK hizmetinin içinde doğrudan yer alan arkadaşlarımızın çalışmaları oldu; onlar ülke çapında imza toplayarak, görüşlerini belirterek bizlere ulaştırdılar.

Tabii orada bir yanlış anlaşılma da olmuş: "Barolar Birliği kararını verdi, böyle bir uygulama yapacak." Öyle bir şey yok, bu tamamen yapılması istenen, tespit edebildiğimiz sorunları sizlere sunup, düşünebildiğimiz çözüm önerilerini de sizlere sunup bir ortak sonuca sağlamayı sağlamaktı. Ancak tabii bir genel anlayıştan rahatsızız; şöyle: "Bu sistem böyle devam etsin, tarifeyi arttıralım, bu sistemi böyle götürelim" yaklaşımının bir kısım, özellikle CMUK uygulaması içinde olan arkadaşlar tarafından götürülmek istenmesine ve gerekçe olarak da insan hakları, kişilerin savunma hakkıyla bağdaştırarak söylenmesine üzülüyoruz. Yani bunun tariferin arttırılmasıyla falan bizce ilgisi yok; tarifeyi istediğiniz kadar arttırın, gerçek miktara ulaşmak mümkün olmayacaktır. O nedenle, burada görüşlerinizi bekliyoruz. Ayrıca o metni tekrar size anlatmaya gerek yok, herkese ulaştı, herkes sorunu yaşıyor.

Sayın Saymanımız bir sunuş yapacak, sayın Saymanımızın sunuşundan sonra sizlere söz vereceğiz, konuyu enine boyuna görüşeceğiz. Saat 12.00'de bir aramız olacak, Faruk hocamızı anaçağız, ondan sonra devam edeceğiz. Akşama burada iftar saatinde hep birlikte iftarımız var, oruçlu olan, olmayanlarla hep beraber yemek yiyeceğiz.

Buyurun.

Av. Soner KOCABEY (Türkiye Barolar Birliği Saymanı): Sayın başkanlarım, sayın meslektaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün burada, meslek yaşamımıza 1993 yılında giren, bizim olduğu kadar, kamuoyunda da CMUK adıyla bilinen yasanın irredelenmesi, kabaca başlangıçtan bu yana elde edilen kazanımlar ve bugün gelinen noktada özellikle biz avukatların, ama bağlı olarak

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

SONER
KOCABEY'İN
KONUŞMASI

savunma olgusu bakımından sanık ve müdafilerin de karşı karşıya kaldığı veya ileride kalabileceği sorunların üzerinde tartışmak üzere toplandık.

Bir yönüyle CMK düzenlemesinin insani boyutu sanırım tartışma dışıdır. En genel ifadeyle ve basit bir anlatımla, ifade alımlarının savunma katılımıyla gerçekleşmesini sağlayan düzenleme, radikal bir düzenleme olduğu tartışma dışıdır. Bu radikal düzenlemenin dışında, diğer yönüyle şu gerçeği de hepimizin itiraf etmesi lazım, bunu söylemekte de bir sakınca görmüyorum: Hem barolar, hem de emekleri ve bilgileri karşılığı tam ödenmemiş olsa da, meslektaşlarımızın bu yasadan da yararlandığı, bir gerçektir. Az sonra Yönetim Kurulu adına sunmaya çalışacağım rakamsal açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, bir rahatlık elde ettiği, donanım ve eğitim bakımından güçlendiği, bir gerçek. Başlangıçta değilse bile, bugün özellikle genç avukat arkadaşlarımızın bu yasa uygulamalarından da yararlandığını kabul etmek lazım. Nitekim az önce sayın Gürseler'in de ifade ettiği gibi, özellikle bu kesimden CMK uygulamalarının sürdürülmesi talebinin yoğun bir şekilde ifade edilmesi de bunu gösteriyor.

Ancak olayımızın bir başka boyutu daha var: Bugün gelinen noktada tanım sanırım yanlış olmayacak, maalesef deniz tükendi ve dalga artık bizi sahile sürüklüyor. Hem CMK hizmeti, net bir şekilde ifade edebiliriz, mutlak bulunması gereken temel özelliğimiz olan bağımsızlığımızı yok etti, müvekkil-avukat ilişkisini bitirdi, hem de avukatlık ücretiyle hizmet veren arkadaşlarımızın hizmet karşılıkları, emek karşılıkları sağlanamaz oldu, yani tam angaryanın göbeğindeyiz şu anda. 93 yılından bu yana 113 trilyon lira ödenek aldık. Bu 113 trilyon, aslında asgari bir değerlendirmeye 500 trilyonluk bir pastanın 1/5'i, yani ¼'ü bizim kendi emeğimizden yaptığımız özveri oldu. Hem savunma görevimizi yapamayacağız, bağımsızlığımızı yitireceğiz, hem de gerek gelinen noktada bu problemin boyutu ve sıkıntısı bizim artık kaldıramayacağımız noktaya gelecek; bunu kabul etmemiz mümkün değil.

Burada özellikle altını çizmek istiyorum ve sizlerin de aynısını düşündüğünüze inanıyorum, az önce Güneş bey de ifade etti: Bizim burada alacağımız kararlardaki mücadelemiz, ödeneğin

arttırılmasına dönük olması gerekmiyor; çünkü bizim kavgamız ve olmasını istediğimiz şey, ücretle ilgili değil. Mutlaka o da bu işin bir parçası, ama asıl olan, CMK uygulamasının bizim mesleğimizin işleyişini bitirmiş olması. Bu çerçevede, Yönetim Kurulu olarak hazırladığımız bir çalışma var, çok kısa bir özet yapayım.

Birinci sayfada, ilk beş ay, haziran ayına kadar olan bölümü gösteriyor ve bu bölümde bütün illerin beş ay içerisindeki toplam oranlarını ifade ediyoruz. Haziran ve temmuz ayında ise olan oranları, ikisini birleştirdiğinizde, örneğin Adana Barosu'ndaki iş yükünün hazirandan sonra %91 oranında arttığı gözüküyor ve bu, bu şekilde devam ediyor. Hepsini tek tek saymayayım. Yetmiş altı tane baronun toplam iş yükü artışı, son satıra bakarsanız, %98'dir. Burada son aramıza katılan Muş Barosu da var; Muş Barosu'nun ise bu sıralamada bir hesabı olmamasına rağmen içerisine dahil ettiğimiz için, 98, aslında %100 anlamına geliyor. Tabii birtakım barolarda bu %200'e, daha az rakamlara girdiğini de görebiliyoruz, ama ortalama rakam olarak %100 civarında bir artış var. Grafiğimize bakarsanız, şubat ayından itibaren ortalama mayıs ayına kadar konjonktürel bir artış-eksilişle hemen hemen aynı seyri izliyor. Ama daha sonra, mayıs ayından sonra eğrinin çok yükseldiğini ve ocak ayı itibariyle yirmi iki bin civarında olan toplam dosya adedinin temmuzda altmış bir bine ulaştığını görüyoruz. İkinci grafikteki ise, diğerinin aynısıdır, çok net bir şekilde çubuklardan temmuz ayındaki artış açıkça belli oluyor.

Maliye Bakanlığı'nun bize yaptığı gönderimlerle ilgili olan sayfalara baktığımızda, 1993'ten itibaren gelen bütün toplam aldığımız ödenek miktarı 113 trilyon 343 milyar civarındadır. Bu sene aldığımız rakam ise 36.397.895 YTL veya yuvarlak rakamla 2005 yılı içerisinde aldığımız para 36 trilyon. Bu 36 trilyonun tamamını şu anda Maliye Bakanlığı bize ödemiş durumda. Ödediği tarihler listede belli. Bunların barolara gönderimleri tek tek ifade etmeyelim, zaman almasın; bütün barolarda 93 yılından 2004'e kadar ve 2005 yılından başından bugüne kadar, yani 10.10.2005'e kadar olan rakamlar yönünden kıyaslarsanız, yine barolardaki iş yükü artışını ödenekler bakımından da açıkça görmemiz mümkün.

Toplam ödemelerimiz ise, 113 trilyon lira para almışız, 93 yılından bugüne kadar boralara 123 trilyon lira ödeme yapmışız.

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

SONER
KOCABEY'İN
KONUŞMASI

Bu 10 trilyonluk fark, ki bir aşağıda banka mevcudumuz olan 5'i de ilave ederseniz, 15-16 trilyon liralık fark, bundan önceki yıllar içerisinde paranın nemalandırılmasıyla gelen paradır. Burası tabii çok önemli. Biz bu sene 36 trilyon lira ödenek aldık, ama bize devredilen, yani 94 sonu itibariyle devredilen nemayı da koyduğunuz zaman, bizim yapmış olduğumuz ödeme 46 trilyon liradır. 5 trilyon lira da kasamızda var, 51 trilyon lira. Bunun anlamı şu: Şu anda 36 trilyon lira olan ödeneğimiz, iki sene önceki kesinleşen bütçeye göre hesaplama yapılacağı için, 36 trilyon, en iyi ihtimalle 42-43 trilyon lira olabilir, varsayalım ki 45 trilyon lira olabilir. Halbuki biz sadece 2005 yılı içerisinde 51 trilyon lira para ödüyörüz. Bu ne demek? Hazirandaki artışı da yok sayarak, 2005 yılı içerisindeki sahip olduğumuz paradan daha az bir parayla 2006'ya gireceğiz anlamına geliyor.

Üstelik mevcut olan 5 trilyon lira parayı da önümüzdeki günlerde, yani bu ay içerisinde sizlere göndereceğiz. Kasım-aralık ayları içerisinde herhangi bir para gönderebilme şansımız yok. Ocak ayı içerisinde bize bir ödeme yapılır mı, bilemiyorum, ama yapılamaması durumunda, ocak ayı içerisinde de belki bir sıkıntıyla karşı karşıya kalınacak. Yapsalar dahi, bugüne kadar hepimiz biliyorsunuz, 9, 19 ve 29'unda düzenli olarak Türkiye Barolar Birliği yıllar içerisinde ödeme yaptı. Ancak bundan sonra hangi tarihlerde Hazine'nin bize para göndereceğini bilemeyeceğimiz için, -nitekim bunu az önce ifade etmişim, gönderdikleri ödenek tarihlerinden- sizlere ne zaman para göndereceğimizin de tarihi belli olmayacak. Örneğin ayın 19'unda sizlere para gönderebiliyorduk; belki ocağın 20'sinde para gelecek ve biz size 21'inde göndereceğiz parayı, yani düzensizlik olacak. Gerçekten çok sıkıntılı bir döneme girdiğimiz açık.

Ben fazla sıkımayayım, isterseniz bu kısa açıklamayla yetineyim. Hepinize teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

Özdemir ÖZOK: Arkadaşlar; sayın Sayman Soner Kocabay, tabloyu ortaya koydu. Kesinlikle bu konuda Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nun almış olduğu net bir karar yok, hep birlikte, yani ne kadar ekmek, o kadar peynir. CMUK tahsisatı bu, iş kapasitesi, tabii ortalamayı söyledi sayın Kocabay, ama birçok baromuzda %300'leri falan bulmuş, 300-400-500'ü bulmuş. Mesela

Bolu Baromuzda sanıyorum %300 artmış, Bartın'da 700 artmış falan, yani anormal bir talep patlaması var. Tabii bunları yine soğukkanlılıkla, ortak akılla çözmeye çalışacağız. Bir yandan da sürekli "ücretleri, asgari avukatlık ücret tarifesine getirelim" deniliyor, getirelim; o zaman dört ayda bu iş biter. Ne yapacağız, nasıl yapalım? Bu konuda sadece yasayla birtakım insanlara sorumluluk vermek değil, onun gereği olan, yani akçalı sorunu da Hükümet'in çözmesi lazımdır diye düşünüyorum. En son yapılacak şey, biraz önce sayın Zonguldak Barosu Başkanı, Sakarya Barosu Başkanı'na söyledi, "Maliye Bakanlığı kapısının önüne gitmek görünüyor" dedi. Sanıyorum belki de pratik çözüm öyle olacaktır, ama bunları tartışalım. Alınacak her türlü kararın Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu olarak biz arkasındayız, birlikte çözeceğiz.

Bu konuda değerli baro başkanlarımızın ve barolardan gelen değerli temsilcilerimizin görüşlerini alalım ve süratle çalışmalarımızı sürdürelim.

Güneş'çiğim bundan sonra sen yürüt. Buyurun.

Güneş GÜRSELER: Sırayla arkadaşlara söz vereceğim.

Arkadaşlar, sırayla konuşmak isteyen arkadaşlar söz alsın.

Bir de değerli başkanlar, süreye tabi tutalım mı, tutmayalım mı? Peki, süreyi ne yapalım; beş dakika mı, on dakika mı? O zaman oylayalım; hemen ayrı ayrı oyluyorum, madem ki demokrasi, herkes buna razı olsun: "beş dakika" diyen arkadaşlar ellerini kaldırsınlar ... "on dakika" diyen arkadaşlar ... Konuşmaların beş dakikayla sınırlanması kabul edildi.

İsa bey işaret etmişti, ona söz vereyim.

Buyurun.

Av. İsa GÖK (Mersin Barosu Başkanı): Öncelikle net konulara girmek istiyorum arkadaşlar. CMK'da biz doğrudan eski sisteme geçilmesine taraftarız; zira beş yıl ve üzerine verdiğimiz müdafilik görevinden dolayı, -ki bunun insan hakları çalışmasıyla hiçbir alakası olduğuna inanmıyoruz, doğrudan ceza avukatlığını bitirdi- genel uygulamada önceki CMUK uygulamamıza göre %100'lük bir artış görünüyor, ama aslında o %100'lük artış, yani

İSA
GÖK'ÜN
KONUŞMASI

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

İSA
GÖK'ÜN
KONUŞMASI

on sekiz yaş altı sağır ve dilsizlere verdiğimiz hizmetin %100 artmasının artan kısmı, asıl ceza avukatlarının veya avukatların para kazandığı davalar. Yani o %100, aslında nominal %100, realitede çok daha büyük bir kayıp var. Eğer CMUK'ta ödenen para 113 trilyon ise, normalde CMK'da arkadaşlarımız 1/15 - 1/20'sini alıyor arkadaşlarımız. Avukatların kazanması gereken para kısmına bakarsanız, çok büyük bir meblağ. Bu, doğrudan doğruya elli üç bin avukatın yoksullaşması demektir. On sekiz yaş altı ve sağır-dilsiz uygulaması çok daha mantıklıydı. Şu anda mahkemelerin aksayan yargılamalarının biz koltuk değneği haline getirdik, kesinlikle karşıyız.

Öbür taraftan, CMUK uygulaması konusunda merkezi bir bilgisayar programı, onu biz Birliğe iletmıştik. SDD kullanıyoruz, ama kullanmayan barolar var. Uygulamanın merkezileşmesinde çok büyük fayda var arkadaşlar; herkes farklı şeyler uyguluyor, farklı evraklar isteniyor. Son yönergedeki belgeli ödemeyi kesinlikle destekliyoruz. Belgesiz ödeme zorunlu hallere indirgendi, biz ona da karşıyız, mutlaka belgeli ödeme olmalı.

Esasen bir taraftan ödeneğin arttırılması çalışmasını yapmak lazım, çünkü ödenek çok sınırlı, diğer taraftan da kanunu değişikliğe giderek bu mecburi müdafilik denilen şey, -ki onda da bir hata var esasen, Güneş beyin çalışması bunu gösteriyor- onun tekrar eski hale döndürülmesi, yani alanın daraltılması lazım. Ben size Mersin'i örnek veriyorum: Sekiz konteynır kaçak mal yakalıyor, şahıs CMK'dan avukat istiyor; o kadar olmaz. Yakalanan malın değeri 1 milyon dolar. Organize suçlar Mersin'de çok yoğundur, CMK'dan avukat istiyorlar, biz de sürekli avukat veriyoruz. Kaçak mallar, serbest bölge, akaryakıt kaçakçılığı, telefon kaçakçılığı; CMK'dan avukat istiyorlar. Dava safhasında o avukat devam eder veya etmez, o ayrı bir şey, doğrudan kullanılıyor. Zaten sorguda avukatın yapacağı işler belli, ama ciddi kullanılıyor.

Bir de adalet teşkilatında esasen bu mevzuat değişikliği aşamasında, Avrupa Birliği'ne uyum süreci ve benzeri laflar geçerken bize karşı bir yumuşama görüldü. Ceza Kanununda yargı görevlisi olarak anlatılmamız da, tanıma geçmemiz de bunun bir örneği. Ancak tekrar bir kasma başladı bize karşı, avukatlara karşı zorlaştırma başladı. Van'da özel bir olay var sanıyorum; çünkü Van'da

hakikaten Rektör tutuklandı, Baroyla Başsavcı arasında çok büyük gerginlikler olmuş, onu dinlemek istiyoruz zaten. Ama bakın, bir gerginlikle bütün illerde bu sorunun olduğuna inanıyorum. Cezaevlerinde avukatların görüşmeleri bitirildi, her ilde mesai saatine sığdırıldı sanıyorum, bütün illerde böyle, bir de öğleden sonra. Artı açık görüşte görüşmek yasak, her ayın belli gününde açık görüş günü var. Mesai saat 16.45-16.40'ta görüşmeyi bitiriyorlar, yemek arasında görüştürmüyorlar.

Biz Mersin'de sorunu aştık. Mevzuatı buldum, başsavcıyla görüştüm. İkili görüşmeler yapmakta büyük fayda var; çünkü grup olarak görüşüldüğünde, herkes kendi grup bilinciyle direniyor, cezaevi direniyor, başsavcılık direniyor. Biz Mersin'de bir haftadır Cumartesi-Pazar görüşmesini başlattık, mesai saati sonrası görüşmesini başlattık. Bu konu, tabii kabul etmek lazım, başsavcımızla ceza müdürümüzün hakikaten olumlu yaklaşımları oldu. Hep bize yeni Kanun'un 59. maddesini gösterdiler, hep yasayı gösterdiler. Oysa ki bir yönetmelik var, bu yönetmelik de Cezaevleri Ziyaret Yönetmeliği, 19. maddesinde tutuklularla asla görüşme yasağı yok. O epey bir sorundu Mersin'de, bir haftadır görüşmelerle -üç günümü aldı gerçi, ama- hallettik, tartıştık. Bakanlığın doğrudan verdiği cevap: "Hükümlülere uygulananı tutukluya uygulayacaksınız." Diğer cezaevlerini aradı müdür bey; bütün cezaevlerindeki uygulama, aynı uygulama. Adana'yla görüştük, o uygulama tekrar kaldırıldı, teşkilat kendini kasıyor.

Arkadaşlar; genç meslektaşlar, beş yıl üzeri CMUK uygulamasının kaldırılmasına kesin karşılar. Bir toplantı yaptık, "hayır, devam etsin" istemleri geldi, bir gelir kaynağı oldu arkadaşlar için.

Saygılar sunuyorum.

Güneş GÜRSELER: Değerli arkadaşlarım, sayın başkanlarım; alfabe sırasına göre devam edeceğiz. Yalnız, bu zorunlu müdafilik konusunda bir şeyin altını çizmek istiyorum: Zorunlu müdafiliğe karşıyız gibi bir görüntüyü vermek doğru değil, yani zorunlu müdafiliği istiyoruz, bütün hedefimiz o, beş yılın üstünde de zorunlu müdafilik olmalıdır. Ancak mahkeme, tensiple, "senin davan beş yılını geçti, barodan avukat istiyorum" dememelidir. Mahkeme,

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

tensipte şahsa demelidir ki, "arkadaş, senin davan avukatsız görülmez, duruşmaya avukatınla gel; gelemiyorsan bildir, gereğini yapayım."

Buyurun Başkanım.

.....: Efendim, saygılar sunuyorum.

Ben rücu konusunu gündeme getireceğim: Yasa'da zorunlu olarak müdafî görevlendirildikten sonra, yarın vatandaş, "ben müdafî istemedim, siz bana yasal olarak müdafî tayin ettiniz, şimdi de benden rücu için para istiyorsunuz, ben bunu ödemeyeceğimi" derse, bu işin içinden nasıl çıkılacak? Bu nedenle sanıyorum bir tekrar yasal düzenleme yapılması gerekecek diye düşünüyoruz. Rücuda büyük problemler yaşanacağı ortada, bu hepimizin malumu. Ben sadece bu konuyu gündeme getirmek istedim.

Teşekkür ederim.

Güneş GÜRSELER: Teşekkür ederiz.

Buyurun.

MAHMUT
KAÇAN'IN
KONUŞMASI

Av. Mahmut KAÇAN (Ağrı Barosu Başkanı): Baromuza ve diğer tüm barolara gönderilen, bugünkü toplantıyı duyuran metinden anladığımız kadarıyla, Türkiye Barolar Birliği Yönetimi'nin zorunlu müdafîlik sisteminin uygulama alanının daraltılması fikri ve amacı olduğu anlaşılıyor. Yine duyuruda bu hususlarda Adalet Bakanlığı nezdinde girişimlerde bulunulduğu belirtilmektedir. Bundan hareketle, bu toplantının sadece önceden alınmış bazı kararları yerine getirme ritüeli olduğunu düşünmemek elde değil. Türkiye Barolar Birliği, bölgemizdeki adalet komisyonlarına ve ceza mahkemelerine başvurmamızı isterken, Adalet Bakanlığı nezdinde sürdürdüğü çalışmaların içeriğini de bize aktarması gerekirdi diye düşünüyoruz.

Değerli meslektaşlarım; biz Ağrı Barosu olarak CMK uygulamasının bedava ceza avukatlığına dönüştüğüne katılmıyoruz. Avukatlık Yasası, Türkiye Barolar Birliği'nin görevleri, Birleşmiş Milletler'in avukatların rolüne ilişkin Havana Kuralları'yla mesleğimizle ilgili tüm evrensel değerler bir bütün olarak değerlendirilmeden, "CMK eşittir para" ekseninde düşünmek, bizleri bedava avukatlık anlayışına götürmektedir. Bu toplantıya katılmadan

önce, Şu ana kadar yapılan tüm baro başkanları toplantılarına ilişkin konuşma ve değerlendirmeleri incelediğimde, neredeyse tüm barolarımızın Türkiye Barolar Birliği'nin çifte standartla CMK tarifesiyle avukatlık ücret tarifesiyle ilgili farklılıkları ciddi bir şekilde eleştirdiğini gördüm. Bu nedenle, baroların bu uygulamada görev alan müdafilerin yıllardır ileri sürdükleri taleplere kulaklarını tıkamaması gerekir.

Özellikle meslektaşlarımızın gerçekten avukatlık asgari ücret tarifesinin çok dıŐında komik ücretlerle görevlendirilmelerini uygun bulmamaktayız. Yapılması gereken, eđer bedava ceza avukatlığını önlemek gibi bir kaygı varsa, öncelikle CMK ücret tarifesinin avukatlık asgari ücret tarifesi standartlarına getirilmesi gerekmektedir. Bizce karmaŐıklaŐan bu yeni sistemde menfaat çatıŐmalarını ortadan kaldırarak, eŐit ve adil bir dağılım ačíısından CMK müdafii görevlendirme programı, bilgisayar programları en kısa sürede yaptırılarak uygulamada eŐitlik anlamında tüm barolara dağıtılması gerekmektedir. Ayrıca CMK, meslekiçi eğitimlerin daha etkin ve yaygın olması için, Türkiye Barolar Birlięi bünyesinde ve akademisyenlerin de katılım sağlayacağı eğitim grupları oluşturularak, bu anlamda etkin ve kaliteli CMK hizmeti verilmesi anlamında imkânlı kısıtlı barolara bu hususta destek olunmalıdır.

Konuşmamı bitirmeden önce de, Van'da yaşanan olay nedeniyle bu sorunun tüm barolarımızın ve avukatların sorunu olduğu bilincinden hareketle, Türkiye Barolar Birliği'nin kamuoyuna açık bir tepki göstermek anlamında bundan sonra düzenleyeceği bir Yönetim Kurulu toplantısını Van ilinde düzenlemesini ve tüm barolarımızın bu anlamda tepkilerini açık olarak göstermesi gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

Güneş GÜRSELER: Teşekkür ederiz.

Özdemir ÖZOK: Çok özür dileyerek bir konuda arkadaşlarımızın dikkatini çekmek istiyorum: Bütün arkadaşlarımız eşit, hepsi çok güzel konuşuyor, hepsi hatip. Bu alkış işi biraz Şey oluyor, yani bazısına az oluyor, bazısına çok oluyor, sanki böyle bir gönül

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

bağı filan ... Onun için konuşalım, ben de dahil, alkışı keselim arkadaşlar, dinleyelim, takdir eden eder zaten.

Sağ olun, teşekkür ederim.

Güneş GÜRSELER: Aksaray Baro Başkanı'na söz vermeden önce, Van'la ilgili bir bilgi vermek istiyorum: Van Baro Başkanı birkaç gündür Ankara'da. Kendisi, konuyla ilgili olarak Adalet Bakanı'yla daha önce görüşmüştü. Dün de birlikte Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanı'na gidip konuyu en geniş şekliyle kendisinin anlatmasında biz de birlikte olduk.

Aksaray Başkanı, buyurun.

Abdülkerim YENİL (Aksaray Barosu Başkanı): Herkesi selamliyorum.

ABDÜLKERİM
YENİL'İN
KONUŞMASI

Türkiye Barolar Birliği, 29.9.2005 tarihli yazısıyla gönderdiği, mahkemelerin ve Cumhuriyet Savcılıkları'nın müdafî görevlendirilmesinde daha titiz davranılması ve CMK'nun 150. maddesindeki şartın aranması konusundaki yazılarını biz 14.9'da, yani yazı bize gelmeden önce tüm mahkemelere yazdık. Aynı olay daha önce Tekirdağ Barosu'nda yaşanmıştı, bu olayın tekrarlanmaması amacıyla bu yazıyı gönderdik. Ancak hâkimlerin çok ciddi bir tepkisi oldu, bu da "biz kanunu yorumlamayı bilmiyor muyduk?" şeklinde. Onların amaçları, yargılamayı çok hızlı bir şekilde ve adaletin tecellisi anlamında bitirmek değil, ellerinden işleri çıkartmak, bu arada terfilerini tamamlamak, savunmayı da göz ardı etmek. Bu amaçla hepimizin de tespit ettiği gibi, tensiple birlikte müdafî talebinde bulunuluyor, bunun önüne geçmek de mümkün değil. Bana göre, bunu baroların değil, Türkiye Barolar Birliği'nin Adalet Bakanlığı'nu bu konuda bilgilendirmesi sonucunda, mahkemelerin bu uygulamayı, yani CMK'nun 150. maddesindeki o unsuru tam uygulatması gerekmektedir. Değilse, her zaman olduğu gibi, tensiple müdafî talep edilecek ve müdafî gönderilecektir.

Ben müdafî talebiyle müdafîlik görevinin savunmaya bir katkısının olduğuna çok inanmıyorum. Zira çoğu meslektaşımız, genç meslektaşlarımız, bunu bir gelir kaynağı olarak görmekteler, duruşma sırasında sadece savunma kısmını tamamlamak için bulunuyorlar. Hâkimler de o zorunluluğu yerine getirme amacıyla

bir müdafî talebinde bulunuyorlar. Çok kısa bir süre önce yine terfi dönemi olan bir hâkim, dikkat ettim, görevlendirmeyi Başkan Yardımcımız yapıyordu, bir haftalık süreç içerisinde her gün aynı gün için müdafî talebinde bulunuyordu. 15 Ekim'de duruşma var, 15 Ekim'de müdafî talebinde bulunuyor. Ben mahkeme hâkimine yazı yazdım; dedim ki, "eğer siz, savunmayı gerçekten savunma olarak görüyorsanız ve CMK'daki savunma gerçekleşecekse, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesindeki müdafî görevini yapacaksa, öncelikli müdafîin dosyayı incelemesi, sanıkla görüşmesi ve kendisinin savunmasını hazırlaması gerekir. Yoksa ısmarlama bir müdafî ya da savunma avukatlığının bir anlamı yok." Tabii ki bu yazıdan sonra bu talepleri geri çekildi ve şu anda bu artık uygulanmıyor.

ABDÜLKERİM
YENİLİN
KONUŞMASI

Ancak benim özellikle istediğim şey şu: Eğer müdafîlik yapılacaksa, sadece burayı tamamlamak için değil, gerçekten savunma anlamında eğitilmiş ve ücretini tam alan avukat arkadaşlar tarafından bu görevin yapılması gerektiğine inanıyorum.

Saygılar sunuyorum.

Güneş GÜRSELER: Teşekkür ederiz.

Amasya Baro Başkanı Adnan Hasip Yalçın; buyurun.

Av. Adnan Hasip YALÇIN (Amasya Barosu Başkanı): Çok değerli arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

ADNAN HASİP
YALÇIN'IN
KONUŞMASI

Tabii beş dakika olduğu için, biz bu eski CMK uygulaması konusunda bir görüş birliği ve Türkiye çapında tüm barolarımızda bir birlikteliğe varılması konusunda görüşlerimiz olacaktı. Onun için, ben buradan bazı konuları seçmek zorunda kaldım.

Sayın Güneş Gürseler'in gönderdiği yazıyı hepimiz okuduk, gerçekten çok güzel ve detaylı. Bu konuda diğer arkadaşlarımızın da görüşleri var. Bir de uygulamaya bakıyoruz; mahkeme kurulu-
yor, sanıklar çağrılıyor, hatta bazen bir kısmı tutuklu, bir kısmının avukatı var, bir kısmının avukatı yok. O anda mahkeme, tabii ne yapıyor; "avukatın var mı, avukat seçme durumunda musun?" Zaten hemen hemen hepsi de "yok" diyor ve o anda avukat çağrılıyor. Temel esas ne? Baronun görevlendirmesi gerekli, ama o anda duruşma başlamış. Yani şunu demek istiyorum: Madalyonun

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

ADNAN HASİP
YALÇIN'IN
KONUŞMASI

iki yüzüne de bakmak lazım. Duruşma başlamış, sanıklar alınmış, örneğin şahitler hazır, diğer avukatlar hazır, ama diyelim ki sadece bir sanığın avukatı yok. İşte o anda ne yapıyoruz? Bir avukatı görevlendirmek durumunda kalıyoruz. Dikkat edersek, mahkemenin yazılı talebi ve baronun aynı anda avukat görevlendirmesi mümkün değil gibi.

Biz bunu nasıl çözüyoruz? Yazı bilahare geliyor veyahut da şey olarak hazırlanmış, önceden isimleri boş bulunan şablonlarımız var, onlarla bu işi götürmeye çalışıyoruz. Uygulamada sayın Güneş Gürseler'in belirttiği, bu çok rahat bir şekilde "avukatını seçme hakkını kullanıyor musun?" Eğer "ben seçme hakkına sahip değilim veyahut da maddi durum itibarıyla mümkün değildir" derse, ondan sonra baronun bir görevlendirmesi, çok organize bir şekilde örgütlemesi gerekir ki, bu biraz zorluklar teşkil etmektedir.

Yine mesela bakıyoruz, gecenin bir saatinde nöbetçi avukat çağrılıyor. Bunu bazen karakol veyahut da bizim belirttiğimiz telefondan kendi görevlilerine bunu istiyorlar. Gecenin bir saatinde bir avukatın baro tarafından görevlendirilmesi nasıl olacaktır? Biz bunları pratik olarak şöyle çözmeye çalışıyoruz: Eğer arkadaşımız nöbetçiye, nöbet listesi de bir görevlendirme belgesidir, bu şekilde bu konuları pratik bir şekilde aşmaya çalışıyoruz. Tabii benim belirttiğim konu şu: Burada bir görüş birliğine varmak lazım. Mahkemelerin de içinde bulunduğu durumlar değerlendirilerek, hangi uygulamayı nasıl yapmak gerekli; örneğin A şehrinde başka, B şehrinde ise başka olmasın diye.

Yine ücretle ilgili şöyle bir konu bizim aklımıza takıldı: "Hukuki yardımın bittiği tarihte ücret ödenir" diyor, işte 6. madde. Bize eğer avukat zabıt örneğini getiriyorsa, ödüyorduk, ama şimdi hukuki yardım bittiği tarih dersek, bir avukat ceza davasına girecek, örneğin bir-iki sene sürecek veya temyize gidecek, oradan dönecek. O tarihteki, diyelim ki bugün 220 ise, 320 olacak. Bir avukatın üç sene beklemesi de mümkün değil, ama uygulamayı biz nasıl yapıyoruz? Sadece "zabıtı getir" diyoruz, ödüyörüz.

Bir de mükerrer ödemeye karşı karşıya kalıyoruz. Bazen avukat bilerek veya bilmeyerek, çoğu bilmeden, bakıyorsunuz iki defa sehven ödeme oluyor. Bir bilgisayar programı eğer yapılırsa,

mükerrerleri bizi ikaz ederse, çok daha sağlıklı, çünkü ileride biz sanıyorum ki büyük bir denetimle karşı karşıya kalacağız.

Hepinize saygılar sunuyorum, başarılar diliyorum.

Güneş GÜRSELER: Teşekkür ediyoruz.

Ankara Barosu adına sayın Sami Kahraman; buyurun.

Av. Sami KAHRAMAN (Ankara Barosu): Baro Başkanı Vedat Ahsen Coşar beni görevlendirdi, ben de bir hayli hazırlık yapmıştım, ama beş dakika içerisinde nasıl özetleyeceğim, onu da bilemiyorum.

SAMI
KAHRAMAN'IN
KONUŞMASI

5271 sayılı Yasa'nın yürürlüğe girdiği 1 Haziran 2005'ten bugüne kadar olan uygulamadan kısaca söz etmek istiyorum: Bu tarihten, yani dört aylık süre içerisinde, 30 Eylül tarihi itibariyle Ankara Barosu, sanıklar için 5 bin 709 olaya avukat tayin etmiş. Geçen yıl bu sayı, aynı dönem içerisinde 3 bin 100 civarındaydı. Ayrıca 753 mağdur ve müşteki için avukat görevlendirmişiz. Yani bunları topladığımız zaman, yaklaşık 6 bin 450 civarında görevlendirme yapmışız, geçen yıl bu sayı 3 bin 100 iken. Yaptığımız hesaplamalara göre, 5271 sayılı Yasa'nın yürürlüğe girmesinden itibaren ortalama %110 civarında bir artış bekliyorduk. Gerçekten bu beklentilerimiz doğru, Ankara Barosu'nun uygulaması içerisinde %110 ile %120 civarında bir artış olacak. Yalnız, bir hatamız oldu: Biz mağdur, katılan yönünden talebin çok fazla olacağını düşünüyorduk, ama burada ciddi bir artış, patlama söz konusu değil. Ancak beş yılı geçen yaptırımlarda da zorunlu müdafilik öngöröldüğü için, bu müessese, talebi ciddi şekilde arttırdı. Yalnız, ilçelerle de görüşmelerimiz sürüyor; mağdurlar ve suç katılanlar yönünden talep giderek artıyor, her ay giderek artıyor. Herhalde müessese yeni yeni tanınıyor. Bu bakımdan, önümüzdeki bir yıllık uygulamayı düşündüğümüz zaman, bu %110'luk artışı belki biraz daha aşabiliriz diye düşünüyorum.

Karşılaştığımız sorunlar yönünden, yani sadece müdafii ataması konusunda değil, sorunlar yönünden kısaca şöyle özetleyebiliriz: 5271 sayılı Kanun, daha önceki 3842 sayılı Yasa'daki değişiklikler de dikkate alındığı takdirde, ceza yargılamasında savunmanın yerini bir hayli güçlendirdi, savunmaya bir hayli

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

SAMI
KAHRAMAN'IN
KONUŞMASI

fonksiyon tanıdı. Yalnız, bu da ceza yargılamasında avukatın çalışma şeklini değiştirmesi gereği de ortaya çıktı, bilgi konusu öne çıkmaya başladı. Dolayısıyla baroların ciddi şekilde bir eğitim çalışması yapma zarureti de ortada. Ceza yargılaması içerisinde savunmanın yerinin özellikle bu eğitim faaliyetleri içerisinde çok iyi değerlendirilmesi lazım, savunmanın bağımsızlığının öne çıkarılması lazım. Özellikle avukatın cumhuriyet savcısının yahut kolluk güçlerinin muavini olmadığı, gerçeğin ortaya çıkarılması adına kimseye yardım etme zorunluluğunun bulunmadığı konusunun eğitim faaliyetlerinde dikkatle incelenmesinde zaruret var.

Yeni Kanun'un uygulanmasında tutuklamayı gerektiren 100. maddede daha henüz Türkiye uygulamasında bir anlayış birliğine ulaşılmış değil. Biliyorsunuz, orada on beş kadar fiil sayılmış, kural olarak tutuklamayı gerektiren suçlar; onun dışında, 2. maddesinde de tutuklamayı gerektiren fiiller belirtilmiş, ancak eskiden olduğu gibi, tehlike tutuklama nedeni olmaktan çıkarılmıştır. Müspet bir davranış, icrai bir davranış gerekirken tutuklama için, bu uygulama iyice anlaşılıyor ve tehlike, tutuklama nedeni oluyor, yani kaçma tehlikesi, delilleri karartma tehlikesi tutuklama olabiliyor. İcrai bir davranış, müspet bir davranış olamamasına rağmen, Van Rektörü'nün durumu da zannedirim buraya giriyor. Bu konularla ilgili olarak eğitim çalışmalarında dikkat etmek gerekiyor.

Adli kontrol sistemi, üç yıllık baraj nedeniyle işlemez halde. İşleyen halde iyi kontrol müessesesi de, 109. maddenin her şeyden evvel metnine karşı. Dolayısıyla bu üç yıllık barajın kaldırılması yönünde ciddi mücadele verilmesi gerektiği kanaatindeyim. Bu müessese, gerçekten Türk ceza yargılaması için gerekli, elzem olan bir maddedir. Ancak uygulamaya ışık tutulması gerekiyor.

Arkadaşlar; İfade Alma ve Gözaltı Yönetmeliği, yine 1 Haziran tarihi itibarıyla çıktı ve yürürlüğe girdi. O Yönetmeliğin 22. maddesine göre, hazırlık kovuşturması esnasında dosyaları inceleme, suret alınabilmesi için Cumhuriyet Savcılığı'nın yazılı izni şart koşuldu. Bunu bir istisna olarak kabul etmek mümkün değil. Ceza Usul Yasası'nın 153. maddesi, böyle bir kısıtlama getirmiyor, Cumhuriyet Savcısı'na böyle bir yetki getirmiyor. Orada "*kovuşturmanın ve soruşturmanın her aşamasında vekil veya müdafî, dosyayı inceleyebilir, dosyadan suret alabilir*" deniliyor. Bunu istisna

olarak kabul etmek mümkün değil; çünkü hazırlık aşamasında polisin elindeki dosya, Ankara Savcılığı'nın istatistiki incelemeye göre %96.8, yani hazırlık dosyasının çok büyük bir çoğunluğu zaten polisin elinde, kolluk güçlerinin elinde. Dolayısıyla savunma hakkını kısıtlayan bir durumdur, bununla ilgili tüm barolar mücadele vermelidir. Yani Kanun'un verdiği hak, yönetmelikte geri alınmıştır.

SAMI
KAHRAMAN'IN
KONUŞMASI

Ücretler çok düşük; ücretlerin günün koşullarına uydurulması, çok ciddi bir artış yapılması gerekiyor. Kaynak konusunu yasayı çıkaran düşünsün. Kaynak konusu, ikinci bir konu, ama ücretlerin arttırılmasında zaruret bulunmaktadır.

Teşekkür ediyorum.

Güneş GÜRSELER: Teşekkür ederim.

Sonuçta tekrar önerileri belirlemede herhalde konuşma imkânı olacaktır.

Antalya Barosu Başkanı sayın Mehmet Zeki Durmaz; buyurun.

Av. Mehmet Zeki DURMAZ (Antalya Barosu Başkanı): Sevgili arkadaşlar; Sayın Gürseler'in gönderdiği rapor, gerçekten bir vizyon, bu anlamda vizyon ve ciddi tespitler içeren bir rapordur. Genelde CMK'nın sorunlarıyla ilgili bizim Antalya'da CMK avukatlarıyla yaptığımız toplantıdan çıkan sonuçlar var. O tespitlerin yanı sıra, iki noktada arkadaşların sorunu temelde çözüm bekliyor. Bunlardan bir tanesi, doğal olarak ücretler. Siz, savunmanın ne kadar önemli olduğunu söylerseniz söyleyin, ama özellikle genç meslektaşların CMK avukatlığını yürütmesi nedeniyle, ücretler birinci planda gözümüzün önünde duruyor.

MEHMET ZEKİ
DURMAZ'IN
KONUŞMASI

Yine ücretlere bağlı, bundan önce söylenmeyen bir husus, arkadaşların tespiti: Diyolar ki, "CMK ücretlerinde %18 KDV kesiliyor. Oysa ki sağlık hizmetlerinde %8 KDV kesilmektedir. Sağlık hizmetleri de herhalde savunma hizmetlerinden daha üstün bir hizmet değildir."

Yine mazeretle ilgili sorun her ne kadar yönergeyle aşılmaya çalışılmışsa da, onun sürgit olmadığı konusunda sorun var. Bu nedenle yönergeye ya bir açıklık getirme ya da bir uygulama birliği anlamında, eğer mazeretle ilgili bir avukat görevlendirili-

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

MEHMET ZEKİ
DURMAZ'IN
KONUŞMASI

yorsa yeniden, o dosya için hiç değilse sürgit dava sonuna kadar olabilmelidir, deniliyor.

Yine katılım-katılmayalım, CMK'yla ilgili Antalya'da bir bölüm arkadaşların iletmemi söyledikleri bir düşünce var: Doğal olarak CMK avukatları görev yaparken, diğer davalara yetişme durumları karşısında ciddi sıkıntılar, şikâyet türünde Baromuzla kadar ulaşmakta, savcılıklardan ve mahkemelerden, "gelmediler, biz bekleyemeyiz" anlamında. Bu arkadaşların önerileri de biraz radikal bir öneri: "CMK avukatlık büroları oluşturulmalı. CMK avukatlığı yapan o birimler, bunun dışında avukatlık yapmamalıdır" deniliyor. Geriye dönük olarak bu kadar yoğunluk içerisinde barolarımıza yeni bir yük getireceği, bu tür insanların tahsilinin de olamayacağı söyleniyor. Bu konunun da yeniden gözden geçirilmesi, özellikle son geriye dönük beş yıllık istemlerin talep dışı bırakılması söyleniyor. Uzlaşmayla ilgili sorunu arkadaşlarımız söylediler; uzlaşma yeniden gözden geçirilmeli ve Türkiye çapında tekdüze uygulama yapılmalı. Biraz önce Ankara temsilcimizin söylediği husus, çok ciddi biçimde tartışılıyor. Tabii bunu bireysel ilişkilerle aşmak olası değil, biz hukuk kurumuyuz. Dava açılmış olabilir, ama bu bir siyasal uygulama, bunun hızlı bir biçimde çözülmesi gerekir diye düşünüyorum.

Saygılar sunuyorum.

Güneş GÜRSELER: Teşekkür ederim.

Sayın İzzet Oran Başkanı, buyurun.

İzzet ORAN (Artvin Barosu Başkanı): Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İZZET
ORAN'IN
KONUŞMASI

Temmuz 2005 tarihinde elimizdeki iş, CMK'daki iş sayısı 220 civarındaydı, son iki ay içerisinde 575 işe ulaştık, yani iki ay içerisinde 300'e yakın bir artış oldu. Bu bence de ceza avukatlığının artık iflas noktasına getirmektedir. Ayrıca, özellikle son hâkim-savcı alımlarında, eğitim merkezlerindeki siyasallaşma, hâkimleri savunma mesleğine karşı anormal bir şekilde yetiştirmektedir. Avukatlara düşman, avukatları maddi gerçeği arayan değil, maddi gerçekleri saptıran şeklinde gören bir yargıç anlayışı söz konusu olmaya başladı. Bunun için de tensiple verilen müdafî atamaları-

nun doğru ve yerinde olmadığını biliyoruz. Ancak, ben çok kısa kesmek istiyorum, şu örneği vermekle yargıçların bu durumunu ortaya koymakta fayda var: Barolar Birliğimizin 6 Eylül'deki düzenlediği etkinlik nedeniyle Denizli Barosu'ndan gelen öneri üzerine, mazeret dilekçesi gönderdim, eyleme katılan avukat arkadaşlar hakkında, 21 kişi hakkında. Dedim ki, "*arkadaşlarımız buradadır; duruşmaları varsa, kabul edilsin.*" Bu anlamda talep ettik. Bize hâkimlerden, mahkemelerden gelen cevap: "*Anayasa'nın 138. maddesine göre, kimse hâkime emir ve talimat veremez, genelge gönderemez*" şeklinde cevap verdiler, bunların anlayışı budur. Bunun için, bunun daha ciddi bir şekilde bakanlık düzeyinde ele alınması, baroların tek başına hâkimle karşı karşıya bırakılmaması gerekiyor, sonuçta hepimiz serbest meslek sahibi insanlarız. Bu çatışmalar, artık karşımızda hukuki bilen, maddi gerçeği arayan yargıçlar yok; sadece açıkta konuşmak, çocuksu tavır ve davranışlarıyla avukat arkadaşlarımıza iş arama noktasına gelen, bana göre eğitim düzeyinin düşüklüğünden kaynaklanan sıkıntılar da gündemdedir.

İZZET
ORAN'IN
KONUŞMASI

Hepinize teşekkür ediyorum.

Güneş GÜRSELER: Teşekkür ederiz, sağ olun.

Aydın Barosu Başkanı sayın Sümer Germen, buyurun.

Av. Sümer GERMEN (Aydın Barosu Başkanı): Hepinizi Aydın Barosu adına sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

SÜMER
GERMEN'İN
KONUŞMASI

Değerli meslektaşlarım; ben, başta sayın Saymanı'nın açılış konuşmasında dile getirdiği, baroların ve avukatlık mesleğinin, savunmanın bağımsızlığının kaybedildiği görüşüne katılmıyorum kesinlikle. Bana göre bu CMUK uygulaması, eksikleriyle, yanlışlarıyla yeni bir yasal düzenleme içine girmiştir. Ancak tam tersine, özellikle baroların çok daha fazla güçlenmesine neden olmuştur ve avukatlık, savunma mesleğinin de tüm toplum katında varolan olumsuzlukların giderilmesi konusunda da çok önemli bir adım, bir fırsat olarak görüyorum. Birtakım mücadeleler elbet yapılacak. Artvin Barosu Başkanı'nun bazı konuşmalarına da katılmıyorum. Ben Baro Başkanı olduğum süre içerisinde kişisel kaygılar içerisinde hareket etmedim. İster ağır ceza reisi olsun, ister savcı olsun,

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

SÜMER
GERMEN'İN
KONUŞMASI

kim olursa olsun, mesleğime, meslektaşına karşı yaptığı herhangi bir davranış karşısında, karşısına dimdik, yazıyla ve sözle çıkarırım, bu konuda hiç çekincem olmaz. Yani ben, birilerinden medet umarak, birilerinden şey yaparak mı Baro Başkanlığı yaparım? O zaman Baro Başkanlığı'nı yapmam. Aynı şey Aydın'da da oldu; komisyon başkanı, bana dört sanık için "*neden ayrı ayrı görevlendirme yapıyorsunuz; tek avukat istiyorum sizden*" diye sözle önce şey yaptı. Duruşma sırasında, kendi duruşmam sırasında kavga ettim, "*bunun yeri burası değil, bu takdir hakkı benimdir, buna sizin müdahale hakkımız yoktur, lütfen bu konuyu kapatalım*" dedim, kapattı orada. Yazı yazdı, yazıya da cevap verdim. Barolar Birliği'ne de uyarlanarak Aydın Barosu'nun yönergesi var benim uyguladığım, 4-5 yıldır ve bundan hiç ödün vermeksizin uyguluyorum. Niye çekineceğim, yarın benim davamda taraf mı tutacak, yan mı tutacak? Bundan çekiniyorsam, ben o Baro Başkanlığı'na gelmem, yapmam zaten, kusura bakmayın.

Yine dediğim gibi, biz demokrat, aydın insanlar, hukukçular olarak yıllardan beri baroların ve Barolar Birliği'nin asli görevi değil mi? Hukuku, savunmayı toplumun tüm kesimlerine, tüm katmanlarına yaymak, görev ve amacımız değil mi, neden bundan yüksünüyoruz? Ben bu çizelgeye baktım ve iftihar ettim; Aydın Barosu, baştan beri en çok avukat görevlendirmesi yapan barolardan birisi ve temmuz ayında bir atılım yapılmış, yine Aydın Barosu %110 şey yapmış. Tek tek bunların hepsini ben imzaladım, ama hiç yüksünmem olmadı, onur duydum. Tüm insanlara hukuk hizmetini, savunma hizmetini götürmekten neden yüksünüyoruz? 3-5 arkadaş büyük paralar kazanacak diye, bunu böyle paraya endekslemem lazım. Hepimiz birbirimizi biliyoruz değerli arkadaşlarım, her ilde de vardır, benim Aydın'da da var, ceza avukatlığı 5-10 avukatın çerçevesinde dönüyor yıllardan beri, ama bu yasayla bunların işlerinin ben çok büyük oranda etkileneceğine de inanmıyorum ve bu konuda da hiçbir avukat arkadaştan, ceza avukatından da bana "*Başkan, işlerim düştü*" diyen de olmadı. Avukat tutacak olan bilinçli, ekonomik durumu olan insan, gider yine avukatını tutar. Ancak ülkenin ekonomik, sosyal durumunu hepimiz biliyoruz herhalde, yani baro başkanlığına gelmiş insan, Türkiye'nin ekonomik, sosyal, kültürel durumunu bilmesi gereken insanlardır. Çok kötü durumda, hakkını arayamayan, hak

ihlallerine uğrayan ... Yıllardır işkenceden, kötü muameleden bahsetmiyor muyuz? Bunların kaldırılması için çok güzel bir fırsat değil mi? Teknik birtakım şeyleri vardır, ona katılıyorum; ücret konusu azdır, onun mücadelesini ayrı yapalım. Bir baro başkanı arkadaşımızın dediği gibi, Barolar Birliği sayın Başkanı, sanıyorum bu konudaki çalışmalarını bize anlatacaklardır. Rektörler işte, bütçe görüşmeleri yapıyor, bir haftadır bütün rektörler burada, Meclis'te, kamp kurdular. Biz de kamp kuralım, bunun mücadelesini yapalım. Balıkesir Barosu, sanıyorum biraz sonra konuşmasında değinecek, artık üç yıllık bütçe uygulamasına geçiyor. Bu konuyla ilgili Barolar Birliği ne yaptı veya ne yapmayı düşünüyor? Şimdi, hatta geç bile kalındı, bu konuda lobi çalışmaları yapılması lazım, gerekiyorsa tüm barolara hep birlikte gidelim, çalışalım. Ücret politikası ayrı bir şey, ama hukukun yaygınlaştırılması, lütfen bu konudaki düşüncelerimizi bir daha gözden geçirelim diyorum. On üç yıldır kazanılmış birtakım şeyleri, birtakım kişisel kaygı ve beklentilerle bir tarafa atmayalım, o zaman hukuki saygınlığımız da yok olur diye düşünüyorum. Biz bölge olarak ortak toplantı yaptık, ortak sorunlarımızı sanırım İzmir Barosu Başkanı dile getirecek.

Teşekkür ediyorum.

Güneş GÜRSELER: Teşekkür ederiz.

Balıkesir Barosu Başkanı sayın Av. Kemal Çelikboya.

Av. Kemal ÇELİKBOYA (Balıkesir Barosu Başkanı): Sevgili başkanlarım; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Tüm baro başkanlarının, tüm baroların olduğu gibi, Balıkesir Barosu'nun da CMK uygulamalarıyla ilgili pek çok sorunu var. Bu sorunları tespit eden ve çözüm önerilerini de içeren bir çalışmamız oldu. Bunu Birliğimize yazılı olarak dört sayfa halinde ilettik. Bu süre içerisinde okumam, iletmem mümkün değil, ama kısa, ana başlıklar halinde sizlerle paylaşmak istiyorum.

Öncelikle CMK bilgişlem ve donanım altyapı sorunu; bu malumunuz, bilgisayar yardımıyla biz bu sorunların üstesinden gelebiliriz düşüncesi tüm baro başkanlarında var. Bu konudaki çalışmaları da her baro kendi payına yapmıştı; fakat sonradan Bir-

SÜMER
GERMEN'İN
KONUŞMASI

KEMAL
ÇELİKBOYA'NIN
KONUŞMASI

KEMAL
ÇELİKBOYA'NIN
KONUŞMASI

lik kanalıyla *"tek bir programla çözelim"* konusuyla bir ara verilmiş durumda. Ümit ediyorum ki bu yıl sonuna kadar Birliğimizden bu programları almak suretiyle bir birliktelik sağlayacağız. Bu, sorunlarımızın pek çoğunu halledecek diye düşünüyoruz.

İkincisi, müdafii atanması konusunda mahkemelerle yaşanan yetki tecavüzü mahiyetindeki sorunumuz. Maalesef mahkemeler bu konuda atama ve seçme yetkilerinin kendilerinde olduğu düşüncesiyle pek çok yazılar gönderiyorlar. Ancak yeni CMK'ya bakarsak, gerekçelerine de bakarsak, seçme hakkı sadece barolara ait. Bu konuda ödün vermememiz gerekli diye düşünüyorum. Bu konuda hep birlikte bir uygulama birlikteliği içerisinde bu hakkımızdan, yetkimizden ödün vermeksizin *"seçme hakkı barodadır, sadece seçmeyi biz yaparız"* kuralını tüm barolar uygularsa, birbirimize kötü emsal oluşturmayız.

Üçüncüsü, kovuşturma ve soruşturma, CMK görevlilerinin farklılığı. Bilmiyorum, diğer barolarda nasıl sorunlar var, ama bizde pek çok arkadaşımız, *"ben soruşturmada görev aldığıma göre, kovuşturmada da bu davayı takip etmek benim hakkımdır"* gibi bir düşünce içerisinde. Artı yine mahkemelerin de kolayına geldiği için, yeni yasamıza göre iddianamede müdafii de adı belirtildiği için, mahkemelerde iddianamedeki soruşturmada katılan müdafii mahkemeye çağırılması şeklinde bir otomatik müdafilendirme söz konusu olmakta. Burada soruşturmaya katılan arkadaş, iddianamede de adı geçtiği için, mahkemece hemen müdafii olarak atanmış gibi bir uygulama yapılmakta. Bu konuda ciddi sorunlar yaşıyoruz. Diğer arkadaşlarda bu sorun var mıdır, bilmiyorum, ama bunda da uygulama birlikteliği içerisinde çözüm bulabileceğimiz gibi bir düşüncemiz var.

Bu arada, savcılıklarda dosya incelemede kayda geçme gibi bir söylem, talep, düşünce; bilmiyorum uygulama diğer şeylerde var mı, bizde başlamadı, ama bu konuşulmakta. Soruşturmanın gizliliği ilkesi içerisinde savcılık, dosyayı inceleyen avukattan bu dosyayı incelediğine ilişkin bir beyan almak, bu beyanı vermiyorsa, onun incelediğine ilişkin bir zabıt tutup dosyaya koymak ihtiyacında olduğu düşüncesinde. Bunu nasıl aşarız, bilemiyoruz. Doğru mudur, yanlış mıdır, vakit az olduğu için onun tartışmalarına giremiyorum.

Yine CMK'nın maddeleriyle gerekçeleri arasında farklılıkları hepimiz biliyoruz. Bunların düzeltilmesi konusunda yine Birliğimiz kanalıyla bir çabanın gösterilmesi gerektiği düşüncesindeyiz.

Bir diğer başlık, baro ve CMK temsilcilerinin giderleri konusu. İlçelerde baro temsilcileri ve bazı ilçelerde CMK temsilcisi olarak görev yapan meslektaşlarımız, hiçbir bedelle ölçülemeyecek bir özveri içinde görev yapmaktadırlar. Bu meslektaşlarımız, CMK görevlendirmeleri için önemli ölçüde giderlere muhatap olmaktadır. Bunların giderlerinin karşılanması bakımından yönetmelikte bir hüküm yaratılabilir mi? Bunun düşünülmesinde fayda var diye düşünüyoruz.

Yine sorunlarımızdan birisi, CMK müdahil vekili avukatlık ücreti sorunu. Burada rastladığımız sorunlardan birisi, mahkemece usul ve yasası uyarınca katılan vekiline maktu ve hüküm altına alınan tazminat talebi halinde ayrıca nispi vekâlet ücreti hükmedilmektedir. Bu vekâlet ücretlerinin tahsili nasıl olacaktır? Aynı zamanda bu arkadaşımız, barodan da ücret almaktadır. Bu büyük bir ciddi sorun olarak önümüzde ve bunun cevabını en kısa sürede hep birlikte bulmak zorundayız diye düşünüyorum.

Bunun dışında, sekizinci madde olarak, CMK idari görev nöbetinde avukatın ücreti. Avukatların doğrudan müdafî ve katılan vekili gibi yargısal görevleri dışında, CMK hizmetlerinin yürütülmesi için yapacakları nöbet ve benzeri görevlerin ücretlendirilmesi konusunun açıklığa kavuşturulması ve ilgili yönetmelikte yer verilmesi gerektiği düşüncesindeyiz.

9. madde, mahkemelerin adliyede sürekli nöbetçi avukat istemi. Bilmiyorum, sizlerin başına geliyor mu, ama baro görev alanımızda bazı mahkemeler, özellikle yeni TCK nedeniyle geri çevrilen dosyaların da yoğunluğunu gerekçe göstererek, ceza yargılaması hukukunun ilke ve özüne aykırı bulduğumuz bir yaklaşımla baro ve CMK temsilcilerimizden sürekli adliyede bulunan nöbetçi avukat isteminde bulunmaktadırlar. Bu talebi yerine getirmemekle beraber, Türkiye Barolar Birliği ve barolarla bu sorunumuzu paylaşmak istiyoruz.

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

KEMAL
ÇELİKBOYA'NIN
KONUŞMASI

Ortak çalışan avukatların CMK ile ücret ödeme sorunu, bizde ciddi anlamda sorun.

11. başlık olarak CMK uygulamasında bedava ceza avukatlığı yaklaşımıyla on iki yıllık CMUK uygulaması uçları arasında, özellikle genç avukatların ekonomik destek konumları ele alınıp incelenmeli diye düşünüyoruz.

12. madde olarak rücu sorunu, bu hepimizin malumu.

Son bir madde olarak, 5518 sayılı Kanun'dan yararlanma. 1.1.2006 tarihinde yürürlüğe girecek 5518 sayılı Kanun uyarınca bütçe ve kanunları üç yıllık olacaktır. Bu nedenle 2004 mali yılı kesin hesabı %15 ceza gelirleri, bu üç yılın CMK ödeneğini karşılamayacaktır. Bu nedenle yeni bütçeden önce Maliye uyarılmalı; 2005 için kullanılan ödeneğin de yeterli olmaması nedeniyle, Maliye Bakanlığı'na yasal yetki sağlanarak ödeneksiz kalınmaması sağlanmalıdır. Türkiye Barolar Birliği, bu konuda Maliye Bakanlığı'yla acilen temasa geçmelidir. Bu görüşmede baro başkanları da katkıda bulunmalıdır diye düşünüyoruz. Uzlaşmayla ilgili sorunları öğleden sonra sıra gelirse, sizlerle paylaşmak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

Güneş GÜRSELER: Teşekkür ederiz sayın Başkan.

Bu bölümün son konuşmacısı olarak Bartın Barosu Başkanı'na söz vereceğim. Onun konuşmasından sonra ara vereceğiz. Rahmetli Faruk hocamızın kabrine gitmek isteyen arkadaşlarımız için araba hazır, onlar kabre gidecekler, dönüşte toplantıya devam edeceğiz.

Buyurun Başkanım.

NİLGÜN
SABAN'IN
KONUŞMASI

Av. Nilgün SABAN (Bartın Barosu Başkanı): Herhalde CMUK sorunlarını en rahat aşan bölgelerden biri benim. Hâkimlerle yaptığımız görüşmelerde, bizim şimdi tebligat öncesi insanlara uyarı yolunu çözdük. Duruşma öncesi, önce çağırılıyor sanık veya müşteki, durum anlatılıyor. Avukat tutup gelmesi, tutmadığı takdirde kendisine bir avukat tayin edileceği, ama bunun kendisine rücu edileceği belirtiliyor, şu aşamada onu aştık. Ama bizim sorunumuz, hukuksal yardım değil, olmamalı

da zaten. Tabii ki hukukun herkese ulaőtırılmasını istemeliyiz, ama biz diyoruz ki, bu konuda Barolar Birliği olarak en azından asgari ücretin altında çalışmamamız ve şayet Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı'nın da böyle bir önerisi varsa, bu konuda da biz miktarlarımızı belirlemeliyiz. Ödeme sorunu, onların sorunudur. Bir yasa konulurken, altyapısını yapmak, devletin, hükümetin sorunudur, bizim sorunumuz değil. O nedenle, biz hukuki yardımın yapılmasını, fakat bu ücretlerin arttırılmasını ve çalışan arkadaşlarımızın da mağduriyetinin önlenmesi konusunda bir görüşümüz var.

Bizim sorunlarımız aşılmış durumda, şu anda bu işi listeler biçiminde çözüyoruz.

Teşekkür ediyorum.

Güneş GÜRSELER: Teşekkür ediyoruz.

Saat 13.30' da toplanmak üzere ara veriyoruz.

İKİNCİ OTURUM

15 EKİM 2005

Özdemir ÖZOK: Değerli başkanlarım; gerçekten şu ana kadar altmış bir baromuzun temsilcisi ve baro başkanımız katıldı, bu önemli bir rakam. Biliyorsunuz, hem çok hassas bir dönemdeyiz, hem de arkadaşlarımız, bu kadar yoğun işlerine rağmen, Cumartesi günü, hafta sonu bırakıp gelmeleri gerçekten çok önemli. Onun için bütün başkanlarımıza ve baro temsilcilerine çok teşekkür ediyoruz. Bu, işe gösterilen ciddiyetin bir sonucu, herkes sağ olsun.

İkincisi, bir de ben şu ana kadar konuşan çok değerli başkanlarımızın çok güzel tespitler yaptıklarını gördüm. Yalnız, daha çok hep bildiğimiz, hep yaşanan ortak sorunlar tekrar edildi. Acaba mümkünse, bundan sonra konuşacak değerli başkanlarımız, kendilerinden önce konuşan başkanların ortaya koyduğu tespitlerden öte, çözüme yönelik, ne yapabiliriz, nasıl yapabiliriz, ona yönelik bir öneride bulunurlarsa, bu bizim bundan sonraki çizeceğimiz yola gösterge olur.

Bir de tabii bize dosya gösterilmiş, sayın Genel Sekreterim söyledi. Türkiye Barolar Birliği Yönetimi'nin asla CMUK'la ilgili uygulamadan vazgeçmek gibi ya da hakikaten çok zor koşullarla elde edilen bu haktan geri dönmek gibi bir düşüncesi asla yok. Ancak gördüğünüz gibi, bu kaynak hepimizin, yani bu fakir fukara milletin cebinden çıkan kaynak. *"En yararlı, en iyi, en güzel şekilde bunu nasıl yapabiliriz"* sıkıntısı bizim için önemli. Bir de görevlendirilen insanların hakikaten sağlıklı bir biçimde savunma yapıp yapmadığı çok önemli. Yargıç şöyle yapabilir, savcı böyle yapabilir, biz onları zaman zaman eleştiriyoruz, ama biz, belirli bir

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

ÖZDEMİR
ÖZOK'UN
KONUŞMASI

şekilde bir görev üstlendiğimiz zaman, o savcının ya da o yargıcın öyle bıyık altından gülecekleri bir olayla karşı karşıya kalmayacak bir performans göstermemiz, performans sergilememiz lazımdır diye düşünüyorum. Eğer kurumsal olarak ve bireysel olarak bizim dışımızdaki insanlardan, önce yargıçlardan, savcılardan ve genel olarak halktan bir saygınlık görmek istiyorsak, önce kendimize çekidüzen vermemiz lazım, yani temsil anlamında, yargılamadaki performansımız anlamında, ciddiyetimiz anlamında önce kendi kendimizi test etmeliyiz ve ondan sonra başkalarının bize söylediklerinin doğru olmadığını tartışmalıyız. Ancak öncelikle kendi sorumluluğumuzu, kendi iç hesaplaşmamızı kendi kendimize çözüp o performansı yakalamamız lazımdır diye düşünüyorum.

Ben tekrar çok teşekkür ediyorum. Çok umutluyum; hem bu sorunları çözmede, hem de bundan sonraki gelecek sorunları çözmede bu kadar anlayışlı, bu kadar uyumlu, bu kadar destek veren bir baro başkanları topluluğunun arkamızdaki desteği, motivasyonu, sanıyorum bizim yönetimimizi de daha güzel şeyleri yapmaya yöneltecektir, daha güzel görevler yapmaya yöneltecektir. Onun için, hakikaten teker teker bütün arkadaşlarıma teşekkür ediyorum ve sözü sayın Genel Sekreterime bırakıyorum.

Buyurun.

Güneş GÜRSELER: Teşekkür ederim sayın Başkanım.

Bartın Barosu Başkanı konuşmuştu. Batman, Bilecik, Bingöl yok, Bolu Barosu Başkanı'yla başlıyoruz.

Buyurun.

TUNCAY
ALNIAK'IN
KONUŞMASI

Av. Tuncay ALNIAK (Bolu Barosu Başkanı): Sayın Başkanım, değerli Birlik yöneticilerim, değerli başkanlarım; CMK sorunları ve çözüm önerileriyle ilgili, bu toplantıdan önce on bölge barosu olarak İzmit'te 30 Eylül'de yaptığımız ve daha sonra 8 Ekim'de Bolu'da CMK Koordinatörleri Koordinasyon Toplantısı sonucundaki çözüm önerilerimize ilişkin sunumu zannediyorum Sakarya Barosu Başkanı Semih Bey yapacaklar sizlere, o yüzden benim konuşmam çok kısa olacak.

CMK'da şöyle bir özeleştiri yapmak gerektiğini düşünüyorum: Bakın, CMK on iki yıl önce başladığında, kabul edelim, etmeyelim, biz CMK'yı bir yasak savma olarak yaptık; bunları genç avukat arkadaşların sırtına yükledik ve bu şekilde CMK'yı yürütmeye çalıştık. Çok da önemseydiğimiz bir kurum olmadı aslında; genç avukat arkadaşların, mesleğe yeni başlayan avukat arkadaşların geçimini sağlayacak bir yöntem, bir usul, bir tarz olarak kabul ettik bunu. O zaman da ceza avukatlığı bedavaydı, bugünden değişik olan bir şey yok ki, o zaman da çok düşük ücretlerle genç meslektaşlarımız bunu yapıyor. Ama şimdi ne oldu? Zorunlu müdafilik sınırları, hatta sınır da bile kalmadı diyebiliriz, hemen hemen ceza yargılamasının tümünde zorunlu müdafii geldi. Bu tabii canımızı acıttı, ama Aydın Barosu Başkanı'nun dediği gibi, 3-5 tane ceza avukatının değil, bu çok sık olmayan bir yaklaşımdı bence, ona üzüldüm. Tabii avukatlık mesleğini sadece para kazanan bir iş, bir meslek olarak kabul edersek, evet, sizin anladığınızı anlamda canımızı acıttı, ama canımızı acıtması bu yönden değil. Bizim sonuç bildiğimiz var, biraz sonra da çok kısa bir kısmını açıklamaya çalışacağım.

Bakın, devlet, maaşını vermediği hiçbir meslek mensubuna zorunlu bir hizmet getiremiyor, bir zorunluluk getiremiyor. Yani siz, serbest çalışan bir doktora, bir kanser hastasının ya da herhangi bir hastanın tedavisini bir vizite ücreti karşılığında yaptırabilir misiniz; yaptıramazsınız. Bunun tek istisnası -tabii adaletle sağlık arasında önem açısından da çok fark yoktur- biz avukatlarız. *"Burada para mı az, asgari ücrete mi çıkaralım, yoksa biraz daha mı yükseltelim; yoksa bizim görev alanımız mı fazla, ceza avukatlarının zorunlu müdafilik, bedava ceza avukatı sınırları mı çok fazla?"* tartışmasını ya da ayırımını çok iyi yapmamız gerektiğini düşünüyorum. Bu yapılan uygulama sanki bir seferberlik gibi, yani seferberlik değilse, bu ise zorunlu müdafilik yapıyoruz gibi. Tabii yapacağız, ama insan hakları açısından da bakıyorum, doğru kabul ediyorum. Ancak biz avukatların da hakları var, biz de insanız. Bizim işi reddetme ya da sanığın müdafisini ya da kişinin avukatını belirleme hakkını devlet olarak *"bedava ceza avukatı veriyorum"* rüşvetiyle mi dersiniz, satın almasıyla mı dersiniz, insanların elinden alınmasını ben kabul edemiyorum.

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

TUNCAY
ALNIAK'IN
KONUŞMASI

Bir meslektaşımızın dediği gibi, -Bartın Barosu'ndan Ahmet Çavuşoğlu bunu çok sık söyler- biz yasada üç türlü tarif ediliyoruz: Vekil, avukat, müdafî. İlk önce bunların sınırlarını belirlemek gerekiyor. Bunun sınırını belirleyemezseniz, Balıkesir Barosu Başkanı'nın dediği gibi, katılana takdir edilen nispi vekâlet ücretinin ne olacağını tartışırız, verilecek bir manevi tazminatın nasıl tahsil edileceğini tartışmak zorunda kalırız.

Burada çok önemli bir husus daha var: Hep burada işin parasal boyutuyla, canımızı acıtan, iddia edilen boyutuyla bakıyoruz. Ancak bakın, çok bariz bir örnek vereyim: Bolu Barosu'nda temmuz ayında CMUK görevini yapan avukat arkadaşımın başına on dört dosya vermişiz. Yani bugüne kadar her ay beşer dosya alırken bu arkadaşlarım, sadece temmuz ayındaki ortalama böyle gidecektir, on dörder dosya alıyorlar. Allah aşkına söyleyin, bir ceza yargılamasında her ay on dörder dosya alan bir avukat, nasıl savunma kalitesini sağlayabilir, güvenilirliğini sağlayabilir, daha da ötesi, hukuk güvenliğini sağlayabilir? En azından bu sınırlara bu açıdan da bakmamız gerektiğini düşünüyorum.

Bakın, Amerika'da bir günde üç karar veren yargıcın kararını yüksek mahkeme bozuyor, birinciden sonraki iki kararını bozuluyor. Diyor ki, *"bir günde ancak bir karar verebilirsin, senin psikolojin buna yeter."* Biz, arkadaşla on dört dosya veriyoruz veya diğer barolar on dosya, beş dosya. Bu açıdan, hukuk güvenliği açısından da bunun çok tehlikeli olduğunu düşünüyorum.

Bir de burada bu rücuyla ilgili yine sayın Başkan herhalde anlatacak, ama bizim önerimiz olarak da bu gelecek. Rücuda şöyle de bir tuzak da var: Her ne kadar bu yetki Türkiye Barolar Birliği'ne ait ise de, bakanlık şunu yapmaya çalışıyor: Biz para istiyoruz; bakanlık *"hazır param var, rücu et, al parayı, kullan"* diyecektir. Bu tehlikeyi de dikkat çekerek, bence bu her nasıl olursa, bundan kurtulmamız gerektiğini düşünüyorum.

Yine son cümle olarak, zorunlu müdafiliğin soruşturma ve kovuşturma safhalarında ayrı ayrı değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Yasa'daki tabirle, -bunu bana açıklayabilecek bir meslektaşım varsa da çok sevineceğim- *"müdafî tayin edebilecek durumda değilse"* cümlesini soruşturma safhasında anlarım, ama

soruşturma safhasında, mahkeme safhasında bir insan nasıl müdafii tayin edemez? Ekonomik nedenler ayrı, bunun için tayin edebiliriz, ama bunun dışında, müdafii tayin edebilecek durumda olmayan bir şahıs tanımıyorum. Vardır; akıl hastasıdır, yaşı küçüktür ya da ekonomik durumu yoktur. Bunun dışındakilere beş yıl sınırı, yine insan hakları açısından bakıldığında kabul edilir, ama bu şekilde değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

Güneş GÜRSELER: Teşekkürler.

Bursa Barosu Başkanı sayın Asude Şenol; buyurun.

Av. Asude ŞENOL (Bursa Barosu Başkanı): Bursa'da da diğer illerde olduğu gibi, bu yeni uygulamayla iş yükümüz altından kalkamayacağımız derecede neredeyse artmış bulunuyor. Bu beş yılın üstündekilere avukat tayini yanında, bir de bizde -belki diğer illerde de vardır, ama- imar kirliliği ve enerji hırsızlığı suçlamalarıyla açılan davaların sayısı binlere ulaşıyor. Çok kısa bir süre içinde sadece bunların getirdiği iş yükü de çok ağır. Bu nedenle, biz CMK servismizdeki çalışan arkadaşlarımızın ve komisyondakilerin görüşleri, Güneş Gürseler'in hazırladığı raporla hemen hemen bütün noktalarda uyduğu için, tekrara düşmeden sayın Gürseler'in raporunu onayladığımızı, her cümlesine katıldığımızı belirtmek istiyorum.

ASUDE
ŞENOL'UN
KONUŞMASI

Ayrıca, soruşturmada zorunlu avukatlığın sürmesi, ama kovuşturma aşamasında sadece avukat tutacak maddi güce sahip olmayanların baro tarafından görevlendirilecek bir müdafiiyle savunmasını yapması şeklinde düzenlemenin yapılmasını daha doğru olacağını düşünüyoruz.

Bunun dışında, farklı bir konu belki, ama Van'da yaşanan olaylarla ilgili, Van Barosu Başkanı'nu sanıyorum alfabetik sırayla gittiğimize göre, çok sonlarda dinleyeceğiz, ama o konuda Ağrı Barosu Başkanı'nun biraz önce yaptığı öneriyi ben tekrar etmek istiyorum: Sadece Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nun orada bir toplantı yapması değil, ama baro başkanları toplantısının Van'da yapılmasının çok daha yararlı olacağını, daha etkili olacağını düşünüyorum.

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

Süremi doldurmadan, katıldığım konularla bitirmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

Güneş GÜRSELER: Teşekkür ederiz.

Çanakkale yok, Çorum Barosu Bakanı sayın Uğur Küçük'ü rica ediyoruz.

UĞUR
KÜÇÜK'ÜN
KONUŞMASI

Av. Uğur KÜÇÜK (Çorum Barosu Başkanı): Sayın Başkan, sayın Yönetim Kurulu üyeleri, sayın başkanlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben öncelikle toplantı öncesinde hazırlayıp gönderdiği rapordan dolayı Güneş Beye takdir ve teşekkürlerimi arz etmek istiyorum. Çok nefis hazırlanmış bir rapordur, aynen katıldığımızı ifade etmek istiyorum. Bu raporda belirtilen konulara ne kadar yaklaşırsak, onları ne kadar hayata geçirirsek, bence bu işi o kadar çözmüş oluruz. Umarım tamamına yakınına gerçekleştirmiş oluruz. Biz Çorum Barosu olarak, aynen destekliyoruz ve katılıyoruz.

Ayrıca, toplantı öncesinde gönderilmiş olmasının burada zaman açısından çok yarar sağladığını düşünüyorum. Birçok konuyu müzakere etmek yerine, oraya katıldığımızı belirtme şeklinde bir zaman tasarrufumuz oldu. O nedenle, bundan sonraki toplantılarda da bu türlü çalışmalar barolara gönderilirse, zaman açısından çok yararlı olacağını düşünüyorum.

Barolar Birliği'nin Bilgi İşlem Merkezi'nin bize hazırlayacaklarını söyledikleri paket program her nedense bir türlü bitirilemedi. Onu biz uzun zamandır dört gözle bekliyoruz; gerek muhasebe açısından, gerek normal yazışmalar açısından ve gerek CMUK hizmetlerinin takibi açısından. Birliğimizin parasal sorununun olmadığını da biliyoruz, ama nedense bitirilemedi. Bunu lütfen, özellikle arz ediyoruz, bir an önce bitirilsin.

CMUK'la ilgili uygulamalar neredeyse çığırından çıktı. Ben burada sadece müzekkereden kısa bir bölüm okumak istiyorum, ağır ceza başkanlığından Çorum Barosu'na gönderilmiş bir müzekkere, Baro Başkanı'na hitaben yazılıyor: "Filan tarihli yargılama sırasında verilen ara kararı uyarınca Av. Mehmet Hikmet Keleş'in mağdur Sathı Çırac vekili, Av. Muharrem Şen'in sanık Erol Has

müdafii olarak CMK 150. madde uyarınca atanmalarına karar verilmiş olup, görevlendirilmelerinin yapılarak görevlendirme yazısının duruşmanın atılı bulunduğu gününden evvel" diye devam eden bir müzekkere. Yani artık mahkeme ağır ceza reisi, kendisi müdafisini atıyor ve bildiği yoldan devam edecek. Gerçi biz bununla ilgili çalışmalarımızı yazıyla ve sözlü olarak başlattık, ama bir kere de bilgilerinize sunmak istedim, bu iş çığırından çıkmak üzere.

Rücu konusundan bahsetmek istiyorum: Geçmişe doğru beş yıllık parayı tahsil etmenin mümkün olmadığını ve bu konuda sarf edilecek emeklerin de boşa çıkacağını düşünüyorum. Zaten eskiye ait rakamlar da oldukça düşük. Bundan sonrası için hiç olmazsa onları tahsil yoluna gidersek, daha gerçekçi olacağını düşünüyorum. Hatta mümkünse yargılama bitmeden bu paranın rücusuna bakmak lazım. Yargılama bittikten sonra çok fazla bir sonuç alacağımızı zannetmiyorum.

Son bir konu, uzlaşmayla alakalı. Birliğimizin hazırlayıp göndermiş olduğu yönerge gayet güzel, ama doğrusu mahkemeler ve savcılıklar, bunun kendilerini bağlamayacağı kanaatindeler. Dolayısıyla yönergenin yanı sıra, artık Adalet Bakanlığı mı olur, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu mu olur, onlarla irtibata geçerek, en azından bir genelgeyle bunun yaygınlaştırılması ve uygulama noktasında onlara bir talimat verilmesi sağlanırsa, yararlı olacağını düşünüyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum.

.....: ... mahkemeler de, barolardan gelen bu tür önerilere çok sıcak bakmıyorlar, Artvin Barosu Başkanı'nın biraz önce anlattığı gibi. Bu nedenle, bu konuda çalışmalar yapmak ve Adalet Bakanlığı'nın mahkemelere bunun nasıl uygulanması gerektiği konusunda bir yazı ya da genelge göndermek, Barolar Birliği'nin yapacağı çalışmalarla ancak sonuca ulaşabilecektir.

Özdemir ÖZOK: Değerli arkadaşlar; tabii aslında burada karşılıklı bir görüş alışverişi yapıyoruz. Yani ben birtakım notlar alıyorum, değerli arkadaşlarım da notlar alıyorlar, bundan yararlanacağız. Yalnız, bazı şeyleri hemen anında ben size aktarmak istiyorum: Kuşkusuz bizim o yaptığımız Uzlaşma Yönetmeliği,

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

savcılar ve yargıçları bağlar ya da bağlamaz, bu bizi ilgilendirmez, ama bizim barolar nasıl davranacak? Yani bu koşullara uyulduğu takdirde, biz kendilerine avukat göndereceğiz. Nasıl onlar bizi belirli konularda hani bir anlamda hiç dinlemiyorlarsa, yasada açık açık diyor ki, *"baro avukat tayin eder."* *"Baro avukat tayin eder"* dediğine göre, etmiyorum kardeşim, ancak bu koşullarda tayin ediyorum. Beni zorlayacak, beni herhangi bir şekilde bu konuda zora sokarak yapacak herhangi bir şey olamaz. Yani başka bir anlatımla, sayın Ünsal Toker'in hazırladığı ve diğer arkadaşlarımızın katkı sunduğu bu uzlaşmayla ilgili bizim sadece Barolar Birliği'nin iç sorunları, Barolar Birliği ve barolar bu şekilde hareket edecek. Buna uymadı, o zaman birlikte hep beraber Barolar Birliği olarak karşısına çıkacağız. Tabii ki bütün bunların uygar bir biçimde, karşılıklı görüşmelerle çözülmesi konusunda Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'yla ve Adalet Bakanı'yla görüşeceğiz.

Bu arada, Ağrı Barosu Başkanı, değerli Başkanı, *"Barolar Birliği, acaba CMUK'la ilgili Adalet Bakanlığı'yla ilgili bir şey görüştü mü?"* dedi. Asla bir şey görüşmedik, para dışında, *"parayı arttırmın"* dışında bir şey görüşmedik. Hani uygulamayı hazırlıktan, sorgudan, *"aşama itibarıyla sadece sorgu aşamasında tayin edilsin, orada bu hizmet verilsin"*, bunun dışında *"yargılama sırasında bir CMUK yardımı yapılınsın-yapılmasın"* diye Adalet Bakanlığı'nın hiçbir biriyle birebir konuşmuş, görüşmüş değiliz. Ama burada çıkacak ortak bir düşünce böyle olursa, biz onun altyapısını hem Adalet Bakanlığı'nda, hem de diğer birimlerde yapacağız.

Bir de Çorum Barosu Başkanı'nun Bilgi İşlem Merkezi'nin bu programları neden yapmadığı sorusuna gelince, Yönetim Kurulu'nda birebir sorumlu olan arkadaşımız, Cengiz kardeşimiz, o da çok iyi yakından izler, vallahi en az Çorum Barosu Başkanı kadar ben de şikâyetçiyim. Yani bunun bir an evvel bitirilmesi konusunda biz de bir defa asla ve asla parası, olanakları azdır-çoktur diye ... Biz bütün bütçemizde, yani olanaklarımızı zorlayarak Bilgi İşlem Merkezi'ne her türlü desteği verdik, veriyoruz, vereceğiz. Onun için, onların artık bize söyleyecekleri bir şey kalmadı. Bu konuda biz de en az Çorum Barosu Başkanı kadar bu konudan rahatsızız ve en kısa zamanda bitireceğiz bunu. Bir biçimde Bilgi İşlem Merkezi'nden bu programların yapılmasının sonuna gelin-

diğini, biliyorsunuz, daha önceki Konya Barosu Başkanı Nezih beyin takip ettiği bir iş. Biz de bu işte en az başkanlarımız kadar duyarlıyız ve rahatsızız, ama takip ediyoruz.

Bunları da ben size hemen bilgi vereyim ki, konuşmalarımızın sonunda belki açıklama imkânım olmaz diye.

Güneş GÜRSELER: Denizli Barosu Başkanı sayın Adil Demir; buyurun.

Av. Adil DEMİR (Denizli Barosu Başkanı): Sayın Başkan, sevgili arkadaşlarım; ceza yargılamasında yeni çıkan yasalarla birlikte, sanki ceza yargılaması bir otomatiğe bağlanmış ve avukat da bu otomatiğe bağlanmada bir araç olarak uygulamalar devam ediyor. Halbuki ceza yargılamasında, insanın acısının, mutluluğunun, hazzının, adaletin yerine geldiğinden duyduğu bütün duyguların yaşanması gerekir. Sanığın yaşadığı bütün sıkıntıların ceza yargılanmasında yaşanması gerekir ki, gerçeğe ulaşabilesiniz. Ancak özellikle son çıkan Ceza Muhakemesi Kanunu'ndan sonra avukatlarla ilgili düzenlemeler, mahkemeler tarafından daha hızlı "işimizi başımızdan nasıl atar, dosyayı karara bağlarız" şeklinde bir yorumla yürütülmekte, bunu görüyoruz. Aslında mevcut uygulamalar, bizim mesleğimiz açısından onur kırıcı boyutlara ulaşmıştır, bizim buna müsaade etmememiz gerekiyor. Öncelikle bu konuyu açıklamak istiyorum; çünkü ne kadar güzel yasa çıkarırsanız çıkarınız, uygulayıcı başka bir maksatla onu yorumlamaya başlarsa, o takdirde o yasadaki beklenen gaye gerçekleşmemiş olur.

Ben Birliğimize yazdım; Gölhisar'da bir cezaevine gittiğimde, asker, jandarma bana bazı sorular sordu, avukatın girişiyle ilgili tahsilimden medeni halime, cinsiyetime kadar. Ziyaretçiyle avukatı aynı form altında, "ek N" başlığı altında toplamış İçişleri Bakanlığı veya Jandarma Genel Komutanlığı. Bu, şu anlama geliyor: Uygulayıcının elinde avukatın bulunduğu statü bu, avukatla ziyaretçiyi aynı görmek istiyor. Halbuki yasa var, o protokol yasalastırıldı; ne diyor? "Hâkim, savcı, avukat, mülki amir, milletvekili aynı statüde."

Bunu anlattıktan sonra, Ceza Muhakemesi Yasası'yla ilgili sorunlarımızı ve önerilerimizi arz etmek istiyorum. Bence az önce

ADIL
DEMİRİN
KONUŞMASI

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

ADIL
DEMİR'İN
KONUŞMASI

Birlik Başkanı, nedense eleştiriler üzerine yanlış bir şey söyledi: "Biz, Adalet Bakanlığı'yla para dışında görüşmedik." Peki, Barolar Birliği niye var? Baro başkanları karar alır da onun takipçisi midir? Genel Kurul'dan yetki almış bir Birlik Başkanı ve Yönetimi var ve güncel olarak Ankara'da, Meclis'te, bakanlıklarda mesleğin sorunlarını ve uygulamada yaşadığımız sorunları çözmek üzere her tür girişimde bulunma ve karar alıp gereğini yapmakla görevlidirler. Bana göre, görüşmeleri gerekir.

Sevgili arkadaşlar; Genel Sekreterimiz Güneş beyin yazmış olduğu yazıya aynen katılıyorum, güzel bir çalışma ve oradaki tespiti de esas itibariyle katılıyorum. Mevcut yasal düzenlemeye göre yapılması gerekenler ayrı bir konu, yasal düzenleme ... ayrı bir konu, çözümler ayrı bir konu. Mevcut yasal düzenlemeyle yapılması gerekenler konusunda güzel bir çalışma da var, ama bunu uygulatma olanağımızın olmadığını hepimiz de biliyoruz. Bazı yerlerde istisnai olarak uygulanabilir, ama bu uygulanmıyor. Öte yandan, bu işin esas olarak bir yasal düzenlemeyle çözülmesi gerektiği ortaya çıkıyor. Bana göre, bizim şu anlayıştan vazgeçmemiz lazım: "Dosya hazırlayalım, şikâyet edelim, bu iş yürümüyor. Kamuoyu oluşturalım, Bakanlığa gidelim, Meclis'e gidelim." Bu doğru bir anlayış değil, bize yakışmayan da bir anlayıştır. Bizim derhal Barolar Birliğimizin önderliğinde ilgili yasalarındaki değişikliği bir paket haline getirip, o yasa değişikliği ve gerekçesiyle beraber Bakanlığa ve Meclis'e gitmemiz gerekiyor. Birlik bu girişimleri yapmalı, bizden destek istediği noktada da o desteği bizden istemeli. Bu konuda kamuoyu desteği ve diğer girişimler konusunda barolarımız da gereken desteği vermelidir. Yani sayın Başkan, bence derhal Barolar Birliğimiz, ilgili yasalarla ilgili somut bir yasa tasarısı değişikliği hazırlamalıdır ve bununla somut çalışmayla, taleplerle Bakanlığa ve ilgili birimlere gidilmelidir.

Öte yandan, barolarımızda müdafilikle ilgili uygulamalarda çok büyük farklılıklar olduğu için, bu konuda büyük tartışmalar da oluyor. İşte Birliğimiz dağıttı ve bu fondan hangi baronun ne kadar para aldığını görüyoruz. Bunun ölçüsü nedir; avukat sayısı mı, vergi kaydı ve sigortalı olan, fiilen avukatlık yapanların sayısı mı, oradaki yapılan soruşturma ve görülen ceza davalarının sayısı mı? Bunun hiçbir kontrolü yok. Bu işin belirli kriterlere de bağ-

lanması gerekiyor. O ildeki ceza soruşturmaları, savcılık soruşturmaları, yapılan ceza yargılamaları, Devlet İstatistik Enstitüsünün sayılarıyla belli, her yıl Adalet Bakanlığı bunu yayınlıyor, Devlet İstatistik Enstitüsü yayınlıyor. Biz de takip edebiliriz, buna göre Barolar Birliğimiz, yönetmelikte görülen iş ve fiili avukatlık yapanların sayılarıyla orantılı bazı objektif ölçüler de bulması gerekiyor. Benim önerim; bu ölçüleri koyunuz, gönderin barolara parasını kendi ölçüsüne göre, ona göre çalışsın. Başka türlü bu iş için her şey söylenebilir; çünkü para konusu bu. Bu bakımdan, böyle bir çalışmanın yapılmasını da doğru görüyorum.

Denizli Barosu'nun görüşü de şudur: Bu iş yasal düzenlemeyle bitmelidir. Hazırlık soruşturması kısmında zorunlu avukatlık, insan hakkı ihlallerinin olmaması bakımından yasal düzenlemede bulunmalı. Bunun dışında, 150. maddenin 3. fıkrası tamamen kaldırılmalıdır; çünkü 1. fıkra, onu karşılıyor zaten: *"Bir avukat seçme hakkı olduğu hatırlatılır, seçemeyecek durumda olduğunu beyan ederse, barodan avukat istenir."* Bu hüküm hepsini kapsıyor.

Değerli arkadaşlar; çok tartışmalar oldu. İnsanların tedaviyi reddetme hakkı varken, yaşam hakkından vazgeçme hakkı varken, yaşam hakkını reddetmeye vereceksiniz, ama avukat tutmaya mecbursunuz ve mahkûm olursa da o avukatın parasını ödemeye mecbursunuz. Bu fevkalade yanlış, kabul görmez bir şey. İnsan Hakları Beyanamesi'nde, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin *"adil yargılanma"* ilkesinde zorla avukat tutma hakkı diye bir hak yok. Ne hakkı var? Avukat tutabilme seçeneğinin ona özgür bir şekilde tanınabilmesi hakkı var. *"İlla bu hakkı kullanacaksın, kullanmazsan ben kullandırtırım"* diyen bir anlayış, insan hakkına uygun değildir. Arkasından *"zorla avukat tayin ettim sana, ceza aldım, öde bakalım parayı."* Neresi hukuk bunun, neresi insan hakkı? Böyle bir uygulama olmaz değerli arkadaşlar. Onun için, öncelikle çalışmalarımızın bu yönde olması lazım. Diğer yandan, bu rücu meselesinde önerimiz şudur: Hazırlanacak olan yasa tasarısında bu konu ilama bağlanmalıdır. Mahkeme mahkûmiyet ile neticeleniyorsa, vekil, yani müşteki bakımından tayin edilen avukatın vekâlet ücreti de mahkûm olan sanığa dahil olmak üzere, mahkûm olan sanıktan, barodan müdafî istemiş olması halinde, o müdafî ücretini yargılama giderleri faslında bağlı bulunduğu yer, baro

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

ADİL
DEMİR'İN
KONUŞMASI

başkanlığına ya da Barolar Birliği'ne ödemesi ilama bağlanmalı. Böylece takip yaparken rücu konusunda sıkıntı yaşanmamalı, icra ilamlı takip ile bu paralar tahsil olunabilmelidir.

Teşekkür ediyorum.

Güneş GÜRSELER: Teşekkürler.

Özdemir ÖZOK: Adil'in konuşmasının tümüne katılıyorum. Özellikle son önerisi son derece ilginç, gerçekten bunu zorlamak lazım. Yani CMUK'tan tayin edilen avukatlara barolar tarafından ücretli vekâletin sanıyorum mahkeme giderleri faslından ilama, hükme, son hüküm faslına eklenebilir galiba, o rücu için müthiş bir kolaylık sağlar, bunu takip edelim.

Benim ilk konuşmamdaki konuyu sanıyorum Adil yanlış anladı ya da ben iyi anlatamadım. Şöyle: Sayın Ağrı Barosu Başkanı'nun *"bizden gizli, bizim bilginiz olmadan CMUK'la ilgili Adalet Bakanlığı'yla işin esasına ilişkin birtakım bizim bilginiz dışında görüşmeler yapıldı mı?"* sorusuna benimki bir açıklamaydı. Yoksa, Türkiye Barolar Birliği, kendi görevini, sorumluluğunu, ne yapacağını son derece iyi bilir. Ancak bu, çok önemli ve hassas olan bir konu. Bakınız, halen tartışılıyor, üzerinde fikri birliği yapamadığımız bir konu. Nedir bu? Sadece bu hizmet soruşturma aşamasında mı kalsın, o ilk düşünüldüğü gibi ya da bugün uygulamada yargılamanın her aşamasında hazırlıktan tutunuz, son Yargıtay'a kadar, hatta Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne gitmeyi dahi talep eden arkadaşlarımız var, yani *"yargılamanın her aşamasında CMUK'u çalıştıralım mı?"* konusunda. Biz, Barolar Birliği'nin görüşü olarak, bu kadar önemli bir konuyu gidip birebir bir kulis yapmadık. Barolar Birliği olarak Adalet Bakanı ya da bir yetkilisiyle görüşmediğimizi, Değerli Baro Başkanı'nun *"acaba bizden gizli görüşme yapıldı mı?"* demesi üzerine yaptım. Yoksa biz, görüşeceğimiz şeyleri görüşürüz.

Teşekkür ederim.

Güneş GÜRSELER: Batman Barosu Başkanı sayın, Zekeriya Aydın; buyurun.

Av. Zekeriya AYDIN (Batman Barosu Başkanı): Aslında fıkrayı çoğumuz biliriz: Fransızlar, Birinci Dünya Savaşı yıllarında Antep'ten Urfa'ya doğru ilerliyorlar ve söylenti geliyor, yaklaşıyorlar. Yaklaşıyor, ama herkes hemfikir, "isot tarlası nasıl?" diye. İso tarlasına müdahale etmek de ilk etapta kolay kolay kimsenin aklına gelmiyor. İso tarlası yerinde duruyor, o zaman problem yok. En son vatandaşın biri, can havliyle kendini kent merkezine atıyor ve "kalkın ulan, isot tarlası elden gitti" diyor. Rivayet o ki, Fransızlar ondan sonra geri püskürtülmüş.

Ülke değişiyor değerli meslektaşlarım. İki şeyi özetlemek istiyorum: Birincisi, yasa devletinden hukuk devletine geçiş sürecini yaşıyor ülkemiz. Oradan gelen savunma mesleğine o anlayışın, o sistemin biçim vermemesi, yansımaması imkânsız ve biz, yıllardır Batman Barosu olarak yapılanın sadece ve sadece şekli düzenlemeler olduğunu, oysa sözleşmenin 6. maddesinin asıl amacının adil yargılama hakkı olduğunu vurgulamaya çalıştık. Şu an "dostlar alışverişte görsün" kabilinden getirilen müdafilik kurumu, ciddi sıkıntılarla yine bizim sorunumuz olarak önümüze geldi. Dünyada çok iyi biliyoruz ki, iki anlayış, iki sistem var: Birisi, avukatlığın serbest piyasa koşullarında yürütülmesi. Bir diğeri ise, altına imza koyduğumuz sözleşmenin 6. maddesinin felsefesinin oluşturduğu yaklaşım. Orada bu hak tamamen vatandaş merkezlidir. Bizler, o hakkın yerine getirilmesinde rol alırız. Mesleğimizin tanımını da bu ve rolümüz de bu. O zaman ne "deniz kurudu", bizim bu rolümüzü yerine getirmemizde alıkoyabilmeli, ne de "ceza avukatlığı ölüyor" tespiti doğrusu beni heyecanlandırmadığı gibi, tarihsel açıdan da ironi diye tanımlıyorum ve bir trajedi diye düşünüyorum.

İnsanların en temel hakkı, vazgeçilmez hakkı, savunma hakkı ve bu hakkın ülkemiz pratiği açısından ne koşullardan geçtiğini biz birebir yaşadık, çok yakın dönemimize kadar yaşadık. Üç yıl önce terörle mücadele şubelerine bu meslek girebildi, üç yıl önce girebildik arkadaşlar ve oradaki vahameti hepimiz yaşadık. Tespitlerin tamamına katılıyorum, ama çözüm, asla geriye gitmek değil; bu kurumun, hukuk kurumunun yapacağı bir iş değil. Ülkenin dönüşümünde geriye dönme özlemini dile getirenleri tanıyoruz, biliyoruz ve zorluk çekmiyoruz, ama hukuk kurumunun geriye gidiş özlemini esfle karşılıyorum. Bize düşen, alabildiğine sa-

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

ZEKERİYA
AYDIN'IN
KONUŞMASI

vunma mesleğini adım adım yargının her noktasına sokmaktır ve müdahil olmayı düşündüğümüz uygar dünya, bu mesleğe daha farklı bir rol veriyor: "Ülkedeki hukukun ve demokratik işleyişin teminatıdır bu meslek" diyor ve elli ülke imza atıyor, diyor ki, "bu mesleğin meslek etiğine uygun, emeğiyle orantılı bir ekonomik standart yaratmak zorundasın." O yüzden denizin kuruma şansı yok. Kâtibin imzasını, yargının esaslı unsuru, yargılama faaliyetinin esaslı unsurunu sayan bir Yargıtay, avukatın yokluğunu hiç düşünmedi. Bunu bizim savunmamız ciddi bir çelişki ve lütfen, iyi ki isot tarlasına girildi diyorum. Elbette yılda 5-10 dosyayla, şu ücretlerle falan, bunlar farklı konular, ama mesleğimizin geleceği bu.

Niye deniz kuruyor? Çünkü müdahil için avukat geliyor, yakınan için geliyor, katılan için geliyor, uzlaştırmacı geliyor ve asıl savunmamız gereken, kamusal adına olan yargılamada savunmanın yükünü kamu taşımalıdır. Biz ücreten müvekkilden kurtulduğumuz oranda bu meslek özgürleşir, o zaman adalet yerine gelir. O yüzden öbür tarzı fazla sevmeyelim. Zaman zaman sevebiliriz, ama kesinlikle toplumun yararına değil, hukukun yararına değil, adaletin yararına değil. Siz, toplum olarak bir insanı suçlayın, evini sattırın, savunma hakkına ulaştırın; bu çağın kabul edebileceği bir şey değildir. Savunma, ister ceza, ister hukuk olsun, her alanda kendi yargılama yetkisini birey bize devrederken, savunmayı alma olanağına da hak kazanmıştır. Sıkıntı ne? Sıkıntı, şekli bir savunmanın verdiği rahatsızlık olmalıdır. Asıl sıkıntı, ödenen ücret politikasıyla, müdafie tanınan savunma olanaklarıyla, yasal düzenlemelerle buna uygun bir rol verilme-yişidir. Yoksa, gelen düzenlemelerin müdafiliği yaygınlaştırma-sının bizi rahatsız etmesini hakikaten anlamış değilim, son derece yanlış buluyorum. Mesleğin tanımı ve toplum hukuku adına da hakikaten çok doğru bir yaklaşım olarak bulmuyorum. Bana göre, bütün baroların üzerinde çok kısa bir sürede varabilecekleri fikir, evet, çok güzel, ülkemiz çok güzel yerlere gidiyor ve savunma mesleği yargıda yaygınlaşıyor, yaygınlaştığı oranda etkili olma şansı artıyor, ama bunun olanakları yok, altyapıları yok, enstrümanları yok. Talebimiz, bu enstrümanları, bu araçları çoğaltmak olmalıdır. Ben 2-3 ay önce barolarımızın tamamına bir öneriyi fakslamıştım; biz olmadan, bu ülkede hukukun, demokrasinin, özgürlüklerin yaşama geçmeyeceği ülke pratiğimizle sabit iken,

şekli bir savunmanın meşrulaştırma aracı olmayı reddetmeliyiz. Bunu yaptığımız takdirde, bu dayanışmayı, bu birlikteliği gösterdiğimiz takdirde, mesleğimizin geleceğinin çok daha iyi olacağını düşünüyorum.

ZEKERİYA
AYDIN'IN
KONUŞMASI

Van Barosu'ndaki olayla ilgili olarak bir karar alınmasını öneriyorum. Olayın üzerinden fazla zaman geçmeden, bir kongrenin orada yapılması zaman alabilir. Bu sorun, gerçekten yarın hepimizin karşısına çıkabilir bir sorundur. Hâlâ yasa devletinden hukuk devletine geçişi anlamayacak durumda olan uygulayıcılarımız olabilir, bunu hatırlatmak bütün baroların görevidir.

Teşekkür ediyorum.

Özdemir ÖZOK: Arkadaşlar; iki talep var: Bunlardan bir tanesi, daha önce Antalya Barosu Başkanı sayın Zeki Bey arkadaşımız, kendisi konuştu. Yalnız, bu konuda Antalya Barosu'nun ayrıca CMUK Uygulama Servisi Başkanı olan ve bu konuda da birikimi olan Cengizhan arkadaşımız da bir ilave yapmak ister ve 15.30-16.00'da da arabası kalkıyormuş. İsterseniz, ona bir beş dakikalık söz verelim. İkincisi de, Cengizhan'dan sonra yine uygun görürseniz, Van Barosu Başkanı Ayhan Çabuk arkadaşımız, çabukça bize konuyu anlatsın, bunu da bir dinleyelim. Van başlamışken, biraz da tersine gidelim, biraz yukarıya doğru, Van'dan başlayarak yukarıya doğru gidelim.

Buyur Cengizhan.

Av. Cengizhan GÖKÖZ (Antalya Barosu): Teşekkür ederim sayın Başkan.

CENGİZ
GÖKÖZ'ÜN
KONUŞMASI

Değerli başkanlarım, değerli arkadaşlarım; benden önce konuşan Batman Barosu Başkanı'nun görüşlerine aynen katılıyoruz, yani burada yıllardır uğraştığımız, çaba gösterdiğimiz bir konuda geri gidilmesini zaten kabul etmek mümkün değil, sorun başkadır. Şimdi o sorunları anlatmaya çalışacağım.

Değerli arkadaşlar; biz bu noktada pratik olarak, belki başka illerde görülmüyor, ama ben Antalya'da yaşadıklarımızı size arz etmek istiyorum, ama bunlar mutlaka sizin de başınıza gelecektir veya gelmektedir. Kollukta görüşme odaları yok, hâlâ Antalya

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

CENGİZ
GÖKÖZ'ÜN
KONUŞMASI

gibi yerde, -ki Antalya, turizmin başkentidir, Avrupa'ya açılan göz-polis merkezlerinin görüşme odası yok çoğunda. Bu konuda Adalet Bakanlığı'nın ve İçişleri Bakanlığı'nın genelgeleri var, bu bir mecburiyet. Taleplerimiz var, Baro olarak taleplerimiz var, bunlar yerine getirilmiyor. Ben öncelikle Birlik Başkanı'nın ve Yönetim'inden gerek Adalet Bakanlığı ve gerek İçişleri Bakanlığı nezdinde bu konuda girişimde bulunmasını öneriyorum.

Diğer yandan, duruşma saatleri meselesi var, bu görev yapan meslektaşlarımızı son derece zorluyor. İctihadı birleştirme kararı olmasına rağmen, mahkemeler saat 09.00, bütün duruşmalar saat 09.00 veriliyor. Benim meslektaşım sabah 09.00'da geliyor, belli olmayan bir saate kadar orada bekliyor. Bekliyor da ne oluyor? Diğer CMK görevlendirmelerine gidemiyor, karakola gidemiyor, yani böyle bir sıkıntımız var. Tabii lokal bazda biz çözmeye çalışıyoruz, ama genel sorundur. Sayın Birlik Başkanı'nın önerisine katılıyorum, Adalet Komisyonu başkanlarıyla o mücadeleyi zaten veriyoruz, ama yine birlikten güç doğacaktır, bu konularda gerek Birliğimizin, gerek diğer meslektaşlarımızın, baro başkanlarımızın da çaba göstermeleri gerekiyor.

Bir başka konu, -bunlar tabii lokal konular- gece karakolda nöbet yapıyorsunuz, sabah savcılıkta takip edeceksiniz, savcılıkta ifadesi alınacak ve sorguya sevk edilecek. Size hangi saatte savcının geleceği belirtilmiyor, arkadaşlarımız bilmiyor ve saat 09.00'dan belli bir saate kadar savcılığın kapısında bekliyor. Mücadelemizi veriyoruz, sayın Başkan da biliyor, kavga ediyoruz. "Efendim, ben ulaşamam" diyor. "Savcım, hiç olmazsa bizim merkezimize haber verin, biz ulaşalım." Orada savunmayı temin etmek sizin sorumluluğunuzdur ve tam aksi oluyor değerli arkadaşlar, cumhuriyet savcılarında yağmur gibi suç ihbarları geliyor. Kimin hakkında; CMK nöbetçileri hakkında, "hakkında işlem yapın" diye, "siz yapmazsanız, biz yapacağız" diye, yani bunları yaşıyoruz. Sayın Başkan'ın dediklerinin ötesinde, biz bu sorunları halletmemiz lazım, daha ileri götürmemiz lazım, CMK görevi olarak daha ileri alanlarda bulunmamız lazım.

Yine mazeretle ilgili konu konuşuldu, ama hakikaten arkadaşlarımızın çok ağrına gidiyor. Beşeri mazeretleri oluyor, mesleki mazeretleri, orada da sorumluluklarına gidiliyor.

Bir naçizane görüşüm var, o konu tekrar düşünülmesi lazım zannediyorum: Biz, soruşturma aşamasında ayrı bir avukat, kovuşturma aşamasında ayrı bir avukat uygulaması yapıyoruz; bilmiyorum, herhalde genel düşünce o. Bunu uygun bulmuyorum. Nasılsa ayrı ücret alacağına göre, hazırlık soruşturması nasıl tabii hâkim ilkesinde hâkimin değişmesini istemiyoruz, hazırlık soruşturmasında o ifadede bulunan, olayın sıcağı sıcağına özünü alan arkadaşımızın son soruşturma dediğimiz kovuşturmada da yer alması gerektiğini bir düşünce olarak söylemek istiyorum.

Son olarak çapraz sorgu konusu. Bizim en büyük kazanımımız çapraz sorgu değerli arkadaşlar. CMK'da yapılan en önemli radikal değişiklik, çapraz sorgu, yani daha doğrusu doğrudan soru yöneltme ve inanın, 1 Haziran'dan beri duruşmalara giriyorum, hiçbir mahkemede doğrudan soru sorma uygulanmıyor; eski hamam, eski tas, bilinmiyor. Tabii avukatlar soracak, ama avukat da bilmiyor. Bu konuda tabii sayın Başkan'ın da belirttiği gibi, çalışmalara katıldık. Bu konu, barolarımızda eğitim konusu yapılsın, ama yetmez. Ben Kundu'daki hâkimlerin çalışmasına katıldım. İnanın, CMK ve Ceza Kanunu'nda maddeleri okudular; bunlar lüks, pratiğe girmediler. Bunun mutlaka uygulanması lazım, zaman geçiyor. 1 Haziran'dan sonra çapraz sorguyu eğer uygulatamazsak, bizim kazanımımız bitmiştir, eski hamam eski tas gider.

Uzlaştırma konusunda sorunlarımız var. Bir mahkeme yazısını burada çok kısa özetleyeceğim: Hâkim fırça atıyor, -Baro Başkan'na yazmış- "*Ben Barolar Birliği'nin yönergesiyle bağlı değilim. Eğer bu yönergeyle hareket ederseniz, hakkınızda soruşturma açarım*" diyor. Yazı burada, dilerseniz bırakabilirim. Uzlaştırma konusu da bir eğitim konusudur, çok da önemlidir, bu konuda da eğitim yapılmasını öneriyorum.

Söz verdiğiniz için çok teşekkür ediyorum. Sizlere de dinlediğiniz için çok teşekkür ediyorum.

Güneş GÜRSELER: Teşekkürler.

Buyurun.

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

AYHAN
ÇABUK'UN
KONUŞMASI

Av. Ayhan ÇABUK (Van Barosu Başkanı): Değerli meslektaşlarım; Van Bölge Barosu adına hepinize saygılarımı sunuyorum.

Ben öncelikle Van Cumhuriyet Başsavcısı'yla yaşadığımız sorunu gündeme taşıyan Birlik Başkanı'na ve değerli baro başkanlarına teşekkürlerimi iletiyorum. Sorunumuzu içeren bir metni aslında tüm barolara faksladık, ama burada gördüğüm kadarıyla birçok meslektaşımıza ulaşmamış, kısaca sizlere özetleyeceğim: Bizim bir meslektaşımız, -ki bu meslektaşımız, stajını bitirmiş, henüz avukatlık ruhsatını bekleyen bir meslektaşımız- adliye giriş kapısından içeri girerken oradaki görevli polislerce aranmak istenmiş. Bu meslektaşımız da karşı çıkmış ve orada bir tartışma yaşanmış. Bu sorunu başsavcıya taşımak istemiş ve gitmiş, başsavcıyla görüşmüş. Başsavcıyla yapmış olduğu görüşme sırasında, başsavcı kendisine aynen şöyle söylemiş: *"Ben zaten avukatlara güvenmiyorum. Elimden gelse, bütün avukatların üstünü aratırım. Ayrıca buradaki avukatların çoğu PKK'lıdır"* şeklinde bir ifade kullanmış ve bu arkadaşımız, hem Baro Yönetimi'ne, hem de diğer meslektaşlarımıza bu konuyu aktardıktan sonra, biz başsavcıdan bir randevu talep ettik ve gittik, sekiz tane Yönetim Kurulu üyesi ve ben kendisiyle görüştük. Durumu aktardık, böyle bir söz sarf edip etmediğini söyledik. Sayın başsavcı, *"Evet, söyledim, siz öylesiniz, Van'daki avukatların çoğu PKK'lıdır. Bu benim görüşümü de değil, zaten böyle biliniyorsunuz"* şeklinde bir ifade kullandı. Biz tabii kendisine görevini hatırlattık, yani *"madem siz bizimle ilgili böyle bir kanaate varmışsınız, böyle bir yargıya varmışsınız, neden bir soruşturma açmadınız bugüne kadar, neden bir dava açmadınız?"* Bu tartışma biraz ilerledi, daha sonra çıktık. Daha doğrusu, o esnada zaten şok olduk, yani adamın böyle bir şey söyleyebileceğini hiç ummuyorduk. Biraz şaşkınlıktan sonra kendisiyle bir tartışma yaşadık ve dışarı çıktık.

Biz tabii konuyla ilgili Birlik Başkanı'yla bir telefon görüşmesi yaptık. Sağ olsun, kendisi *"şikâyetinizi iletin bana, ben bizzat kendim takip ederim"* dedi. Biz Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'na dilekçe yazdık. Dilekçemizi geçen gün geldiğimde gittim, soruşturdum, ulaşmış, Ceza İşleri Genel Müdürlüğü'ne aktarılmış. Yine biz Van'da yüz iki tane avukatız, serbest çalışan. Yüz

iki tane avukattan ulaşabildiğimiz yetmiş üç avukattan şikâyet dilekçelerini aldık, Sayın Birlik Başkanı'na takdim ettik. Kendisi, ilgili mercilere iletilecek.

Nasıl bir insanla muhatap olduğumuzu anlamış bulunuyor-sunuz. Ancak ben, daha önceki bir icraatından da söz etmek istiyorum: Biliyorsunuz, bizim Üniversite Rektörü dün tutuklandı. Bu soruşturma, yaklaşık 4-5 aylık bir soruşturma. Soruşturma açıldıktan sonra, hemen gizlilik kararı alındı. Gizlilik kararından sonra, ki basına da intikal etti, hepimiz biliyorsunuz, bizim başsavcımız çıktı, yaptığı soruşturmanın bütün detaylarını basına ve kamuoyuna açıkladı, yani böyle bir başsavcıyla muhatabız biz.

Arkadaşlar; göstermiş olduğunuz ilgiden dolayı teşekkür ederim ve özellikle Van'da bir toplantı yapılması yönünde öneride bulunan arkadaşlara teşekkürlerimi iletiyorum. Değerli Birlik Başkanı'nı, Yönetimi ve siz değerli başkanları Van'da görmek, bizi son derece onurlandıracaktır ve sizleri orada konuk etmek bizi çok mutlu edecektir.

Ben konuyla ilgili açıklamalar yaptıktan sonra, özellikle biraz önce bir meslektaşımızın da belirttiği gibi, son günlerde ciddi anlamda bu müdafilik görevlendirmeleriyle ilgili biz de meslektaşlarımız hakkında yapılan suç duyuruları hakkında meslektaşlarımızdan birtakım bilgiler aldık. Ciddin bu konuyla ilgilenmek lazım. Bu soruşturmanın kolluk, savcılık ve sorgu aşamaları meslektaşlarımız tarafından takip edilmesinde gerçekten güçlük yaşanıyor.

Ayrıca biliyorsunuz, avukatın mazeretli olması halinde, önceden konuyu baroya iletmesi ve baroya ayrıca bir avukat ismi bildirmesi ve barodan tekrar bir görevlendirme yapması şeklinde düzenleme yapıldı. Bu da çok uzun bir prosedür, bunu da meslektaşlarımız yerine getirmekte güçlük çekiyor ve aynı gün ve aynı saatlerde değişik mahkemelerde veya il veya ilçeler duruşmaları olduğu zaman da ya avukat bulmakta ya da duruşmaları takip etmekte güçlük çekiyor. Bu konu da önemli bir konu, bununla ilgili bir düzenleme yapılması, en azından mazeret dilekçesiyle yetinilmesi şekliyle yeni bir düzenleme yapılması bence gerekli diye düşünüyorum.

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

Teşekkür ediyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

Güneş GÜRSELER: Teşekkür ederiz sayın Başkan.

Buyurun.

SEZGİN
TANRIKULU'NUN
KONUŞMASI

Av. Sezgin TANRIKULU (Diyarbakır Barosu Başkanı): Sayın Başkan, Birliğin değerli yöneticileri ve değerli meslektaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben hemen Van Barosu Başkanı'nun konuşmasından sonra söz aldığım için, önerilerine aynen katıldığımı tekrar etmek istiyorum ve gerçekten yıllardır bölgede adli bürokrasi, meslektaşlarımıza, savunmaya, bizlere önyargıyla bu şekilde haksız ve dayanaksız, hakaretvari suçlamalarda bulunabilmektedirler. Ben, Birliğimizin bu konuda kesin bir tutum almasını ve mümkünse sayın Başkan'ın ifade ettiği gibi, Van'da en azından Birlik Yönetim'imizin bir ziyaret gerçekleştirmesini öneriyorum.

Değerli meslektaşlarım; tabii toplum yaşamımızı ve mesleki yaşamımızı çok yaşamsal düzeyde etkileyen bu yeni ve ciddi düzenleme karşısında, uygulamada birtakım sorunların çıktığı bir dönemde, Birliğimizin böyle bir toplantıyı masaya yatırması ve bizi davet ederek bunu tartışmaya açmasını ben son derece anlamlı buluyorum ve kendilerine teşekkür ediyorum.

Sayın Gürseler'in yazılarını dikkatle okudum, teşekkür ediyorum, gerçekten etraflı bir çalışma. Bu yazıda, bu belgede katıldığımız görüşler var, uygulamada özellikle karşılaştığımız sorunlarla ilgili, ama genel anlamda uygun görmediğimiz birtakım görüşler de var. Örneğin; meslektaşlarımız ifade ettiler, sayın baro başkanları ifade ettiler; bu yeni düzenlemeyle birlikte iş yükü 2-3 kat artmış, acayip bir avukat talebi söz konusu. Dolayısıyla bu, beraberinde birtakım sorunları getiriyor. Genellikle yazıda 150. madde referans gösteriliyor. Aslında bence burada 188. maddeyi özellikle vurgulamamız gerekiyor. 188. madde, artık bundan böyle avukat olmadan hiçbir şekilde duruşmaların yapılamayacağını açıkça hükme bağlamıştır. Yani nasıl hâkim olmadan, zabıt kâ-tibi olmadan, savcı olmadan duruşma yapılmayacaksa, bundan böyle avukat olmadan duruşmanın yapılamayacağı, dolayısıyla

aslında bir yerde 150. maddedeki düzenlemeyi bununla birlikte düşünmek gerekir ve esas mesele de bu.

Tabii uygulamada şüphesiz birtakım uygulamalar da yapılıyor. Örneğin; bir dosyada vekâletnamesi olan, aslında şüpheli veya sanık, gerçekte avukat sahibidir, bir avukatı vardır, özel bir avukatı vardır, ama tutuksuz yargılamıyor, o duruşmada hazır değildir. Böyle bir durumda bile mahkemeler, 188. maddedeki düzenleme karşısında mutlaka avukatla duruşmanın başlanması gerektiği düşüncesiyle barodan avukat talep edebilmektedirler. Bu ve buna benzer aksaklıklar için bana göre yasal bir düzenlemeye gitmek gerekmiyor, bu biraz da yargının, yargı adamlarının yorumlarıyla, yaratıcı fikirleriyle bu sorunu çözebiliriz.

Değerli meslektaşlarım; gerek sayın Gürseler'in yazısında, gerek bazı konuşmacıların konuşmalarında ifade ettikleri gibi, *"yasamızın getirdiği yeni düzenleme, uluslararası belgelerdeki düzenlemeleri de aşan, hatta belki onlara aykırı bir düzenleme getirilmiştir"* görüşüne katılmıyorum. Uluslararası belgeler, gerek Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, gerek Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi, bildiğimiz gibi, temel hak ve özgürlükleri ve minimum düzeyde güvence altına almıştır korumuştur. Dolayısıyla buradaki düzenleme, asgari standartlardır. Yoksa adil yargılanma hakkı açısından yasamızın getirdiği düzenlemenin uluslararası belgeler bakımından herhangi bir sorun teşkil etmemektedir. Elbette meslektaşlarımızın ifade ettiği gibi, mesleğimizin ekonomik sorunları, mesleğimizin diğer sorunları şüphesiz çok önemlidir, ben bunu önemsiz görmüyorum, bu önemlidir. Ancak yeni düzenlemeye salt bu açıdan bakmak, salt bu kaygıyla yaklaşmak bence doğru değildir. Yeni düzenlemenin başta sanık hakları, yine kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı, yine işkence ve kötü muameleye uğramama hakkı, yine adil yargılanma hakkı gibi birçok temel hak ve özgürlükle doğrudan ilgisi vardır. Bunu bu şekilde düşünmemiz gerekir ve Batman Barosu Başkanı'nın ifade ettiği gibi, bence bu düzenlemeye karışmamak gerekiyor, dokunmamak gerekiyor.

Ayrıca hemen şunu da ifade etmek isterim: Düzenlemeyi Yasa'daki birçok başka hükümlerle birlikte düşünmek gerekiyor ve düzenleme belli bir sistematığı ifade ediyor. Örneğin; siz bu düzenlemeye dokunduğunuz anda, Ceza Muhakemeleri Usulü

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

SEZGİN
TANRIKULU'NUN
KONUŞMASI

Yasası'nın başka maddelerinde "avukat huzurunda alınmayan ifade hükme esas alınmaz" biçimindeki hükmü ne yapacaksınız? O zaman o hükmü de değiştirmeniz gerekecektir. O hükme dokunduğunuz anda da hepimiz çok iyi biliyoruz ki, hukuk dışı muamelenin, işkencenin ve fena muamelenin yolunu açmış olacağız. Dolayısıyla yasa değişikliğini tartışırken bence çok dikkatli olmamız gerekiyor. Daha çok sorunları uygulamada; bir sayın baro başkanımızın uygulamada yargıyla müzakereler sonundaki çözümü bence hepimiz denemeliyiz. Örneğin; ben, sayın Gürseler'in yazısındaki "duruşmadan önce mahkeme, samığa bir yazılı bildirimle özel avukatı olup olmadığı biçiminde soru sormalı, ondan sonra eğer yoksa ve ihtiyacı varsa, barodan avukat istemeli" biçimindeki görüşü paylaşıyorum ve bunu sağlamak uygulamada mümkün, bunun için de bir yasal düzenlemeye gerek yoktur.

Evet, gerçekten bir angaryaya dönüşmüştür, doğrudur. Ücretler, avukatın emeğini karşılayacak nitelikte değildir, buna karşı çıkmamız gerekiyor. Ödenek bitebilir tabii, bu büyük iş yükü karşısında ödenek elbette ki bitecektir. Ancak bu ödeneğin sabit bir ödenek olmadığını, 5320 sayılı Yasa'daki bir orandan kaynaklandığını; dolayısıyla bizim yapmamız gereken, meslektaşlarımızın emeğine karşılık adil bir ücret alabilmeleri bakımından bu yasadaki %15 oranının arttırılmasını idareden ve Hükümetten talep etmemiz gerekiyor. Hükümet böyle bir düzenleme getirmişken, bizim savunma örgütünün "ülkenin kaynakları kısıtlı, sınırlı", bu kaygıyı taşımamız bence doğru değil. Adalet son derece önemlidir, hak arama özgürlüğü son derece önemlidir, ancak sağlık ve savunma kadar önemli bir hak ve özgürlüktür. Madem adalet önemlidir, o zaman adalete de gerekli kaynağın sağlanması gerekiyor.

Sonuç itibarıyla, ben sistemden geri dönüşün doğru olmadığını ve toplumun hak ve özgürlüklerine zarar vereceğini düşünüyorum. Paralı ceza avukatlığına dönüştüğü fikrine katılmıyorum; gerçekten ekonomik durumu iyi olan insanlar, çok serbest bir şekilde, özgür bir şekilde daha sonra veya o anda kendilerine serbest avukat tutabilmektedirler. Nitekim uygulamada da bu böyledir. Daha çok belki barolarımızın mahkemelerle, savcılıklarla, yargıyla, müzakerelerle, başvurularla uygulamada çıkan sorunları çözmemiz mümkündür. Yasal bir değişikliğe bence bu

aşamada gerek yoktur.

Teşekkür ediyorum. Hepinize saygılar sunuyorum.

GÜNEŞ GÜRSELER: Teşekkür ederiz.

Eskişehir Barosu Başkanı, buyurun.

OĞUZ SEZER
ARSLAN'IN
KONUŞMASI

Av. Oğuz Sezer ARSLAN (Eskişehir Barosu Başkanı): Değerli Birlik Başkanı ve Birlik Yönetim Kurulu üyeleri, değerli başkan arkadaşlarım, değerli yönetici arkadaşlarım; CMK ile ilgili birtakım değişikliklerden sonra bilemiyorum, Eskişehir' de Adli Yıl açılış konuşmasında bizim konuşmamızla başsavcının konuşması taban tabana çatıştı. Tabii bu çatışmanın nedeni, verilen, baskılarla değiştirilen birtakım hükümlerin Birlik Başkanı'yla birlikte Meclis ziyaretinde, CMK çıkmadan önceki ziyarette ufak bir bölümü düzeltilerek, büyük bir bölümünün düzeltilmeden bırakılması sonucunu doğurmasının neticeleridir. Cumhuriyet Başsavcısı, bu değişiklikleri devrim niteliğinde bir külliyat olarak değerlendirmektedir. Biz ise, daha sonra yapılan baskılarla bizim bildiğimiz piramidin yamuğa dönüşmesi sonucunda yönetmeliklerin yasanın üstüne çıkmasına olanak veren ve uygulamada yetkilerin tamamen onlarda, görev ve sorumluların avukatların olduğu bir sistemle karşı karşıya kaldığımızı görmüş bulunmaktayız.

Bunu aşmak için burada çeşitli görüşler ortaya konuyor, hepsinin kendine göre haklı nedenleri vardır ve doğrudur. İlkeli bir hukuk anlayışıyla bu aksayan yönlerin yasa veya yönetmelik maddelerinin değişmesi yöntemiyle teker teker tespit edilip, Birliğe iletilip bir değerlendirme yapılarak Meclis bazında bir çalışmanın yapılması, Birlik Başkanı ve Yönetimi'ne düşmektedir diye düşünüyorum.

Diğer kısım ise, akçeli kısım. Akçeli kısımda, ilgili yasanın yüzdesi yetmeyeceği önümüzde. Bunun haricinde, parayı nereden alacağız? Maliye Bakanlığı'ndan veya hükümetten; bankalara kimliğimizi tanımayan yazılar veren Maliye Bakanlığı, yani avukatlık kimliğini tanımayan yazılar veren. Bilgilendirme Yasası veya Avukat Yasası'nın 2. maddesine göre, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nu aşamıyorsak, hani Maliye Bakanlığı'ndan ne parası isteyeceğiz, nasıl bir ek ödenek verilecek, bunu bilemiyorum.

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

ÖĞÜZ SEZER
ARSLAN'IN
KONUŞMASI

Dolayısıyla bize ödenek ayrılmayacağı gözetilip, bundan sonra bedava da çalışmayacağımıza göre, tavrımızın ne olacağı konusunda yakın bir gelecekte tartışmak yerine, şimdiden önlemlerin alınması düşünülmelidir.

Dikkatimi çeken bir husus var: CMK'da görev yapan arkadaşlara bazı barolar tarafından birtakım eğitimler veriliyor. Biz de dahil olmak üzere, bazı barolar, diğer barolardan yardım talep ediyor, o barolar da bizlere yardımcı oluyorlar, ama CMK'da görev yapan avukatın mutlaka ve mutlaka bir eğitimden geçirilmesi şarttır. Yoksa avukat, dış görünüş olarak "işkence var mı, yok mu" gözetimi yapan, savunma mesleğinden uzak, sadece dosyanın tamamlanmasında görevli bir varlık olarak kalır.

Saygılar sunarım.

Güneş GÜRSELER: Teşekkür ederiz.

.....: Sayın Başkanlarım; hepinizi öncelikle saygıyla selamlıyorum, "Z" harfine çabuk gelmek açısından.

Sayın Birlik Genel Sekreterimiz Av. Güneş Gürsel'er'in hazırladığı raporu detaylı bir şekilde okudum. Mevcut yasal düzenleme çerçevesinde yapılması gereken şeyleri kısaca özetleyen, ana hatlarıyla belirleyen bir rapor. Bu bakımdan aynen katılıyoruz.

Baroların müdafilik konusundaki en büyük problemi, bence idarenin, dolayısıyla devletin, adli makamların, hâkim ve savcılarının avukatlık mesleğini tam anlamıyla özümsememesinden kaynaklanan bir sorundur. Bu müdafilik sistemindeki teknik aksaklıkların, işleyiş bozukluklarının meydana gelmesinin asıl sebebi de budur. Bu konuda tüm barolar, "birlikten kuvvet doğar" ilkesi gereğince, Barolar Birliği'nin yapacağı çalışmalar bu sorunu kökten çözecektir. Diğer konular, bence teknik detaylardır. Bu zincir kırıldıktan sonra, diğer ufak tefek, "şu görevlendirme şöyle oldu, müdahil görevlendirmesinde aksaklıklar yaşandı" gibi problemler kökten çözümlenecektir. Bu bakımdan, asıl yönelmemiz gereken konu, avukatlık mesleğinin onuru, saygınlığı ve diğer yargı organları karşısındaki durumudur.

Bir de şu noktayı belirtmeden geçemeyeceğim, herhalde salondaki en genç avukatlardan biriyim: CMUK konusunda bu müdafilik görevlendirmelerinde daha çok genç meslektaşlarımız görev almaktadır. Nasıl ekonomisi güçsüz bir devlet, IMF ve Dünya Bankası'nın egemenliği altına giriyorsa, ekonomik olarak az bir ücretle emeğinin karşılığını alamayan bir avukat da herhalde savunma görevini eksiksiz yapması beklenemez.

Saygılar sunuyorum.

Güneş GÜRSELER: Buyurun Ahmet bey.

Av. Ahmet KÖKSAL (Giresun Barosu Genel Sekreteri): Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

AHMET
KÖKSAL'IN
KONUŞMASI

Hemen baştan belirtelim: Sayın Birlik Genel Sekreteri'nin tespitlerine ve çözümlerine katılıyorum. Zira benim düşüncem, ceza avukatlığı ölüyor. Ben henüz genç bir meslektaşınızım, 7. yılımı doldurdum, ama mesleğimin başında sulh ceza ve asliye cezadan davalar aldığım halde, şimdi bu mahkemelerdeki yargulamalar tamamen zorunlu müdafiiyle görülmekte ve bu, beni ekonomik anlamda güçsüz kılmakta. Ben ekonomik anlamda güçsüz kılındığım sürece, diğer sacayağını oluşturan iki ayak karşısında da ezilme olasılığı gündeme gelmekte. Bu bakımdan, zorunlu müdafiliğin soruşturma evresinde, hatta hiçbir koşul ve ayrıma tabi tutulmaksızın, zorunlu ...

Av. Mevlüt YEŞİL (Hatay Barosu Başkanı): Sayın başkanlarım ve meslektaşlarım; Hatay Barosu olarak şu andaki zorunlu müdafilik uygulamasının bedava ceza avukatlığına dönüştüğü şeklindeki görüşe katılmıyoruz, bu uygulamanın devam etmesi gerektiğine de inanıyoruz. Zaten hazırlanan Avukatlık Yasa Taslağı'nda, hukuk davalarında dahi zorunlu vekille işin takip edilmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Bunun vurgulandığı bir taslakta bundan vazgeçilmesi düşünülemez. Müdafilik görevinin mutlaka eğitim gören meslektaşlarımız tarafından yapılması gerektiğine inanıyoruz. Bunun için de eğitim birliğinin sağlanması gerekiyor.

MEVLÜT
YEŞİL'İN
KONUŞMASI

Bir de CMK formlarının tek tip olarak düzenlenmesi gerektiğini düşünüyoruz. Ayrıca tek tip bilgisayar programının uygulanması gerektiğini düşünmekteyiz.

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

MEVLÜT
YEŞİL'İN
KONUŞMASI

Bir de baro tarafından görevlendirilen avukata hukuki yardım şartı aranmadan ücret ödenmeli. Aksi takdirde, yapılan iş angaryaya dönüşmektedir. Aynı zamanda CMK'nın 247. maddesinde, kaçakların, yani giyabilerin yargılanması sırasında vekil yoksa, bir müdafî atanacağını düzenlemektedir. Bu durumda, müdafîye ücret ödenmeyecek mi ya da ne zaman ücret ödenecek? CMK ücretleri, yine asgari ücret düzeyine çıkartılması için çalışmalar yapılması gerektiğini düşünüyoruz. CMK'dan ödenen giderlerin barolar tarafından sanıktan iade alınmasının kabulü, uygulamada sorunlar yaratmaktadır. Bu nedenle, bu giderlerin mahkûm olan sanıktan yargılama giderleri içinde tahsiline karar verilmesi ve buna göre tahsil edilmesi gerekir.

Bir de CMK 170. maddesinde, iddianamenin şartlarından soruşturmada müdafîin adı yazılmaktadır. Bu durumda, ne şekilde müdafî atanacağının yönetmelikte belirlenmesi gerektiğine inanıyoruz.

Teşekkür ederim.

Güneş GÜRSELER: Teşekkür ederiz.

Isparta Barosu Başkanı, buyurun.

EROL
BERBER'İN
KONUŞMASI

Av. Erol BERBER (Isparta Barosu Başkanı): Sayın Başkan, sayın Yönetim Kurulu üyelerim, saygıdeğer meslektaşlarım; hepinize saygılar sunuyorum.

CMK'yla ilgili olarak Isparta'da hiçbir sorunumuz yok. Niye hiçbir sorunumuz yok? Ortaya çıkan ufak tefek problemleri CMK'dan sorumlu Yönetim Kurulu üyem veya ben, bizzat gidip görüşerek çözüyoruz. Hiçbir mahkeme, tensip ile müdafî tayin etmiyor; çünkü olayın başından itibaren gidip konuştuk, söyledik, dedik ki, "Müdafî tayin etmek için, önce şüpheliyi uyarınız. Yasa'da diyor ki, 'ekonomik durumu müsait değilse, siz ona bakın.' Yoksa, ondan sonra biz tayin edelim." Bize gelen yazılarda da CMK'dan sorumlu Yönetim Kurulu üyem, önce dosyaları tetkik etti; şüpheli bu konuda uyarılmış mı, uyarılmamış mı? Uyarılmamışsa, ilgili mahkemeye cevap yazısı yazdık; dedik ki, "şüphelinin vekil tayin edip etmeyeceği sorulsun, etmeyecekse biz görevlendirelim" ve mesele çözüldü, şu ana kadar CMK ile ilgili hiçbir sorunumuz yok.

Saygıdeğer meslektaşlarım; saygıdeğer Denizli Barosu Başkanı bir husus belirtti, dedi ki, "*Sayın Birlik Yönetimi, Adalet Bakanlığı'yla görüşmeliydi.*" Bakın, bir şey söyleyeyim: Görüşmüş olsaydı, burada ben veya birkaç bazı arkadaşımız da "*Niçin bizim görüşümüzü almadan gidip görüştünüz? Madem görüştünüz, bizi buraya niye topladınız?*" diye soracaktık. Burada yapılmak istenen, Birliğin genel görüşünü ortaya çıkarmak, baroların genel görüşünü ortaya çıkarmak ve ona göre hareket etmek olduğu kanaatindeyim.

Batman Barosu'nun sayın Başkanı'nun söylediklerine tamamına katılıyorum. "*Deniz kurudu.*" Niye deniz kurusun sayın meslektaşlarım? "*Ödenek bitti.*" İyi de, bu Hükümet'in, bu idarenin "*kasım ayı geldiği zaman, hâkim ve savcılara ödeyeceğimiz maaş bitti, kasım-aralık maaşını almayın*" deme lüksü var mı? Yargı üç ayak; sav, yargıç, savunma. "*Savla yargıca ödeneğim var, maaşını verelim. Savunma görevine ödeneğim bitti.*" Böyle saçmalık olmaz arkadaşlar. Yasayı çıkararak, altyapısını ve ekonomik sonuçlarını da hazırlamak zorundadır. Eğer bunu hazırlamıyorlarsa, bütün baro başkanları, bütün meslektaşlarımla birlikte Barolar Birliği, ilgili girişimlerde bulunur, onur duyarak katılmış bulunduğumuz 6 Eylül Adli Yıl'ın açılışında Ulu Önder Atatürk'ün önünde nasıl binlerce kişi yığılmışsa, aynı şekilde Maliye Bakanlığı önüne ise oraya, Başbakanlığın önüne ise, Adalet Bakanlığı'nın önüne ise, neresi ise, yasal çerçevede haklarımızı ne şekilde koruyacaksak koruruz ve ödeneği de alırız. Buna bizim gücümüzün yeteceğine de inanıyorum. Deniz kurumadı ve bunun karşılığını yapmak zorundalar.

Hep başta olduğu için, ben sona sakladım; Sayın Güneş Gürseler beyin hazırlamış olduğu metne katılıyoruz. Katılıyoruz diyorum; çünkü bütün arkadaşlarımla istişare ettim, hepsi katıldılar. Emeginden dolayı kendisine teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim.

Güneş GÜRSELER: Teşekkür ederim.

İstanbul Barosu Başkanı sayın Av. Kazım Kolcuoğlu; buyurun.

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

KAZIM
KOLCUOĞLU'NUN
KONUŞMASI

Av. Kazım KOLCUOĞLU (İstanbul Barosu Başkanı): Sayın Başkan, değerli başkanlarım; bugün burada gündem olarak tespit edilen CMK'nun görüşülmesi yanında, birkaç ana başlıkla da bazı konuları gündeme getirmek gerektiğini düşünüyorum. Ancak zaman da geçti; önce bu CMK'yla ilgili görüşlerim, zamanım kalırsa, onlara da kısaca değinmek istiyorum.

Arkadaşlar; zorunlu avukatlık, çok önemli bir açıklamadır. Hak arama özgürlüğünün temeli, zorunlu avukatlığından geçer. Hak arama özgürlüğü bizim elimizle gerçekleştirilir, yani avukatların eliyle hak arama özgürlüğü gerçekleştirilir. O nedenle, son çıkarılan CMK Yasası'nda zorunlu avukatlığın hudutları değiştirildi, genişletildi. Tabii bu genişlemenin arkasında zorunlu avukatlık getirildiği için, CMK'daki iş yükü de gittikçe arttı, artmaya da devam ediyor. Sizlere rakam olarak vereyim: Sadece eylül ayı içerisinde on yedi bin sekiz yüz avukat atadık. İstanbul'da sadece bununla yetinmedik, üç bin avukatın eğitimini yeniden avukattık, şu anda üç bin avukat da yeniden eğitime tabi tutuluyor.

Bir şey çok önemli: Bu görevi yerine getirme, sadece bir görevin ifası gibi değil, gerçek anlamda savunmanın tam olarak yapılmasını sağlamak önemli. Bunun için de eğitimlere çok önem veriyoruz ve önemli. Eğitimi iyi yapamazsanız, sadece görevini yerine getirmiş, duruşmada hazır bulunmuş bir avukat sorumluluğu içerisinde davranırsak, görevimizi de yapmamış oluruz ve yasanın amacına uygun da davranmamış oluruz. O nedenle, bizim sorunumuz, çok iyi savunma, vatandaşın hak arama özgürlüğünü tam olarak yerine getirme. Bunun getirilişinde para yetiyor-yetmiyor, o bizim sorunumuz değil, bizim sorunumuz bu, para sorunu devletle ilgili. Bizler böyle bir sorumluluğun yerine getirilmesi görev ve sorumluluğunu aldık, yoksa bütçeyi biz yapmıyoruz, ödenecek paraları biz yapmıyoruz. Ancak bir şeyi yapıyoruz: Ücretlerin tespitini biz yapıyoruz. Onun için, sorun şundan kaynaklanıyor: Angarya olmasını biz yaratıyoruz aslında. Eğer biz, ücret tespitinde angarya olmaktan çıkaracak bir tespiti yapıp, bu tespiti Bakanlık kabul etmediği zaman, bunun direnmesini, çabasını, kavgasını yargıya götürüp sonuca kadar ulaştırmasını beceremiyorsak, o bizden kaynaklanıyor demektir.

Yapacağımız şey şudur: Hemen bir rapor hazırlamak ve şurada bize açıklanan bu raporun yanında, CMK'daki zorunlu avukatlığın sürekli artması sonucu doğacak olan giderlerin kısa zamanda yerine getirilmesi, ödenmesi konusunda Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı'na raporu hemen sunmak. İkincisi, CMK'dan kaynaklanan sorunlarımızı yeniden gözden geçirmek, bunları da Adalet Bakanlığı'na ulaştırmak. Sizlere soruyorum; uzlaşmacı avukat odası ne yasada var, ne yönetmelikte var. Bir defa şunu tespit etmek zorundayız ve talep etmek zorundayız: Uzlaşmacı Avukat Yasası çıkarılması gerekiyor. Bütün Avrupa'da baktığınız zaman, bütün Avrupa'da uzlaşmacı avukatla ilgili yirmi maddeden aşağı olmayacak şekilde düzenlemeler yapılmıştır. Onun için, hâkim sizin yaptığınız yönergeyi de kabul etmez; çünkü yasada hiçbir açıklama yok, para nasıl alınacak, nasıl verilecek konusu da yok. Peşin mi alınacak, son anda mı alınacak? Bunlar açıklığa kavuşmadığı sürece, bunu yerine getirmek mümkün değildir.

Bizde 60'a yakın müracaat olmuştur, ama iki tane mi ne, uzlaşma yapılmıştır. Uzlaşmanın niçin olmadığını da ortaya koymak zorundayız. Eğer siz yasaya, suçu kabul edip sonuçlarında zararın tamamını ödeme veyahut da büyük bir kısmını ödemek zorunluluğunu getirdiğiniz zaman, uzlaşma yapamazsınız; çünkü bizde uzlaşma kültürü yok. Suçu kabul etmek demek, onun için büyük bir onur meselesi haline geliyor; çünkü diyalog yok, vatandaşların birbiriyle diyalog, anlaşma kültürü yok. Biz ona "suçu kabul edin" dediğimiz zaman, diyor ki, "ben trilyonları veririm, ama bana suçu kabul ettiremezsin." Duran arabaya arkadan çarpmış; diyor ki, "ben suçlu değilim, arabayı oraya koydu, onun için çarptım." Siz bu koşulu getirdiğiniz zaman, bizim yapımıza bu koşul uygun değildir ve hiçbir şekilde uzlaşma yapmanız mümkün değildir. O zaman ne olacak? Yeni bir değişiklikle suçu kabul etmek değil, zararı ve sonuçlarını ödemeyi kabul etmek, ancak uzlaşmanın aracı olabilir. Onun için, bütün bunların hepsini gözden geçirmek, bu eksiklikleri gidermek ve uzlaşmacı için de adliyelerde uzlaşmacı odasının muhakkak bulundurulması gerekir.

Uzlaşma güvenlik istiyor, yargılamadır uzlaşma. Gelip birisi saldırdığı zaman, onun güvenliğini kim sağlayacak veyahut da tarafların birisi kavga ettiği zaman, karşılıklı getirip görüşme yaptığınız zaman, oradaki avukatın güvenliğini kim koruyacak,

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

KAZIM
KOLCUOĞLU'NUN
KONUŞMASI

böyle bir şey olur mu? Dünyada neyse uygulama, bizde de öyle olacak. Onun için, bütün bu eksikliklerin hepsinin yerine getirilmesi için bir komisyon oluşturalım yahut da Barolar Birliği böyle bir çalışmayı yapsın, bütün bu eksiklikleri tek tek gündem haline getirip Adalet Bakanlığı'na sunalım ve taleplerimizi açık ve net olarak söyleyelim.

Olay şudur, kısaca: Bir defa zorunlu avukatlık, hak arama özgürlüğünün sonucudur. "Efendim, diğer avukatlar iş bulamıyor." Yok böyle bir şey, iş bulup bulmaması önemli değildir, hak arama özgürlüğü önemlidir. İş bulma gayet tabii, onun maliyetine bağlı. Kamu yararına, kamu alanında görev yapan, bu hizmeti yürüten insan, öncelikle "bana iş gelmiyor, sana geliyor" tartışmasını yapamaz. Yapacağı şudur: Hakkını alabilecek bir ücretin tespitini yapmak. Yasa, bu görevi de bize vermiş; "Barolar Birliği tespit eder." Tespit ederiz; "efendim, bize çok geldi bu, bunu biraz daha indirin" derlerse, o zaman bakarız. Verilen parayı dağıtma görevimiz yok, verilen görevi yapıp karşılığını alma görevimiz var. "Efendim, 2 trilyon para veriliyor, bunu dağıtın." Yok öyle bir şey. Biz görevimizi yaparız, karşılığını isteriz. Karşılığı nedir; asgari ücrettir. Asgari ücretin altında dava alındığı zaman, avukat arkadaşımız, kurallara aykırı davrandığı için hakkında disiplin kovuşturması yapmıyor muyuz? Peki, kendi elimizle nasıl böyle bir ücreti uygun görüp de yürürlüğe koyuyoruz? Baktığımız zaman, bu da yanlış. Gerçekleri koyarız, sorumluluk onlara aittir. Onun yapmadığımız için bu hale geliyoruz şimdi, "para bitti, iş bitti" gibi. Para da bitmedi, iş de bitmedi, ikisi de devam edecektir. Paranın bitmesi bizi ilgilendirmiyor, iş bizi ilgilendiriyor, işi de biz yerine getirmekle görevliyiz. Getirdiğimiz zaman da bunun bedelini, karşılığını alacağız, bunun başka bir anlatımı yok.

Onun için, bu konuda bana göre yapılacak şey, hemen bir raporu Bakanlığa ve Maliye Bakanlığı'na vermek, geleceği açık olarak göstermek. İkincisi, verilen ücretlerin çok düşük olduğunu ve o yasanın ve yönetmeliğin maddesinde belirtmek üzere, asgari ücretin altında görev yapmanın mümkün olmadığını, bundan böyle bu tip sözleşmeler, ücret tespitleri yapılacağını hatırlatmak. Böylece biz, kendi üzerimize düşen görevi yerine getirmiş oluruz, o diğer görevler de başkalarına aittir. Bizim ne bütçeyle ilgimiz var, ne para ayırmayla ilgimiz var, ne bunun yapılmasıyla ilgimiz var.

Bir de Van'la ilgili kısaca bir açıklama yapmak istiyorum: Gerçekten Van'la ilgili Baro Başkanı'nun gönderdiği yazıyı ben dikkatle okudum, gerçekten çok üzüldüm. Kısa zamanda ben İstanbul Barosu Başkanı olarak, diğer baro başkanları da aynı şekilde benim düşüncelerime katılır, Van'a gidelim. Van'da bu sorunları tartışacak bir ortamı hazırlayalım ve orada gerçekte anlamda yargının içerisinde sorumluluk yüklenen sav-savunma-karar üçlüsünün sorumluluğu ve görevinin neler olduğunu o insanlara hatırlatacak, hatta onları kınayacak bir toplantıyı da yapalım, görüşlerimizi açıklayalım. Böylece Van'a karşılaştığı bu olaydan dolayı destek olalım, sorunu biz savunma sorunu olarak görelim diye düşünüyorum.

Son olarak da bir şey söylemek istiyorum: Bu stajyerlerle ilgili olmak üzere önümüzdeki dönemde sınavlar başlayacak. Hâlâ bir açıklık getiremedik, çok önemli. Bir soru bankasını kısa zamanda oluşturmak zorundayız. Soru bankası, eğer biz sınava girersek, bunun sorumluluğunun altından çıkamayız; çünkü çok değişik yerlerde değerli stajyer arkadaşlarımızın eşit oranda eğitim almadıkları açık olarak görülüyor. Soru bankası, ancak bunların dengesini kurabilir. Biz kimseyi gece karanlıkta avlamak istemiyoruz, bilgili ve aynı zamanda mesleğe yeterli bir hukukçu arıyoruz. Onun da kurallarını, sorularını açık olarak anlatırız ve bütün barolar, bu sorulara göre kendi derslerini düzenler, eğitimlerini buna göre yaparlar. Herkes de bilir ki, gelecek sorular bellidir. Bu sorular, üniversitelerden alınabilir, bütün barolar sorularını verebilir; oturur, bunlar iki yüz ya da iki yüz elli olarak tespit edilir ve açıklanır. Böylece herkes eşit koşullar içerisinde sınava girmiş olur ve eğitimde yapılan noksanlık, onların sorunu haline getirilmeden bu sorunu çözüme ulaştırmış olabiliriz. Biz İstanbul olarak gerçekten eğitime çok önem veriyoruz, çok çalışıyoruz, ama bütün baroların böyle olanakları yok, böyle bir çalışma düzenini de haklı olarak kuramadıkları açık olarak görülüyor. Onun için, bu eksikliği de kısa zamanda gidermek zorundayız, ama bunun için 4-5 tane daha şeylerimiz vardı, Barolar Birliği'yle ilgili, baroların kısa zamanda yerine getirmesi konusundaki taleplerimiz vardı, bunları da başka bir toplantıda beraber tartışırız.

Hepinize teşekkürlerimi sunuyorum.

Güneş GÜRSELER: Teşekkür ederim.

İzmir Barosu Başkanı sayın Av. Nevzat Erdemir; buyurun.

NEVZAT
ERDEMİR'İN
KONUŞMASI

Av. Nevzat ERDEMİR (İzmir Barosu Başkanı): Değerli Birlik Başkanı, Birlik Yönetim Kurulu'nun değerli üyeleri, değerli meslektaşlarım; sözlerime başlarken, hepimize sevgilerimi ve saygılarımı sunuyorum. Birlik Genel Sekreteri sayın Güneş Gürseler'e de yaptığı özgün çalışma nedeniyle şahsım ve Barom adına teşekkür ediyorum.

Değerli meslektaşlarım; geldiğimiz noktada müdafiliğin zorunlu hale getirilmesi, müdafaa makamı olmadan ceza hükmünün kurulmaması, ceza hukuku ilkeleri açısından yerinde, savunulması gereken bir ilkedir. Ancak şunu da kabul ve teslim etmek gerekir: Bunun böyle olması, avukatların angaryaya mahkûm edilmesi anlamına gelmemelidir. Müdafî seçebilecek durumda olmayan kişiye elbette soruşturma evresinde avukat tayin etmeli, kovuşturma evresinde ise sanığın kendi müdafîini özgürce seçebilmesine olanak sağlayacak tarzda mutlaka düzenleme yapılmalıdır.

Değerli meslektaşlarım; biliyorsunuz, Yıldız yargılamasında Mithat Paşa'ya sorulur, "bir avukat tayinine hakkımız var mıdır?" diye. Ona verilen yanıt şudur: "Biz iki isim tespit ettik, bunlardan birisini seçebilirsiniz." Yasal düzenleme yapılırken, avukatlık mesleğinin serbest meslek olduğu, avukatı özgürce seçme hakkının da sanığın yasal ve anayasal bir hakkı olduğu da mutlak suretle göz önünde tutulmalıdır. Yine İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nde, müdafîini seçebilecek durumda olmayan ya da yargılandığı ülkedeki dili bilmeyen kimseye müdafî tayin edileceği kuralı bağlanmaktadır. O itibarla, yargılama evresinde avukat görevlendirilmesinin yoksulluk koşuluna bağlanmasının insan hakları açısından herhangi bir sakıncası yoktur. O nedenle, sayın Kolcuoğlu'nun belirttiği gibi, müdafî görevlendirmelerinde asgari ücret tarifesiyle Barolar Birliği'nin, Adalet Bakanlığı'nın ya da Maliye Bakanlığı'nın belirlediği tarife arasındaki izah etmek de mümkün değil. Eğer avukatların bu konuda görev yapması isteniyorsa, asgari ücret tarifesiyle CMK tarifeleri arasındaki farklılık da mutlak suretle giderilmelidir. Angaryanın Anayasa'ya göre de yasak olduğu, hiçbir suretle göz ardı edilmemelidir.

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

Değerli meslektaşlarım; yasal düzenlemenin dışında, ortak bilgisayar kullanımına ilişkin görüş ve düşüncelere aynen katılıyoruz. Rücu konusunun bundan sonraki uygulama için düşünülmesi gerektiği kamısındayız. Aksi takdirde, bunları geçmişe dönük beş yıllık uygulamanın çok büyük zorluklar yaratacağını düşünüyoruz. Yine benden evvelki konuşmacı arkadaşların atıfta buldukları gibi, CMK'nın 150/1 maddesinin biz de yeterli olduğu düşüncesindeyiz. Arz ettiğim şekilde bu hizmeti üreten meslektaşların emeklerinin mutlaka karşılığının alınması tarzında mücadele yapılması gerekir. Bu konuda Barolar Birliği'nin yaptığı ve bundan sonra yapacağı çalışmaların da arkasında olacağız.

NEVZAT
ERDEMİR'İN
KONUŞMASI

Yine şahsım ve Barom adına, Van Barosu'ndaki avukat arkadaşlara yönelik tutumu şiddetle kınıyorum. Bu konuda Baro olarak da Birliğin yapacağı çalışmaya katkı koyacağımızı huzurlarınızda ifade ediyorum.

Hepinize tekrar saygılar sunuyorum.

Güneş GÜRSELER: Teşekkür ederiz.

Özdemir ÖZOK: Arkadaşlar; Ahmet bey, "malla ilgili ne yapılacaktır ya da bir toplantı yapılacaksa, hemen karar alınsın" diyor, bu konuda değişik öneriler geldi.

Arkadaşlar; bunu hemen karara bağlayalım mı, yoksa bütün toplantıyı bitirelim, ondan sonra mı bir karar alalım? O zaman şöyle yapalım: Tanju, CMUK'la ilgili konuşsun ve Van'la ilgili yarım saatlik bir bölüm açalım, ondan sonra yine devam edelim isterseniz. Onu karara bağlayıp, kendi ana gündem maddemize geçelim.

Tanju bey, buyurun.

Av. TANJU KORKUT (Karabük Barosu Başkanı): Değerli Birlik Başkanı, değerli Birlik yöneticilerim ve değerli baro başkanı arkadaşlarım; hepinize saygılarımı sunuyorum.

TANJU
KORKUT'UN
KONUŞMASI

Tabii vakti ekonomik kullanmak bakımından, evvelinde söyleyeceğim şey şudur: Biz 30 Eylül 2005 tarihinde değerli Kocaeli Başkanı'nun ev sahipliği altında Doğu Marmara ve Batı Karedeniz Bölgesi barolarıyla bugünkü toplantıya hazırlık babında bir araya

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

TANJU
KORKUT'UN
KONUŞMASI

geldik ve Birliğe bu konuda destek vermek amacıyla CMK'yla ilgili tüm sorunları masaya yatırdık ve bununla ilgili daha sonra saygıdeğer Bolu Başkanı'nın ev sahipliğinde, kendilerine buradan teşekkürlerimi arz etmek istiyorum, gerçekten konukseverlik gösterdiler ve buradaki toplantılarda CMUK temsilcilerimizle Bolu'da bunu masaya yatırdılar ve bir dosya hazırladık. Bu dosyayı zaten toplantıya girmeden önce kapıda arkadaşlarımıza tevdi ettik ve biraz sonra da Sakarya Başkanı, öyle zannediyorum bu konunun detaylarını arkadaşlarımıza sunacaktır, ben bu konuya değinmek istemiyorum.

Benim değinmek istediğim konu, özellikle öğleden önce konuşma yapan sayın Aydın Barosu Başkanı ve biraz önce de konuşma yapan İstanbul Barosu Başkanı'nın görüşlerine tamamıyla katılıyorum. Özellikle mesleğimizin yaygınlaşması ve ileriye gitmesi bakımından yeni sistemin olumlu olduğunu düşünüyorum. Biz avukatlar olarak özellikle dik durmamız gerektiğini düşünüyorum ve tamamıyla CMK uygulamalarını paraya endekli bir hale getirmenin ötesinde, mesleğimizin saygınlığını ve meslektaşlarımızın saygın vaziyete gelmesini temin bakımından büyük bir mücadele vermemiz gerektiğine evveleminde inanıyorum. Biz gerçekten hukukun üstünlüğüne inanan meslek grubu olarak, bunu yapmak ve dik durmak zorundayız ki, karşımızda o saygınlığı görelim. Karabük Barosu Başkanı olarak elimden geldiğince bu saygınlığın tesis edilmesi bakımından öncelikle kendime bunu bir görev kabul ettim ve bölgede bunu sağladığıma inanıyorum. Belki diğer barodaki arkadaşlarımızın sorunlarına katılıyorum, onların bölgelerinde görevli bulunan cumhuriyet savcıları ve hâkimlerin tabii kişilikleri de çok önemlidir, siyasi eğilimleri de çok önemlidir, değişkenlik arz edebilir. Ancak bölge olarak bu konuda çok şanslı olduğumu düşünüyorum, iyi hâkim ve savcılarımızla iyi bir koordine yapmış bulunmaktayız ve bu uygulamaları mesleğimizin onuruna yakışan bir şekilde, hem onların katkıları, hem Baromuzun katkılarıyla yürüttüğüme inanıyorum ve bundan böyle de mücadelemizi devam ettireceğim.

Ancak diğer barolarda yaşanan olaylara karşı tüm yurttaki, tüm barolar olarak ortak bir tavır almak gerektiğine inanıyorum; çünkü Van'da yaşanan olayın ben gerçekten meslek onurunu

zedeleleyen ve meslektaşlarımızın yurt genelindeki, hatta dünya genelindeki saygınlığını yitirdiğine inanıyorum. Bu konuda Karabük Barosu Başkanı olarak Van'a gitmeyi düşünüyorum, ama Birliğimiz, özellikle bu konuda sayın Başkan'ın biraz sonra ifade ettiği şekliyle bir birliktelik sağladığı zaman, Baro olarak katkıda bulunmayı ve orada bulunmayı düşünüyorum. Karabük Barosu olarak, mesleğimize yönelik her türlü saldırıda büyük ve çetin bir mücadeleyi vermeyi taahhüt ediyorum, bunu sağlamaya çalışıyorum ve bundan sonra da kanımın son damlamasına kadar çalışmayı düşünüyorum. O bakımdan, ben CMK ile ilgili detay bilgileri Sakarya Barosu Başkanı'nun anlatacağına da inandığım için, konuşmamı kısa kesiyorum.

Hepinize saygı ve hürmetlerimi sunuyorum.

Özdemir ÖZOK: Değerli başkanlar; izin verirseniz, bu aşamada bir 15-20 dakika içerisinde Van'la ilgili bir karar alalım, daha sonra kaldığımız yerden CMUK'la ilgili görüşmeleri sürdürelim.

Van'la ilgili sayın Başkan'ın açıklamalarını dinledik. Zaman zaman konuşan arkadaşlarımız, bu konuda görüş ve düşüncelerini aktardılar. En son sayın İstanbul Barosu Başkanı'nun, kendisi gideceğini, hatta gitmek isteyen arkadaşlarla gidip orada toplantı yapmak istediğini söyledi. Yine Tanju bey, aynı şekilde gideceğini söyledi. Tabii bunlar hep bireysel önerilerdi, ama anlaşılın, topyekün hepimizi bağlayacak ve birlikte hareket edeceğimiz bir karar alınması isteniyor. Bilemiyorum, eğer bu konuda somut, kafasında oluşmuş düşüncesi olan birisi varsa, onu alalım. Yoksa, şu konuşmalardan çıkan sonuca göre mutlaka Van'da birlikte olmak arzusu var, birincisi bu.

Buyurun Başkanım, siz bir ilave mi yapmak istiyorsunuz?

Av. İsmet KARADÖL (Kırklareli Barosu Başkanı): Önce Van'a Barolar Birliğimizin Yönetim Kurulu'ndan görevlendireceği veya il baro başkanlarından birkaç kişinin oraya gidip bir inceleme yapmasından, size rapor sunmasından sonra bunu tartışsak diye bir fikrim var. Takdir sizin.

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

TARTIŞMA

Özdemir ÖZOK: Teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar; saygıyla karşılıyoruz. Kırklareli Barosu Başkanı sayın İsmet Karagöl böyle bir öneride bulundu, yani “önce altyapısını hazırlayalım, detay bilgi alalım, ondan sonra bu konuyu detaylı bir tartışalım” dedi, ama sanıyorum sayın Van Barosu Başkanı’nun açıklamasıyla bu konuda yeterince bilgi sahibi olduk diye düşünüyorum, herhalde arkadaşlar da öyle düşünüyorlar. Bugün burada tabii ki Van Barosu Başkanı’nun açıklamalarına inanmak durumundayız ve de doğru olduğuna inanıyoruz. Dolayısıyla araştırılacak bir şey olmadığını düşünüyorum. Olay çok açık, çok net; sayın başsavcının savunmaya bakışı, oradaki meslektaşlarımızın bakışı, önemli olan, bu da mevcut, zaten yazılı olarak herkese de bilgi vermiş. Onu, yani barolara yazılan yazıyı rapor olarak da kabul edebiliriz.

İsterseniz, ben soruyu şöyle yönelteyim: Öncelikle orada hep beraber, bütün baro başkanlarının katılacağı bir toplantı yapalım mı? Bunu oylarınıza sunuyorum: Kabul eden arkadaşlarımız? Evet ...

Arkadaşlar; orada baro başkanlarıyla birlikte bir toplantı yapacağız. Bu toplantıda, yine hepimizin ortak hazırlayacağı, savunmaya yönelik bu saldırıyı kınayacak ve de genel hukuk sorunlarımızı da dile getirecek, ama ağırlıklı özelde bu, genelde de kendi sorunlarımızı ortaya koyacak, savunmanın sorunlarını ortaya koyacak bir basın açıklamasını Van’da yapalım mı? Buna evet diyen arkadaşlarımız el kaldırsın. Tamam.

Üçüncü konu, tarih konusu; çünkü bugün 15 Ekim. Bunu nasıl yapalım; ekim sonu mu, kasım başı mı, bunu birlikte tartışalım. Arkadaşlar takvimlerine baksınlar, yani katılımı arttırabilmek için, isterseniz bunu Yönetim Kurulu’na bırakın. En kısa zamanda Yönetim Kurulu, baro başkanlarımızla da görüşerek bir tarih saptasın. Birincisi, herkesin oraya katılması ve orada toplantı yapılması konusunda fikir birliği var. İkincisi, orada bunu telin eden, bunu kamuoyuna açıklayacak bir basın açıklaması yapılması konusunda bir şeyimiz yok. Üçüncü konu, yaklaşan bayram var, arkadaşların özel nedenleri olabilir. İsterseniz burada tarihi bağlayabiliriz, isterseniz Yönetim Kurulu’na verirsiniz, Yönetim Kurulu bir çalışma yapar, daha sonra size bildirir. Ancak engel-

lenmesin ya da savsamasın ya da gecikmesin diyorsanız, bugün de bir tarih saptayabiliriz. Ama buna şu engeli olabilir: Hepimiz şu anda bürodaki durumumuzu, barodaki durumumuzu çok net bilemiyoruz.

Arkadaşlar; Cumartesi ya da Pazar olabilir. Yalnız, Cumartesi ve Pazar olması, kamuoyunun ilgisi bakımından fark eder mi acaba?

Av. Erol MEKİK: Esasında bunun esprisi şundan doğuyor: Zamanında ve yerinde yapılırsa ve kısa zamanda yapılırsa, ancak güncelliğini korur. O bakımdan, çok önemli bir konu, uzatmayalım.

Özdemir ÖZOK: Değerli başkanlarım; hiç itirazım yok, asla itirazım yok. Yine söylüyorum: Birlikte beraber ortak aklın ürünü yaratalım, benim sıkıntım bu. *"Keşke böyle olmasaydı"* değil, hep beraber birlikte, tamam arkadaş, bir hafta sonraysa, biz bir hafta sonraya hazırız. Yani bizim yönümüzden bir engel, bir şey yok, katılan arkadaşlarımız gelirler. Onun için, tarihi burada mı saptayalım, yoksa daha sonra mı? Oylarınıza sunuyorum: *"Tarihi bugün burada belirleyelim"* diyen arkadaşlar ellerini kaldırsın ... Peki, *"tarihi daha sonra Yönetim Kurulu'yla görüşerek bildirilsin"* diyen arkadaşlarım ellerini kaldırsın ... Birinci seçenek daha fazla oldu, herhalde bir 3-5 oy fazla, yani deniliyor ki, *"tarih bugün burada belirlensin."*

Sayın Başkan; diyelim ki Barolar Birliği Yönetimi, belki başkanlarımızdan eşlerini getirenler olur, arkadaşlarını getirenler olur, yani şöyle tahmini 150 civarında ya da 100-150 civarında arkadaşımızın orada rahatlıkla kalacağı, bu konuda bir sıkıntı olmaz, değil mi? Tamam. O vakit tarih istiyorum sizden.

Arkadaşlar; sayın Zonguldak Barosu Başkanı, sayın İstanbul Barosu Başkanı'nun, biraz da yüksek sesle bastırmak için *"bir dahaki Cumartesi"* dediler. Ben sizin oylarınıza sunuyorum: Bir dahaki Cumartesi Van'a baro başkanlarını çağırıyoruz, baro başkanları toplantısı şeklinde değil de ... Başka bir teklif de olabilir.

Osmaniye Barosu Başkanı'nun buyursunlar.

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

TARTIŞMA

Av. Hüseyin SEZGİN (Osmaniye Barosu Başkanı): Bizim görüşümüz şu: Bildiri bugün burada kararlaştırılsın ve bildiri yayınlansın. Bildiride de Van'da yapılacak toplantı belirtilsin. Aksi takdirde, eğer Van'da yarın toplanılamayacaksa, geç kalmış olur. Yarın da herhalde olmayacağına göre, bence bildiri bugün bu toplantı hazır varken yayınlanır, Van da toplantıda bildirilir.

Özdemir ÖZOK: Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Ben bunu oylarken, siz çıkıp bunu söyleyecektiniz. Salonun yaklaşık ¾'ü, oraya gidilmesi konusunda karar verdi. Artı, yine ¾'ü orada bir bildiri okunmasına karar verdi, yani sanıyorum on arkadaşımız el kaldırdı bunların aksine. Dolayısıyla onları tekrar tartışmayı geçtik, keşke olsaydı, tartışsaydık. Şimdi tarih; önümüzdeki hafta Cumartesi ...

Arkadaşlar; bütün bu konuşmaları dinlerken, sayın Van Barosu Başkanı Ayhan bey bir şeyler söylemek istiyor. Şu gelişmelerden sonra onu bir dinleyelim, kararımızı ondan sonra verelim.

Seni dinliyoruz Ayhan.

Av. Ayhan ÇABUK (Van Barosu Başkanı): Hafta içerisinde toplantının yapılmasında yarar görüyorum.

Özdemir ÖZOK: Hafta arasında olsun, yani Cuma olabilir mi?

Av. Ayhan ÇABUK: Cuma günü olabilir.

Özdemir ÖZOK: Arkadaşlar, oylamaya gerek var mı, ama yine de oylayalım.

Arkadaşlar; onları geçtik, artık kararlaştırılacak, uçak, otobüs, tramvay, neyse gideceğiz, bizi yolumuzdan kimse engellemez. Bir gün önce gideriz, bir gün sonra gideriz ... Yalnız, sayın Güneş Gürseler, "Van bugün hem bu başsavcının yapmış olduğu densizlik nedeniyle ve hem de bugün Rektörün tutuklanması nedeniyle çok önemli gündeme taşındı. Acaba sadece biz gidip de kendi lokal sorunumuzla ilgili mi konuşalım, yoksa rektörle ilgili de orada bir şey söyleyelim mi?" der. Bu tabii çok hassas bir konu.

Güneş GÜRSELER: Başkanım, yanlış anlaşıldı, ben o konuda bir şey söyleyelim demedim. "Bizim bu etkinliğimiz, rektörü de koruyor" diye yorumlanır ...

Özdemir ÖZOK: Buyurun Tuncay.

Av. Tuncay ALNIAK: Bilmediğimiz bir ceza dosyası hakkında bir mütalaada bulunmak ya da destek vermek gibi anlaşılacak, son derece bizi rencide eder, yıpratır. Hassasiyete ben de katılıyorum, ama onları deklere etmezsek, bahsetmezsek, böyle bir destekten de söz edilemez diye düşünüyorum.

Özdemir ÖZOK: Arkadaşlar; peki, biz hiç rektörle ilgili davaya, yargılamaya zaten değinmeyeceğiz, yani basın açıklamamız doğrudan doğruya başsavcıyla avukat arkadaşlarımız, baronun ve başkanların, avukatların arasındaki geçen özel konuya hasredilirse, bizim yine oraya gitmemiz, yine birtakım arkadaşların gösterdiği duyarlılık gibi rektöre bir destek olarak kabul edilir mi kamuoyunda? Edilmez. Zaten bir kısım arkadaş da "etse bile, onun değerlendirmesi" diyor. Ama bizim amacımız, Baromuz'a, Başkan'a yapılan bu haksız saldırıyı orada telin etmek, karşı koymak.

Şu olabilir: Sürmekte olan bir yargılamaya karşı, onun dışında bir şey olamaz. Yani devam eden bir yargılamaya şöyle ya da böyle bir düşünce serdetmişiz gibi olur, onun dışında herhangi bir engel olmaz. Ancak biz, açıklamamızda ona değinmeyelim, biz sadece savunma mesleğine ... Zaten o densizlik, o olunca, adam belli, bunun da böyle yaptığı kendi yorumundan çıkarılanlar çıkarır.

Arkadaşlar; tekrar ediyorum: Van'a baro başkanlarını çağırıyoruz, artı o bütün uçak filan işlerini hemen Pazartesi'den itibaren, hatta bugünden itibaren, ama yarın Pazar, Barolar Birliği olarak size bilgi vereceğiz. Hangi uçak gidiyorsa; Atlas, Jel, Onur, Türk Hava Yolları, hangisiyse. Hatta katılım çok olursa, yüz kişi falan, özel uçak da kiralayabiliriz, yani bu da götürür, tekrar geri getirir. Hatta sabah gidip akşam dönme olanağımız olabilir. Yeter ki buradaki katılımı arkadaşlarımız yeterince çok sayıda tutsun. Dolayısıyla bunu yapabiliriz, bunların hepsini Barolar Birliği olarak biz üstleniriz.

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

TARTIŞMA

Ben tekrar hatırlatıyorum: Oraya gidilecek bütün baro başkanlarımızı çağıracağız. Baro başkanlarımız, yer durumuna göre, gerekirse eşlerini de getirebilirler, ama onun dışında başka bir arkadaşımızı çağırmayalım, sayı çok genişler. Barolar Birliği Yönetim Kurulu'ndan büyük çoğunluktaki arkadaşlarımızın mazereti yoksa, katılacaklar. Bir metin hazırlayacağız. Bu metni bugün, yarın Yönetim Kurulu kaleme alsın. Eğer şey yaparsanız, içinizden bir-iki arkadaşımız da katılsın. Yine biz, bu yazılmışsa, eğer Cumartesi-Pazar yazarsa arkadaşlarımız, bunu bütün barolara fakslayalım. Şöyle bir okuyun: "*Şurasına şunu ilave edelim, burasına bunu ilave edelim*" deyin; çünkü ortak bir tavrımız olacak. Bu, Özdemir Özok'un, Yönetim Kurulu'nun, İzmir Barosu'nun, İstanbul Barosu'nun değil, tüm baroların bir tepkisi, savunmaya yapılan bu haksız uygulamadan dolayı. Dolayısıyla birincisi, oraya gidiyoruz. İkincisi, basın açıklaması yapıyoruz.

Arkadaşlar; bakın, eğer böyle bir şey varsa, en ideali, lütfen katılımı arttırın, özel uçakla gidelim. Ankara'ya gelin, özel uçakla Ankara'dan oraya gidip gelelim.

Değerli başkanlarım; orada öğleden sonraya kalırsa, basına ulaştırılması zor olur. Basın açıklamamızı en geç 11.00'de oradaki yerel basına ve ajanslara vermek durumundayız. Gerçi biz buraya çekeriz, buradan bizim Barolar Birliği Basın Müşavirimiz, her yere ulaştırır, o sorun değil, ama yine de yerel basına verebilmemiz için, anadolu basınına verebilmemiz için, 11.00'e kadar orada bu işi bitirmiş olmamız lazım. Dolayısıyla bizim ya bir gün önceden gitmemiz lazım, bir gece kalmamız ya da aynı gün sabahleyin erken bir özel uçakla gitmemiz gerekiyor. Başkan'ın söylediğine göre, Van'a uçak saat 14.00'teymiş.

Güneş GÜRSELER: Yarın burada bir etkinlik yapsak ...

Özdemir ÖZOK: Hayır, onlar geçti sevgili Güneş Gürseler, artık onları oylatmıyoruz. Yalnız, bunun gerçekleşebilmesi için, madem ki arkadaşlarımız oybirliğiyle bir karar verdi, şimdi burada bulunan bütün arkadaşlar, Cuma günü gelecekleri konusunda, gelse de, gelmese de katkı sunacakları konusunda barosu adına bize teminat versin ve biz, özel bir uçak tutalım. Bu iş, öyle gezme işi değil, görev yapılıp gelinecek.

Arkadaşlar; yalnız, Cengiz beyin ve Güneş beyin haklı bir endişeleri var: Tamam, özel bir uçak da tutalım, tarifeli uçaklarla da gidelim, ama katılım çok önemli. Burada el kaldıran ve buna "okey" diyen arkadaşlarımızın tamamı, yani 62-63 tane temsilci ve baro başkanımız var burada, hiç olmazsa 60 tane baro başkanımız, bu seyahate katılacağı konusunda kesin söz veriyorsa, biz bunu başlatacağız.

Değerli başkanlarım; burada salonun heyecanını gördünüz. Biz, salondaki heyecana uyararak bunu söyledik. Ben başkanlarıma güveniyorum, "geliyorum" diyen, gelecektir diye inanıyorum, ondan endişem yok. Burada el kaldıran her arkadaşımız, onun sorumluluğunun bilincindedir. Bu bizim için bir sınavdır, bundan sonraki etkinliklerde de bir gösterge olur. Biz özel uçak mı, tarifeli uçak mı, onu bir konuşalım, bakalım, ama mutlaka gitme konusundaki kararımızdan geri dönmeyelim. O zaman Perşembe akşamı gidilecek, Cuma günü kalınıp 14.00'te dönülecek. Belki İstanbul için, İzmir için bilemiyorum, İstanbul'dan Van'a saat kaçta? O zaman siz yetişirsiniz, sizin sorunuz yok. Tabii yer sorunu olabilir.

Arkadaşlar; biz Barolar Birliği olarak, önümüzdeki hafta Perşembe günü akşamleyin ya da öğleden sonra Van'a gitmek için bir organizasyon yapıyoruz. Orta Anadolu, Akdeniz ve Karadeniz'den arkadaşlarımız bize bildirirlerse, biz bunu yapacağız. Yönetimden de katılacak arkadaşlara, çünkü şimdi herkesin çok özel mazeretleri olabilir, bunu saygıyla karşılamak lazım. Ama burada ellerini kaldıran arkadaşlar, bir defa burada sorumlular, mutlaka gelmeleri lazım, ne olursa olsun. Birincil iş, önümüzdeki hafta Perşembe günü bu. İkincisi, basın açıklamasını hazırlayacağız ve detay programı biz size en geç Çarşamba günü Ayhan beyle görüştükten sonra bildireceğiz. Bu iş kapanmıştır; gidiyoruz, Perşembe gününe kadar isim bildiriyorsunuz. İstanbul, İzmir, Trakya'daki, Marmara'daki arkadaşlarımız, İstanbul'dan günübirliğine gidebilirler. Biz de basın toplantısını 11.00 gibi planlarız. Dolayısıyla Cuma günü saat 11.00'de Van'da basın toplantısı yapılmasına, Perşembe gününden gitmek isteyen arkadaşlara biz Barolar Birliği olarak her türlü olanağı sağlayacağız. Orada da bir basın açıklaması yapılacak. Mazereti olanların mazeretine saygı duyuyoruz, ama şu muhakkak ki, eğer oraya gelmiyorsa

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

arkadaşlar, çok önemli bir mazereti var.

Hepinize çok teşekkür ediyorum.

Kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Güneş GÜRSELER: Kastamonu Barosu Başkanı sayın Abdülhalik Oğuz; buyurun.

ABDÜLHALİK
OĞUZ'UN
KONUŞMASI

Av. ABDÜLHALİK OĞUZ (Kastamonu Barosu Başkanı): Şahsım ve Kastamonu Barosu adına saygılar sunuyorum.

Efendim, evvela pek çok konuya değinmiş olan arkadaşlarıma, baro başkanı arkadaşlarıma şükranlarımı sunuyorum. Gerçekten yararlı bir toplantı devam etmektedir. Bendeniz sadece birkaç konuda bunlara ilave yapacağım. Ceza Muhakemesi Kanunu'nu yürürlüğe koyan iktidar, bunun gerektirdiği mali bütçeyi hazırlamak mecburiyetinde. Yalnız, buna biz Barolar Birliği olarak ve barolar olarak destek olmak mevkiindeyiz. Nasıl? Elimizde bugün verilen istatistikler gösteriyor ki, bazı bölgelerde beşli misli, en az olan barolarda da üç misli avukat ihtiyacı artmıştır. O halde, bunun karşılığında Maliye Bakanlığı'nın Barolar Birliği'ne aktaracağı miktar da önceki yıllara göre aynı oranda artmıştır ve önümüzdeki dönemde de artması beklenir. O halde, bu bütçenin hazırlanabilmesi için, vakit geçirmeksizin Adalet Bakanlığı'nun ve Maliye Bakanlığı'nun uyarılması konusunda büyük ihtiyaç olduğu kanaatimi arz ediyorum.

İkincisi, Ceza Muhakemesi Kanunu'yla birlikte doğan ihtiyaç, bir bilgisayar programının acilen yürürlüğe girmesi gerektiğini, bir genelleme gerektiğini ortaya koymuştur. Bu konuda Barolar Birliği faaliyet içerisindedir. Ancak çeşitli nedenlerle bu bugüne kadar yapılamadı ve biraz da gecikeceği anlaşılıyor. Bu muhtelif bölümlerden meydana gelen bilgisayar programının sadece Ceza Muhakemesi Kanunu'na taalluk eden kısmının öne alınarak bir an evvel kendi başlarına program üretemeyen baroların rahata kavuşturulması gerektiği görüşümü de ifade ediyorum.

Üçüncüsü, uzlaşma mevzuu. İstanbul Barosu Başkanı sayın Kazım Kolcuoğlu'nun fikrine katılıyorum. Uzlaşma, pek kısa olarak düzenlenmiştir. Aslında yönetmelik, yönergeyle değil, yasa

olarak bunun tafsilatla ortaya konulması gerekir, müesseseleştirilmesi gerekir. Kastamonu'nun bir özelliğinden bahsedeyim: Kastamonu'nun nüfusunun büyük bir kısmı, büyük illerde yaşamaktadır. Dört yüz elli bin nüfus Kastamonu'da, iki milyona yakın nüfus İstanbul'da, Ankara'da, İzmir'de, Bursa'da. Bunlar tatillerde Kastamonu'ya gelirler, oralarda çıkan ihtilaflarda uzlaşmaya giren konularda uzlaşma teşebbüsü içerisindeyken İstanbul'a ya da diğer büyük illere dönüyorlar. Bizim uzlaştırmada görev verdiğimiz savcı arkadaşlarımız, bize telefon edip yakınıyorlar, "biz bunu nasıl yapacağız?" Bırakıp gitmiş, belli bir sürede uzlaştırma raporunu vermesi lazım. Biz bunu nasıl yapacağız da bir araya getireceğiz? Böyle sıkıntılar yaşıyoruz. Bu itibarla, uzlaşma konusunda da ne türlü bir düzenlemeye gidilmesi gerektiğini, emsali ülkelerde nasıl oluyorsa, bunları Barolar Birliği olarak yeniden bir yasalaşma konusu getirilmesinde öneri olarak Adalet Bakanlığı'na sunulmasının faydalı olacağı görüşünü arz ediyorum.

Efendim, bu vesileyle saygılar sunuyorum.

Güneş GÜRSELER: Teşekkür ederiz.

Kırklareli Barosu Başkanı Av. Hikmet Karadöl; buyurun.

Av. Hikmet KARADÖL (Kırklareli Barosu Başkanı): Saygıdeğer Birlik Başkanı, sayın başkanlarım; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Geri alma yönergesinde barolara görev verilmiş. Buna katılmıyoruz; çünkü bizim bunu geri almamız mümkün değil. Bu masrafları kim verecek, nasıl hazırlanacak? Bunun kaynağı, madem Hazine'den çıkmıştır bu para, Hazine avukatlarına Maliye Bakanlığı emir versin, o tahsilata girişsin gibi teklifimiz var. Takdir sizlerin.

Bir de bu CMUK'ta görevlendirme barolara ait. Ancak bazı durumlarda hakimler, nöbetçi avukatı bulamıyorlar veya geç temin ediliyor. Bu takdirde, baro başkanlarının "ille avukatı ben görevlendireceğim" rijit kuralına uyulmaması, hâkim ve savcılarla anlaşarak, eğer onda suiistimal edilmiyorsa, o andaki görev almış avukata ücretin ödenmesini takdirlerinize sunuyorum. Bizim Kırklareli'nde bir olay oldu; Pınarhisar ilçemizde iki bine yakın sanık mevcut, bir dolandırıcılıktan dolayı. Dolayısıyla dört tane

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

avukatımız var; bu iki bin kişiden dolayı buna CMUK parasını nasıl vereceğiz, bunun da cevabını istiyorum sizden.

Hepinize sevgi ve saygılar sunuyorum.

Güneş GÜRSELER: Teşekkür ederim.

Kocaeli Barosu Başkanı, buyurun.

İLTER
YILMAZ'IN
KONUŞMASI

Av. İlter YILMAZ (Kocaeli Barosu Başkanı): Sayın Birlik Başkanı, Birliğin değerli Yönetim Kurulu üyeleri ve saygıdeğer başkanlarım, sayın meslektaşlarım; bugünkü gündem konumuz gerçekten günümüzde çok önemli olan bir konu. Ancak sabahtan beri bütün arkadaşlarım değerli katkıda bulundular. Ben onları tekrarlamak yerine, zaten biz Batı Karadeniz ve Doğu Marmara bölge baroları olarak on baro, on beş gün kadar önce bir toplantı yaptık Kocaeli'nde. Kocaeli'nde arkadaşlarımızla sorunu masaya yatırdık, bugün buraya birtakım öneriler getirme düşüncemiz vardı. Daha sonra, geçtiğimiz hafta Bolu Barosu Başkanlığı'nda da CMK görevlisi koordinatör arkadaşlarımız, yani bu işin içinde fiilen bulunan arkadaşlarımız, ayrı bir toplantı yaptılar ve ondan sonra da bir toplantı bildirisi hazırlayıp önerilerimizi buraya getirdik. Biraz sonra o önerileri sayın Sakarya Barosu Başkanı Semih bey sizlere sunacak. Ben bunun dışında biraz başka konulardan bahsetmek istiyorum, çünkü çok acil konular. Evet, CMK görevlendirmeleri sorununu yaşıyoruz, acil çözümlenmesi gerekir. Ancak biraz evvel İstanbul Barosu Başkanı sayın Kâzım beyde belirttiği gibi, staj ve sınav çok önemli konular. Nedenine gelince; biz önümüzdeki aydan itibaren staj eğitimine başlayacağız. Ancak staj eğitimine başlayacak olan arkadaşlarımızın büyük çoğunluğu, sınava tabi olacaklar. Biz bugün sınavın nasıl yapılacağını, stajın nasıl yapılacağını bilemiyoruz. Şu anda elimizde Avukatlık Yasası Değişiklik Taslağı adı altında bir taslak var, bununla ilgili görüşlerimiz soruldu. Biraz evvel, daha doğrusu toplantının başında sayın Başkan'ın belirttiği gibi, bu konudaki çalışmalar son şekline gelmiş. Ancak son şekline gelmesi de yeterli değil; çünkü bir yerde kapının önüne geldi bu sorunlar. Staja başlayacak arkadaşlarımıza biz ne şekilde eğitim vereceğiz? Biz bugüne kadar 11-12 yıldan beri Kocaeli Barosu olarak staj eğitimi yapan bir Baroyuz, ama bizim çevremizde birçok baro, bu staj eğitimini yerine getiremiyor. Biz yerine getiriyoruz,

ama kendi yöntemimizle getiriyoruz, kendi tecrübelerimize, birikimlerimize göre bir şeyler yapmaya gayret ediyoruz. Ne derece doğrusu yapıyoruz, biz de onun bilincinde değiliz.

Güneş GÜRSELER: Başkanım, CMUK'la bağlı kalırsak ... Şöyle: Sınav konusunda hazırlığımız var, o konuda ayrı bir toplantı yapıp orada enine boyuna değerlendireceğiz. Bilginize sunuyorum.

Buyurun.

Av. İlter YILMAZ: Teşekkürler sayın Gürseler.

Ben o zaman hemen toparlamaya çalışayım, sınav ve stajla ilgili çalışma yapıldı ve son şekline geldiyse, daha doğrusu bir dahaki toplantıda gündeme gelecek anladığım kadarıyla. Ben bir diğer konuya daha değinmek istiyordum; sosyal güvenlikle ilgili çalışmanın da son şekline geldiğini sayın Başkan söyledi.

CMUK'la ilgili hemen iki cümlede toparlayacağım, sürem içinde kalacağım, ondan sonra zaten sayın Başkan açıklayacaklar. Biraz evvel iki baro başkanı arkadaşım, CMUK, rücuyla ilgili, CMUK'taki görevlendirilen arkadaşlara ödenen meblağın rücuyla ilgili öneri getirdiler. Dediler ki, *"bunun ilama bağlanması gerekir ve ilama göre de tahsil edilmesi gerekir."* Biz bir adım daha ileriye gidiyoruz, on baro olarak şu öneriyi getiriyoruz: *"Bununla ilgili gereken yasal düzenlemeler yapılsın"* diyoruz. Madem ki bu adaletin tecellisi için yerine getirilecektir, bir yargılama görevidir, bir yargılama masrafıdır. Dolayısıyla diğer yargı masrafları gibi ilama bağlanması gerekir ve baro tarafından değil, barolar tarafından değil, bunun Hazine tarafından tahsili sağlanması gerekir diyoruz, bu konuda da yasal düzenlemenin yerine getirilmesi icap eder.

Ben Kocaeli Barosu adına tüm burada bulunan herkese saygılarımı sunuyorum. Bana vakit ayırma nezaketini gösterdiğiniz için de sizlere ayrıca teşekkür ediyorum.

Saygılar.

Güneş GÜRSELER: Teşekkür ederiz sayın Başkan.

Manisa Barosu Başkanı sayın Remzi Demirkol; buyurun.

İLTER
YILMAZ'IN
KONUŞMASI

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

REMZİ
DEMİRKOL'UN
KONUŞMASI

Av. Remzi DEMİRKOL (Manisa Barosu Başkanı): Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Ben çok kısa bir sürede öz olarak, sayın Başkan'ın da değindiği gibi, aynı şeyleri tekrar yerine, çözüm önerilerinin ne olabileceğini sizlere kendi görüşüm olarak aktarmaya çalışacağım.

Durumdan vazife çıkarma gibi sözler de var, biraz ona benzer şekilde, bu para işiyle ilgili bir çalışma yaptım. Gerçi "paranın ne önemi var; mühim olan, insanlık" gibi de konuşuldu, ama bu iş, aslında paradan çıktı. Yani 1993'te başlamış, şimdi 2005'teyiz, on üç yıl geçiyor, bu konuyla ilgili bu toplantıda bir toplantı yapılmamış. Ne zaman oldu? 1 Haziran'da katlanma ve para meselesi devreye girince, tabii birbirini sıkıştırarak, genç avukatlarımızın yaz aylarında para talebinin çoğalması nedeniyle Birliğimizi zorlaması, bu para ödemelerinde meydana gelen zorluğun daha da had saffhalara gidebileceği düşüncesiyle böyle bir toplantı yapılması gerekli oldu.

Ben bu "*deniz bitti, bitmedi*" konusu, arkadaşlarımız da konuştular, para konusuyla ilgili kısa bir çalışma yaptım, onları size hemen sürem içinde aktaracağım. Yorumunu, tekniğini ve yapılması gerekenleri ilgili Barolar Birliği Yönetim Kurulu ve Başkanı, gerekli olduğunda bize görev düşerse, üzerimize düşeni yapmayı şimdiden taahhüt ettiğimi belirteyim. Bu Saymanımız tarafından hazırlanan basit bilançodan da görüleceği gibi, şu anda 5 trilyon paramız var ve bunun tabii kısa sürede yetmeyeceği söyleniyor, doğrudur. Bu konuyla ilgili Maliye Bakanlığının ilgilileriyle yaptığımız araştırmada, bu ayrıntılı olarak nerelerden ne paraları kesildiği, %15 veya adli yardım %3 olmak üzere burada belirtilmiş. Bize bu yıl sonuna kadar ödenecek olan para 39 trilyon 305 milyar 547 bin şeklinde, yani 40 trilyon civarında para ve şu anda bize aktarılan para 36 trilyon, demek ki 3 trilyon daha oradan parayı bize aralık ayına kadar gönderecekler.

Av. Soner KOCABEY: 2003 mali yılı kesin hesap sonuçlarına göre rakam 36 trilyon 507 milyar 882 ...

Av. Remzi DEMİRKOL:Bana verilen liste, kesintilerle birlikte şu anda 39.305 şeklinde. Yargı harçları 164 trilyon, iadeler 41 trilyon, net tahsilat 123 trilyon, %15 CMUK'la ilgili 18.455, %3 adli yardım 3.6 trilyon. Ticaret sicil harçları 28.5 trilyon, iadeler 16 trilyon, gerile kalmış 12 trilyon. Buradan %15, 1.802, %3 de 360 milyar. Ticaret sicil harçları, o daha az, 3 trilyon. Yargı para cezaları, mahkeme para cezaları olmak üzere 126 trilyon ve bunlardan iadelerden sonra 125 trilyon, buradan da yüzde 15, 18 trilyon, adli yardı da 3.7 trilyon. Burada ilginç bir şey var: Noter harçları. Noter harçları 147 trilyon 287 milyar tutuyor. Bundan 1 trilyon iade olmuş, buradan 146 trilyon net tahsilat var. Ancak CMUK ödemeleri için %15 buradan kesinti yapılmıyor, yalnızca adli yardım için yüzde 3, 4.3 trilyon, yani yargı harçlarından daha çok noter harçları tutuyor. Eğer biz, Maliye Bakanlığı'yla bir işbirliği yapacaksak, bu noter harçlarını eğer %15 kesintilere dahil ettirebilirsek, zaten bu 60 trilyonu buluyor. Yani bizim "deniz" meselesinin çok deryaları daha var burada. Burada kolaylık var sayın Sayman, yani bakın, burada faydası olsun diye bunu hep birlikte çözüm arayalım. Bakın, burada birçok baro başkanı arkadaşımız konuştu; bu CMUK'tan görev alan arkadaşların karşısında, burada konuştukları gibi konuşabilirler mi?

Özdemir ÖZOK: Niye konuşmasınlar sayın Başkan.

Av. Remzi DEMİRKOL: Bilmiyorum, yani o paralar ... Doğru, her yerde doğru, ama bakalım hangisi doğru, değil mi? Burada ben Güneş beyin kısıtlamalarının CMUK avukatları tarafından hoşgörülle karşılandığını zannetmiyorum. Meselenin parayla ilgili olan tarafı varsa, sorunu çözmek o kadar zor değil.

Özdemir ÖZOK: Peki, bize aslında 100 milyar lira para yollayacaklar da 39 milyar mı? ...

Av. REMZİ DEMİRKOL: Yani daha 3 trilyon paranın olduğunu düşünüyorum.

Özdemir ÖZOK: Düşünüyorsun, ama sevgili Başkan, buyurun, şu yazıyı bir okuyun.

Av. REMZİ DEMİRKOL: Ben de bunu size vereyim.

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

Özdemir ÖZOK: "Size CMUK için bu kadar, adli müzaheret için bu kadar yollayacağım" diyor ...

REAZİ
DEMİRKOL'UN
KONUŞMASI

Av. REMZİ DEMİRKOL: Ben size bunları aktarayım. Siz de Pazartesi günü, nasıl olsa Maliye Bakanlığı şurası, yani gidip orada bunları görüşmek mümkün. Ben şimdi bunları ezbere söylemiyorum; mesela bize adli yardımdan önümüzdeki mart ayında ne kadar para göndereceklerini de yazdılar. Adli yardımla ilgili, toptan gönderiliyor ya, geçen yıl 10 trilyon, diyor ki, "ilgili yasalara göre 2006 Mart ayı sonuna kadar 12.224 ..." Bunu da onlar çıkarıp verdiler. Diğerini de okuyayım: "5320 sayılı Kanun -'yani bu CMK'nın 13.2, biliyorsunuz bu daha sonradan eklenmişti'- gereğince Barolar Birliği'ne 2004 yılı kesin hesabına göre Aralık 2005 ayı sonuna kadar toplam ödenecek para 39.305." Sayın Başkan; sizin çağrınızdaki yapılacak konuşmaların nelerle sınırlı olduğu da yazılıydı. Siz "çözüm önerisi yapın" dediniz, ben de böyle somut, yani işin diğer duygusal taraflarını bıraktım, sayısal olarak durum nedir, onu anlatmaya çalıştım. Bu bilgileri sizlere arz ediyorum.

Saygılarımla.

Güneş GÜRSELER: Teşekkürler.

Muş Barosu Başkanı sayın Sait Sever; buyurun.

SAİT
SEVER'İN
KONUŞMASI

Av. Sait SEVER (Muş Barosu Başkanı): Sayın Birlik Başkanı, Birlik Yönetim Kurulu'nun değerli üyeleri, sayın baro başkanları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii ki önce çok geç kalındı, bu saatten sonra bizi dinleyenler de nezaketen dinliyor, biliyorum. Ancak yine de bu CMK ile ilgili kendi düşüncelerimi açıklamak istiyorum.

Bildiğiniz gibi, bu zorunlu müdafilik, ilk defa 3842 sayılı Yasa'yla bizim iş hukukumuzla girdi. CMK, onu genişletti, kapsamını genişletti. Öncelikle şunu ifade etmek istiyorum: Ben sayın İstanbul Barosu Başkanı, sayın Aydın Barosu Başkanı, sayın Batman Barosu Başkanı'nun görüşlerine aynen katılıyorum, ama yine de ifade etmek istiyorum: Ceza soruşturması ve kovuşturmasının her aşamasında sanık veya şüpheli, bir avukatın yardımından yararlanma, onun temel hakkıdır. Biz bunu böyle parayla falan,

"devlete yük geliyor" falan ... Biz bunu temel hak olarak benimsemeliyiz. Kaldı ki biz ne çabuk unuttuk; doksan gün gözaltı sürelerini unuttuk. Hiçbir avukatın bu emniyet müdürlüklerine, soruşturma makamlarına yaklaşmadığı günleri gördük. Bunlar çok geçmişte değil, daha dündü. Ben işkencede gördüklerimi anlatmayacağım, ayrı bir olay. Yine sayın İsa Başkan'ın söylediğine de katılmıyorum; burada fakir-zengin ayrımı yapılmamalı. Bence kanundaki düzenleme yerindedir, doğru bir düzenlemedir.

Niye bu sorunlar yaşıyor, söylüyorum bunu: Sayın İstanbul Barosu Başkanı bilir, Birlik Başkanı bilir, hepimiz bilirsiniz; Ceza Kanunu'nu değiştiriyorsunuz, Ceza Usul Kanunu'nu değiştiriyorsunuz, Ceza İnfaz Kanunu'nu değiştiriyorsunuz, ama çıkardığınız tarihten altı ay sonra da yürürlüğe koyuyorsunuz, tabii ki bu problemler çıkacak. Düşünüldü mü? Yeni kavramlar, yeni kurumlar getirildi; bunlar uygulamada ne gibi sorunlar doğurur, bunlar üzerinde düşünüldü mü? Hayır. Biraz dayatma vardı, doğrudur; biz bir süreçten geçiyoruz, Avrupa Birliği olayı var, bu yasaların çok süratle çıkması gerekiyordu ve biz de onu yaptık. Biz bunun mali sonuçlarını da düşünmedik, mesleğin etiği vesaire bunlar pek düşünülmedi. Şunu bilmek istiyorum; Muş Barosu, yeni bir Baro, onun için: Bu yasaların yapılma sürecinde barolara ne kadar önem verildi ya da görüşleri ne kadar ciddiye alındı?

Ancak şu itirazlara katılmıyorum: Sayın Gürseler'in çalışması var, ben de o çalışmayı okudum. Ne diyor sayın Gürseler? Birincisi, biz bundan sonra sanki avukatlık mesleğimizi serbest olarak yapmamıza engel olunuyor. Yok, hayır, engel olunmuyor. İş ret hakkı sanki ortadan kaldırılıyor; böyle bir şey de yok, yani işin ret hakkı niye ortadan kaldırılsın? İstemeyen, CMUK hizmetlerine katılmaz, son derece basit. Kaldı ki, mesela ufacak bir baroyum, otuz kişi var, orada 5-6 kişi katılmıyor, gençler bu işi götürüyor. Mesleğin kalitesi ayrı bir olay, o eğitim sorunu, yapın, başarın. Biz madem ki bu mesleği seçmişiz, onu doğru bir şekilde yapmak zorundayız, bunun da suçunu başkasına yükleyemeyiz.

Bir şey daha söyleniyor: "Devlet bizi bundan sonra ucuz avukat olarak çalıştıracak." Bu ucuz, pahalı, bu yasanın konusu değil, ücreti sen belirliyorsun, sayın Başkan anlattı bunu; direnirsiniz, gereğini yaparsınız. Siz mesleğinizi hakkıyla yaparsanız, ücretini

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

SAİT
SEVER'İN
KONUŞMASI

de alırsınız. Yapılması gereken bu, yoksa yasalardan geriye dönüş, "eskiden daha iyiydi, o şekilde daha iyi yürüyordu" demenin hiçbir anlamı, hiçbir âlemi yok. Bizim ufukumuzun geniş olması lazım, olaylara geniş bakacağız.

Özür diliyorum sayın Başkan, bir sıkıntım var, onu ifade etmek istiyorum sayın Başkana: Bu cezaevlerinde avukat-tutuklu-hükümlü görüşmelerinde sıkıntı yaşıyoruz. Şöyle bir sıkıntı: Bir kere mesela ben Muş için söylüyorum, Muş'ta altı yüz elli kişinin kaldığı -ki bunun bir kısmı da terör suçlarıdır- bir cezaevi var. Bir tek avukat görüşme odası var. Her bir avukat, yani birisi görüşmesini bitirmeden diğeri görüşemiyor. İkincisi, bir uygulama getirdiler, yönetmelikte var, bana gösterdiler onu; ayrı ayrı görüşeceksiniz, her bir müvekkilinizle ayrı ayrı görüşeceksiniz, orada tutuklu ve hükümlü ayrımı yapmadan. Ben hükümlüler için ya da terör suçları için bir anlamı olurdu da, diyelim ki sahtekârlık suçundan beş kişi hakkında dava var, aynı davada yargılanıyor. Hiçbir şey yok, ama diyor ki, "hayır". Siz böyle yaparsanız, bir cezaevinde iki avukat ancak bir gün görüşebilir. Kaldı ki, buna bir de mesai saatleri sınırlandırılması getirilmiş, hadi saygıyla karşılıyorum, onların da yemeği var falan, ama Cumartesi-Pazarın bunun içine katılması doğru değil gibi geliyor bana, şu anlamda da doğru değil: Başkan, gece saat 00.00-01.00'de bizi çağırıyorlar, karakoldan çağırıyorlar, "buyurun gelin, CMUK var" diyorlar. Siz savunma görevini yerine getirdiğiniz zaman, mesai mevhumu var, ama siz cezaevinde yine o görevi yapıyorsunuz, yine aynı şeyi yapıyorsunuz, o zaman sizin karşınıza mesai kavramı çıkabiliyor. Ben sayın Birlik Başkanı da bunu dikkate almasını istiyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

Özdemir ÖZOK: Teşekkür ederim.

Nevşehir Barosu Başkanı sayın Ramazan Küçük; buyurun.

RAMAZAN
KÜÇÜK'ÜN
KONUŞMASI

Av. Ramazan KÜÇÜK (Nevşehir Barosu Başkanı): Sayın Başkan, kıymetli yöneticiler, değerli arkadaşlarım; biraz önce arkadaşlarımızı dinledik. Zorunlu avukatlık bir kazanım, bunda mutabıkız. Ancak bunun diğer bir yönü de var: Zannederim senenin ilk başlarında Nevşehir'de insan haklarıyla ilgili uluslararası

bir toplantı yapıldı. Orada Kanunlar Genel Müdürü bir söz sarf etti, aynen şöyleydi: "Bundan sonra başlangıçta asliye hukuk davalarında olmak üzere, avukatsız dava dilekçesini mahkeme kabul etmemesi yönünde bir çalışmamız var." Yani zorunlu avukatlığı bu yönlerde de yayabilir miyiz diye düşünüyorum. Dolayısıyla CMK'daki sıkıntı kısmen böyle giderilebilir. Değilse, eskiye dönüş veya yeniye dönüş, böyle bir tartışmaya girmek yanlış olur. Bana göre, Mersin Barosu Başkanı'nun dediği konular da doğru, Kazım beyin dediği kazanımlardan, temel özgürlüklerimizden vazgeçmemiz de yanlış. Ancak bunun bir yasayla zorunlu avukatlığın sadece cezada değil, hukukta da getirilmesi, nasıl muhasebecilerde bu getiriliyorsa, avukatlık açısından da böyle bir çalışma yapılması gerekir.

Bunu bu şekilde ifade ettikten sonra, özellikle Van'daki toplantıyla ilgili, arkadaşlarımız, bunu telin etmek için toplanacağız. Yalnız, diğer konuları da katmakta fayda var. Benim baromda yaşanmıyor, ama bazı barolarda görüyoruz, bir park sorunu: Savcı, hâkim için park yeri var, ama avukat için yok. Biz inatlaştık, avukatlar için adliyede ayrı park yeri aldık. Keza mahkemelerde duruşma günü elden mübaşirle yazı geliyor, kabul etmiyoruz, kabul etmek zorunda da değiliz. Biz de elden iade ediyoruz, "bize bir gün-iki gün önceden bildirin, arkadaşımız dosyayı incelesin". Niye bunu yapıyoruz? O arkadaşımız hazırlıksız çıkınca, ileride "avukatlar bir şey yapmıyor." Siz bizi zaten hazırlıksız yakalıyorsunuz. Dolayısıyla bunu da ve diğer konular da Van'daki toplantıda dile getirilirse, hâkim ve savcıların avukatlara bakış açısını kısmen önlemiş oluruz.

Teşekkür ederim.

Özdemir ÖZOK: Teşekkürler.

Buyurun.

Av. Kenan ÇEBİ (Ordu Barosu Başkanı): Efendim, sayın Başkan'ın şahsında herkesi selamlıyorum.

İki kısa bir şey söylemek istiyorum, o da şudur: Benim bugün kasamda aşağı yukarı 120 milyar liraya yakın adli yardımdan para var. Ben bu parayı ne yapacağım, bana söyler misiniz? CMUK'tan

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

KENAN
ÇEBİ'NİN
KONUŞMASI

para gelmiyor. Ben sayın Gürseler'in raporuna da kelimesi kelimesine katılıyorum.

Arkadaşlar; artık kovuşturmayla bu soruşturma ayırımı yapmamız lazım. Yasalar değişiyor, ediyor; benim memleketimde bir arzuhalci, bir dava dilekçesini 250 bin yeni liraya yazıyor, eski tabirle 250 milyon lira. 185 milyon liraya en az iki sene sürecek olan ağır ceza davasına arkadaşlarım girmek istiyor. Biz bir muhasebeciler kadar bile olamıyoruz arkadaşlar; onlar makbuzunu kesiyor, tıkr tıkr parayı alıyor ve o ay o işi bitiyor. Ama biz, iki sene, üç sene, hele yakın ilçelere gidip gelen CMUK'tan arkadaşlarımızın durumu felaket. Meslekte kıdemi pek fazla olmayan arkadaşlar, tabii ki CMUK'u istiyorlar, yani belirli bir gelir kaynağıdır, bizim buna karşı çıktığımız yok. Ancak bu iki sene, üç sene sürünce ne olacak; bu gidiş geliş ücretleri, bu doğan sıkıntılar ne olacak?

Biraz evvel arkadaşlarım değişti, meslekteki arkadaşlar gerçekten bihakkın görevini yerine getirmek için mi gidiyorlar, yoksa yasak savmak amacıyla mı gidiyorlar? Hiçbirimiz burada herhalde bir konuda anlaşamıyoruz: Geriye dönüşü kim istiyor ki? Biz burada sadece mesleki olarak sömürülmenin karşısında olmak istiyoruz. Ben bugün niye adli müzaheretle CMUK arasında bir fasıl aktarması yapamayayım? Örneğin; üç ay, dört ay bana para gelemeyecek yahut gelmeyecekse, ben o fasıldaki, o da devletin parası, bu da devletin parası, yani ben kendi baromda özel parası olarak kullanacak değilim ki ... Tutacağım, adli müzaheretdeki paramı CMUK'a aktarırım, yeri geldiği zaman, ödeneğim geldiği zaman oraya aktarırım, yani bunun da çaresini bulalım. Ben otuz üç yıllık bir avukat olarak, başından beri ben hiç CMUK'a girmedim, girmedim, ama hiçbir meslektaşımın da böyle sömürülmesini kabul etmiyorum.

Barolar Birliği'nin göndermiş olduğu yazı gayet doğrudur, hâkimleri hep beraber konuşalım, sorunlarımız çoğu yerde olmayabilir. Sanıklar, serbestçe avukat tayin etsinler, ben niye gideyim? Yani 185 milyon liraya iki yıl avukatlık yapmak isteyen arkadaşlar varsa, yapsın efendim.

Hepinize saygılar.

Özdemir ÖZOK: Teşekkürler.

Osmaniye Barosu Başkanı sayın Hüseyin Sezgin; buyurun.

Av. Hüseyin SEZGİN (Osmaniye Barosu Başkanı): Hepinize saygılar sunuyorum.

HÜSEYİN
SEZGİN'İN
KONUŞMASI

Tabii Osmaniye, "O" harfinin gerilerde olması sebebiyle salonda dinleyici sayısı azalıyor. Artı konuşan arkadaşlar, bizim konuşmayı düşündüğümüz konulara hemen hemen temas etti. Tabii zamanınızı asla almak istemiyorum. Ancak dinlediklerimden önemsediklerimi arz etmek istiyorum, belki onları açmış oluruz, daha çok hatırdadır diye, yoksa çok yeni bir şey katacak durumda değilim. Her şey para değil tabii, ama bizim ilimizde de CMUK'la ilgili tahkikatlara giren arkadaşlar, özellikle bu asgari ücretin, asgari ücretin 1/5'i oranında yapılan ödemedenden yakınıyorlar. Biz onlardan bir avukat görevini tam yapacak diyoruz, ama tahkikatın başından bitimine kadar veya gönderilen bir ağır ceza dosyasına bakan bir arkadaşımızın o safhada yaptığı işleri gerçekten tespit ettirilirse, o görev sebebiyle ödenen 189 YTL'nin ne kadar az olduğu gözler önüne serilir. Olay sadece para değil, ama kalitenin de yüksek istenebilmesi için, doğruyu söylemek lazım. Ayrıca bizim Baromuza, birçok baroya aynı şey yapılıyordur, yağmur gibi avukatlar hakkında tahkikat yapılması için, soruşturma yapılması için hakimlerden ihbar yağıyor.

Değerli arkadaşlar; bu çoğaldığı zaman, yani artık herkese avukat veriliyor, bu çoğaldığında, gençler zaten gününü adliyede geçirdikleri gibi, haklarındaki tahkikatlar da çoğalacaktır. Çünkü CMUK dışında girdiği bir davada saati belirlemek avukatın yetkinde olmadığı gibi, CMUK olarak girdiğinde de hâkim istediği saati veremiyor ve bu durumda da o meslektaşımız, görevi ihmal, hatta görevi kötüye kullanma suçu isnadıyla mahkemelerde yargılanma tehlikesiyle karşı karşıya. Bu konuda biz mahalli olarak işi halletmemiz yetmez. Özellikle Birliğin "mahalli olarak halledilenler halledilir" veya "her baro kendisi halletsin" şeklinde düşünmemesi gerektiğini arz etmek istiyoruz. Bu mutlaka Bakanlık nezdinde halledilmeli ve hâkimlerimiz de Bakanlığın bu şekilde istediğini bilmeleri gerektiği düşüncesindeyiz.

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

HÜSEYİN
SEZGİN'İN
KONUŞMASI

Değerli meslektaşlarım; bir hususu daha arz etmek istiyorum: Bir kere bu konuyla ilgili Birlik Genel Sekreteri'nin hazırladığı yazıyı biz de meslektaşlarımızla birlikte okuduk, bütün meslektaşlarımızla okuduk. Biz bu yazıya aynen katılıyoruz. Birçok arkadaşımız, bunu geriye gidiş olarak anladı, ama bu konuda biz geriye dönüş isteği olduğunu zannetmiyoruz, öyle bir ihtimal vermiyoruz. Aksine, mesleğin şekil olarak değil de, gerçekten özüyle yapılması gerektiği şeklinde algılanması gerektiğini düşünüyoruz. Yani avukat, hâkim çağırıyor veya savcı çağırıyor, avukat şeklen var, "yasanın gereği yerine getirildi" şeklindeki bir uygulamaya biz de şiddetle karşı çıkıyoruz. Mesleğin onurunun burada da zedelendiği görüşündeyiz.

"Çapraz sorgu uygulaması olamadı" denildi. Zamanım az kaldı, ama bir şeyi arz etmek istiyorum: Biz de uygulayamıyoruz, birçok yerde uygulanamıyor. Ancak burada bir zorluk var, bu zorluk da şudur: Mahkemeler, bu sorgu sistemiyle çalışacak iş sayısına sahip değiller. Yani biz, çapraz sorguyu mahkeme başkanı veya hâkimi düşünse dahi, günde iki dosyadan fazla dosya çıkmıyor, elli dosyayla çıkmış. İmkânsız gördüğümüz için, ne yazık ki alt-yapı olmadığı için, o konuda da yasal haklarımızı kullanamıyoruz. Bu konuda da bizce Birliğimizin Adalet Bakanlığı'na ayrılan bütçedeki pay oranının artırılması ve adalet hizmetlerinin sadece avukatlar açısından değil, adalet dağıtan bütün kurumlar açısından da elverişli hale getirilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Hepinize saygılar sunuyorum.

Özdemir ÖZOK: Teşekkür ederim.

Rize Barosu adına temsilen Fatih Temizkan diyor, ama arkadaşımız yok galiba.

Bütün Marmara Bölgesi ve Adapazarı, Düzce, Bolu baro başkanlarının adına açıklama yapacak olan arkadaşımızı çağırıyoruz; Sakarya Barosu Başkanı sayın Semih Gökdemir.

Buyursunlar sayın Başkanım.

SEMİH
GÖKDEMİR'İN
KONUŞMASI

Av. Semih GÖKDEMİR (Sakarya Barosu Başkanı): Sayın Başkan, sayın Yönetim Kurulu üyeleri, değerli başkan arkadaş-

larım ve değerli meslektaşlarım; Barolar Birliği, 6 Eylül eylemi kararı aldıktan sonra, bence çok isabetli bir görüşle eşgüdüm sorumluluğu diye bir kavram oluşturdular, 4'er-5'er baroyu iletişim açısından bir baronun eşgüdümüne önerdiler. Bu iletişim bizim çok hoşumuza gitti, bunu genişletmeyi düşündük ve Sakarya eşgüdüm bölgesiyle Zonguldak eşgüdüm bölgesini birleştirdik. Batı Karadeniz ve Doğu Marmara bölgesi ortaya çıktı. Bunu önemsiyoruz ve genişletmeyi de düşünüyoruz. Örneğin; Bursa, Bilecik, Kütahya, Afyon, Mersin, başımızın üstünde yeri var. Zaten işin püf noktası burada; bu alternatif bir birlik değil, bu Birliğin bu tür toplantılara, yani başkanlar toplantılarına ön çalışmalı, etütlü ve hazırlıklı gelmeyi ortaya koyacak bir düşünce. O nederle biz bu yola gittik. Gerçekten de çok olumlu çalışma yaptığımız konusunda on baro başkanıyla ittifak halindeyiz; çünkü konuyu yalnızca yönetim ve başkanlar düzeyinde değil, CMK konusunu mutfağında araştırdık. On baronun CMK kurulu üyeleri Bolu'da toplandılar, ortak yöntemler saptadılar, ortak sorunlar saptadılar ve dışarıda dağıttığımız ortak metin ortaya çıktı.

Elbette CMK'da aceleye getirilmiş, yasada birtakım aksaklıklar mevcut. Bunlar yasal değişiklikle zaman içerisinde giderilebilir; bu aksaklıklar yargının bütününe yansdııkça, değiştirilecektir de. Ancak asla genel felsefeden geriye dönüşe burada kimsenin katıldığını da ben sanmıyorum. Bizim asıl üzerinde durduğumuz, ortak olarak saptadığımız şey; mevcut yasayı uygularken, ortak uygulama yollarını bulabilirsek, defacto halinde bu yasanın uygulanmasını sağlarız ve önümüzü açarız diye düşündük. Örneğin; "soruşturma ve kovuşturma evrelerinde barodan müdafî vekil taleplerinin yazılı şekilde yapılması sağlanmalıdır" kararına vardı arkadaşlarımız. Gecenin bir saatinde, karakoldan "gel avukat bey, bize bir avukat gönder" telefonuyla avukatın görevlendirilmesi doğru değil diye düşünüyoruz.

Ben Sakarya'da şöyle uygulama yapıyorum, bunu baro başkanı arkadaşlarıma da açıkladım: Eğer gece saat 03.00'te herhangi bir nedenle karakol aramışsa, koordinatörümüz, "savcı hazırısa, avukatı gönderelim" diyor; çünkü avukat gidip ifadeyi aldıktan sonra, sanık, şüpheli savcının karşısına çıkartılacak. Savcı hazır değilse, niye gece 03.00'te avukat gitsin? Ona göre düzenleme

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

SEMİH
GÖKDEMİR'İN
KONUŞMASI

yapsınlar. Bence bu konuda bir uygulama birliğini bütün barolar sağlayabilirsek, defacto bir durum yaratabiliriz, yasanın da sınırlarını zorlamış oluruz.

İkincisi, "tüm barolar olarak gerek soruşturma, gerek kovuşturma evresinde tek ve ortak bir müdafî vekil talep formu hazırlanarak, soruşturma ve kovuşturma evresindeki müdafî vekil taleplerinde bu formun kullanılmasının sağlanması gerekmektedir" sonucuna vardılar. Bu gerçekten önemli. CMUK' u uygulamaya başladığımızda, CMK'yı CMUK olarak uygulamaya başladığımızda, görevlendirdiğimiz arkadaşlara doldurtacağımız formları her baro kendi bünyesinde hazırladı. Barolar Birliği de rücu formu hazırlayarak gönderdi. Bazen aynı bilgilerin tekrarı var iki formda da, arkadaşlar açısından sıkıntı yaratıyor, eksiklik de mevcut. O nedenle, biz yine on baro başkanı, CMUK görevlisi, yaptığı çalışmayla ortak bir form hazırladılar. Bu formu da ben Barolar Birliği' ne sunuyorum, inceleyin. Uygun görürlerse, gerekli değişikliği yapıp bütün barolara yaygınlaştırabilirler.

Kovuşturma evresinde istinabe yoluyla alınan ifadelerde görevlendirilen müdafî vekile, istinabe yoluyla ifade alan mahkemenin tam ücreti ödenmelidir görüşündeyiz. İstinabe yoluyla ifade alınması istisnai bir durumdur. Bu istisnai durumda da arkadaşlarımızı rencide etmeyelim. Zaten verdiğimiz para, çok az bir para, bir şey değil; tam ücreti ödeyelim. Bu konu da yönergeyle düzenlenebilir, ek bir yazıyla düzenlenebilir karusundayım.

Soruşturma ve kovuşturma evrelerinde barodan müdafî talep eden şüpheli veya sanığa, mahkûm olması halinde rücu yoluyla avukatlık ücretinin kendisinden tahsil edileceğinin hatırlatılması muhakkak sağlanmalıdır. Bu hatırlatmaya mahkemeler şunun için karşı: Diyorlar ki, "biz sanığı çağırdığımızda, 'senin avukatın var mı, avukat tutacak mısın?' dediğimizde, bir celse kaybediyoruz". Bir celse kaybediyorsunuz, ama o adam gerçekten avukatı varsa, avukat tutacaksa, bir de barodan müdafî tayin edilmişse, ileride hem kendi avukatının parasını ödemek zorunda kalacak, hem de baronun görevlendirdiği müdafîin de parasını ödemek zorunda kalacak. Bu nedenle, bu konuda da baro başkanları, Adalet Komisyonu'yla gerekli girişimlerde bulunup, bunun muhakkak mahkemelerce zapta geçirilmesini ve sınığa sorulmasını temin edebiliriz diye

düşünüyorum. Hatta Barolar Birliği de bu konuda önümüzü açıcı girişimlerde bulunabilir.

Barolar, soruşturma ve kovuşturma mercilerinin şüpheli, sanık, mağdur, müştekilere müdafî seçme hakkını hatırlattıktan sonra, şayet müdafî belirleyememiş ise, barodan müdafî talebinde, girişimde bulunmalıdır dedik. Kovuşturma aşamasında müdafî görevlendirme taleplerinin duruşma gününden avukata dosyayı inceleme ve savunma hakkını gereği gibi kullanabilme imkânı sağlayacak makul bir süre önce yapılması sağlanmalıdır. Zaten saptadığım kadarıyla, bütün baro başkanı arkadaşlarım, bu konuda gerekli çalışmaları başlatmışlar, sonuç almışlar, almayanlara da yine biz destek verimiz. Van'daki gibi olaylarla karşılaşmaktan da korkmuyoruz, gereğini yaparız.

Yokluğunda hakkında yargılama yapılan kaçak, gaip şüpheli veya sanığın yakalanması veyahut bulunduktan sonra müdafî görevlendirilmesi gerektiği hususunda yasal değişikliklerin yapılması için girişimde bulunulmalıdır. Bu yasal değişiklik gerektiren bir konu, bunu Barolar Birliği'nin dikkatine sunuyoruz.

CMK'da belirlenen görev esaslarıyla, Avukatlık Kanunu hükümleriyle çelişen durumlarda, Avukatlık Kanunu'na uyum sağlanması için, CMK'da gerekli yasal değişiklikler için girişimde bulunulmalıdır.

Diğerlerini tekrar etmeden, bir şeyin üstünde durayım: Çok önemli bir olgu var: Avukat, müdafî, karakola gittiğinde, sanık savunmasına katılıyor, -ece gidişleri tehlikesidir bunlar- ifadesini veriyor, sanık ifadesini veriyor. CMK hükümlerine göre tutuklanacak bir durum yok, derhal bırakılması lazım, ama diyor ki, "başka bir suçtan daha hükümlü, hadi yirmi dört saat daha gözaltında kalacak". O nedenle, CMK eğitimlerinde, CMK konularında çalışan avukatlara muhakkak şu eğitim verilmeli: Karakola gittiklerinde, müdafî sıfatıyla sanıkla görüşmeden evvel, muhakkak başka suçtan tutuklu olup olmadığını, yakalama emri olup olmadığını araştırınlar.

Sayın Başkanım; biz on baro olarak Barolar Birliği'nden önemli bir talebimiz var: CMK, uzlaşma ve staj eğitimi konusun-

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

SEAHİH
GÖKDEMİR'İN
KONUŞMASI

da eksikliklerimiz var, bütün baroların, bütün Türkiye'nin eksikliği var. Şöyle bir yöntem düşündük: Kocaeli Barosu Başkanı, İstanbul'daki üniversitelerle bilim adamlarından oluşan bir ekip belirleyecek. Bu ekip, on baroya ayrı tarihlerde baroların nezdinde eğitim verecek. Barolar Birliği'nin bize bu eğitimde mali destek olmasını talep ediyoruz.

Son olarak bir konu daha var: 2005 tarihinden itibaren, yani Hazirandan itibaren CMUK görevleri 2'ye, 3'e, 5'e katlandı. Gerçekten olur olmaz zamanlarda ve yerlerde avukatlar savunmaya gitmek zorunda kalıyorlar. Genelde bu şeyde görev alan arkadaşlar, genç arkadaşlar, ekonomik problemleri olan arkadaşlar. Her ne kadar yaptıkları yol giderlerini, ücretlerini biz karşılıyor olsak bile, gittikleri yer itibariyle gösteremeyecekleri ek masrafları oluyor veya gecenin o saatinde taksi bile bulmak, gidilen yer açısından mümkün olmuyor. Bu nedenle, artık araba zorunlu hale gelmiştir CMUK'a. Sakarya Barosu'nun var, ama diğer baroların yok, on barodan dokuzunun yok. Bütün baro başkanlarına barolara araba almasının önü açılmalı, bu konuda daha net destek verilmeli.

Ben teşekkür ederken, bir şeyi daha öneri olarak söylüyorum: On baro olarak, gelecek toplantının konusunun uzlaşma ve genel sağlık sigortası olmasını öneriyoruz. Eğer bu konuda karar çıkarsa, bunun da etüt çalışmasını yapıp takdim edeceğiz.

Teşekkür ederim.

Özdemir ÖZOK: Teşekkür ediyoruz sayın Başkan.

Değerli meslektaşlarım, sayın başkanlar; Samsun Barosu Başkanı Ahmet Gürel'i davet ediyorum.

AHMET
GÜREL'İN
KONUŞMASI

Av. Ahmet GÜREL (Samsun Barosu Başkanı): Sayın Birlik Başkanı, değerli Yönetim Kurulu üyesi arkadaşlarımız, değerli baro başkanlarımız; akşamın bu saatinde tahammül sınırlarını epeyce aştık. Ben öncelikle Birlik Yönetimi'nin bu katılımcı demokratik anlayışından dolayı kendilerine teşekkür etmek istiyorum.

Sakarya Barosu Başkanı, on baro için temennide bulundu. Biz de tüm barolar için Barolar Birliği'nden şöyle bir talepte bulunmak istiyoruz; hem bu, CMK'da görev alan meslektaşlarımızın

kalitesini de arttıracak: Daha önce Ceza Kanunu ve Ceza Muhakemesi Kanunu'yla ilgili Türkiye genelinde yapılan uygulamada olduğu gibi, tüm Türkiye'de ya avukatları Ankara'da toplayarak veya bölgesel olarak bu tür seminer çalışmalarını yaparak katılan avukatlara sertifika verilmesi, bu sertifikayı alan avukatların ancak CMK'da görev almalarının sağlanmasını öneriyoruz ve bunu Birlikten bekliyoruz.

AHMET
GÜRELİN
KONUŞMASI

Tabii ki CMK tarifesi yükseltilmelidir, mevcut ücretlerle bu iş gerçekten angarya boyutlarındadır. Deniz bitmedi, ama para bitti. O zaman yapılacak şey nedir? Biz de görevlendirme yapmamalıyız, bunu göze almalıyız ve bu noktada baskı oluşturmamalıyız diye düşünüyorum. Baro tarafından görevlendirilmeyen hiçbir avukata biz ücret ödemesi yapmıyoruz. Dolayısıyla hiçbir mahkemede isim zikretmeksizin bize görevlendirmek için avukat ismi bildirmeksizin yazı yazıyor, duruşmadan aşağı yukarı 1-1,5 ay önce bunu yapıyor. Samsun'da CMK uygulamasıyla ilgili çok fazla bir sorunumuz yok. Ancak dediğim gibi, bütün meslektaşlarımızın bu konuda birlik ve beraberlik içinde hareket etmesi gerekir diye düşünüyorum. Onun için, Birlik'ten bu görevleri bekliyoruz.

Hepinize saygılar sunuyorum.

Özdemir ÖZOK: Sayın Başkan, teşekkür ederiz.

Sivas Barosu'ndan sayın Mustafa Coşkun Başkanı temsilen Sinan Ata; buyurun.

Av. Sinan ATA (Sivas Barosu): Teşekkür ediyorum sayın Başkan.

SINAN
ATA'NIN
KONUŞMASI

Efendim, avukatlığı tercih etmemin sebebi, kimseden emir almamak istemem. Ancak geliyoruz, baroda bir görev alıyoruz, arkadaşları görevlendiriyoruz; arkadaşlarımız gidiyorlar, zorunlu müdafilik yapmak durumundalar. Avukata bakışı zaten defolu, problemlili olan hâkim-savcı kadrosu, bulunduğunuz bir duruşmada CMUK'tan görev alan bir arkadaşı o kadar tiye alıyor ki, sizlerin tüyleriniz diken diken oluyor. Bu manada, hâkim-savcı kadrosunun kusuru olduğu kadar, bizlerin, biz avukatların da kusuru olduğu kanaatindeyim. Sayın Başkan'dan, sayın üyelere ve sayın başkanlarımdan hassaten rica ediyorum: Bir avukat,

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

SINAN
ATA'NIN
KONUŞMASI

duruşmada saygı görmelidir, bunu hak ediyor. Bizim Birliğin de bu saygıyı hakkeden arkadaşların orada bulunması için birtakım zorlayıcı tedbirler, birtakım mecburi eğitim programları veya dosyayla alakalı rapor sunuluyor ücret alınırken, o dönemde sunulan savunma nedir, yazılı olarak en azından talep edilmesi noktasında rapora eklenecek bir dilekçe olabilir, bu manada birtakım zorlayıcı tedbirlerin alınmasını hassaten arz ediyorum. Gerçekten hâkim ve savcı, öyle bir bıyık altından gülüyor ki, yani direkt size değil, ama rahatsız oluyorsunuz. Savunma yapacaksınız, yapamıyorsanız, o arkadaşla alakalı.

Saygılar sunuyorum.

Özdemir ÖZOK: Çok teşekkür ederiz. Ayrıca Sivas Temsilcisi sayın Sinan Ata'ya, mesleğimize ve meslektaşlara ilişkin bu kadar duyarlı ve sorumluluk duygusuyla hareket ettiği için özellikle teşekkür ediyoruz, eksik olmasın. Tabii bütün amacımız bu. Hakikaten zaman zaman şikâyet ediyoruz, "*yargıçlar bize şöyle bakıyor, savcılar böyle bakıyor*", ama biz de oradaki saygınlığımızı şu ya da bu şekilde örseleyecek davranışlardan sakınmamız lazım. Kuşkusuz avukatlık özgür, serbest ve bağımsız yapılan bir meslek, ama belirli bir deontoloji, belirli bir etik içerisinde bunu daha sıkı götürmek gereklidir diye düşünüyorum.

Konu açılmışken söyleyeceğim: Ben İstanbul 7. Asliye Ticaret Mahkemesi'nde hep söylerim bunu; bir duruşma izledim, sık sık da gidiyorum oraya, bir duruşmam nedeniyle. Yaşadığım iki olay nedeniyle gerçekten avukat olduğumdan utandım; çünkü iki tane meslektaşımız, birisi bay, birisi bayan ve inanın hanımefendiyi dışarıda görerseniz, film artisti sanırsınız, ayakkabısından saçına kadar pırıl pırıl, giyimi kuşamına bakılırsa, belli ki çok para kazanan bir avukat. Ancak o tahkikat hâkiminin sorduğu sorular karşısındaki düştüğü durum karşısında ben kendi adıma inanın eridim orada. Yine bir beyefendi geldi; elindeki çanta, çok ünlü markalardan, ayakkabı çok ünlü markalardan, üstündeki ceket, kravatı, hepsi ayrı birer marka. Ancak sizi temin ederim, yine o tahkikat hakiminin karşısındaki sorulan sorulara o kadar ilgisiz, bilgisiz ve dosyadan habersiz cevaplar verdi ve kadın yerden yere çaldı, yerden göğe kadar haklıydı. Bana sorulsaydı, "*bu tahkikat*

hakimi mi haklı, avukat mı haklı”? diye, kesinlikle ve kesinlikle avukat haksızdı diyecektim.

Şöyle oldu: *“Bilirkişi raporuna ne diyorsunuz?” dedi. “Takdire bırakıyorum” dedi. “Bilirkişi raporu sizin aleyhinize, nasıl takdir olur?” “Efendim, bize tebliğ edilmedi” dedi. Hâkim de çıkarttı, suratına çarptı. “Evet, yirmi gün önce tebliğ edilmiş. Biz çok kalabalık bir büroyuz, falancanın imzasıyla alınmış efendim” filan gibi. Onun üzerine, “sizin isminiz neydi?” dedi, okudu dosyadan, “bu değil mi?” “Evet.” “Burada onu yazıyor” dedi. Böylesine rezil oldu. Arkadaşlar, bu avukatlık değil, yani böyle bir avukatlık yapacaksak bırakalım bunu, başka işler yapalım. Yani “takdire bırakıyorum” dedi adam. Kadın dedi ki, “takdirlik bir şey yok, rapor aleyhinize”. Böyle şeyler yaşanıyor. Onun için, Sivaslı değerli temsilci arkadaşımız bunu hatırlatınca anlatmak zorunda kaldım. Buna benzer giyim, kuşam, tabii ki bunlar temiz olsun, şık olsun, saygın olsun, yoksa biz markalardan falan söz etmiyoruz. Ancak lütfen bunları hem baro başkanları olarak, hem meslektaşlar olarak uyaralım. Haklı ve yerinde bir meslektaşımıza kimi savcılar veya kişiler tarafından gerekli-gereksiz sataşma varsa, orada da o binayı kafalarına yıkalım, avukat arkadaşımız haklıysa yıkalım. Ama deminki söylediğim örnekleri de yaşamamak için daha duyarlı olmak lazımdır diye düşünüyorum.*

Şanlıurfa Barosu Başkanı sayın Müslüm Akalın; buyurun.

Av. Müslüm AKALIN (Şanlıurfa Barosu Başkanı): Bu sাতে bir-iki kelime söylemek istiyorum. Aslında CMK müdafiliği konusunda bence çok büyük problem olmaması gerekir. Bunun parasız avukatlığa dönüştüğü de bence çok tartışılır; çünkü devlet hastanesine sağlık sorunuyla giden hasta, eğer oradan tatmin olmazsa, ya bir profesöre ya da bir doçente gidiyor ya da daha uzman bir doktora gidiyor. Eğer imkânı varsa, kuşkusuz bedelini vererek beğendiği ya da iyi bir avukatı kendisine savunmacı olarak tayin edebilir. Ancak bence esas problem, az önce sayın Birlik Başkanı'nun da söylediği problem. Ben gelmeden önce, aşağı yukarı yüz civarında tutanak inceledim, CMUK'a verilen tutanakları inceledim. Herhalde bunun doksan beş tanesinde bizim savunmacıların söylediği iki cümle var: *“Eksiklikler tamamlansın”* veya *“mahkemenin takdirine bırakıyorum”*. Bugün CMUK avukatlığı, bu

MÜSLİM
AKALIN'IN
KONUŞMASI

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

MÜSLİM
AKALIN'IN
KONUŞMASI

iki kelime üzerinde devam ediyor. Esas adil yargılanma hakkının ihlali bence bu, yani bizim bunu bir şekilde düzeltmemiz lazım. Staj eğitiminden mahrumuz. Kıbrıs'tan, diğer özel okullardan yağmur gibi öğrenci geliyor, onları eğitime şansımız yok; çünkü zaten testle mezun olmuşlar hepsi.

Bence CMUK'tan maksat, adil yargılanma hakkının gerçekleşmesidir. Staj eğitimi de, meslekiçi eğitim de, avukatlık sınavı da adil yargılanmanın unsurlarından biridir ve CMUK kadar önemlidir, CMUK'un gerçekleşmesinde önem taşır. Bu bakımdan, bu hususlarda Birliğimizin bize destek olmasını arzu ediyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

Özdemir ÖZOK: Sayın Başkan, biz çok teşekkür ediyoruz.

Tokat Barosu Başkanı sayın Mustafa Yavuz; buyurun.

Av. Mustafa YAVUZ (Tokat Barosu Başkanı): Efendim, hepinize iyi akşamlar diliyorum.

MUSTAFA
YAVUZ'UN
KONUŞMASI

Ben bir Fransız anekdotu ile başlayacağım: Napolyon, seferin birinde gidiyor; *"gayet iyi gidiyordu savaş, biz niye kaybettik?"* deyince, komutan, *"size on adet sebep sayabilirim efendim"* diyor. *"Başlayın"* diyor. *"Birincisi, barut bitti"* deyince, *"gerisini saymanıza gerek yok"* diyor. Biz bugün biraz barutu bitirdik, ama sayın Başkan, bu barutu hep beraber tekrar üretebiliriz; çünkü ben Tokat'tan geliyorum ve malum, bizim kırk beşe yakın avukatımız CMUK'a gidiyor ve bu kırk beşe yakın avukata ben sürekli şunu söyledim: *"Arkadaşlar, hiç moralinizi bozmayın, yani avukatlıkta kimse aç kalmaz"* dedim. Hatta şöyle bir örnek de verdim: Kutatgu Bilig der ki, *"Ağilda oğlak doğanda, derede otu biter."* Bunu hep söyledik. Aslında CMUK bu şekliyle, yani CMK bu şekle gelince de sevindik, ama paranın da biteceğini biliyorduk. Bu sene ilginç bir örnek olacak; ona yakın gencimiz Tokat'ta evlendi. Emin olun, bunun %75 karar vermesini, CMUK'tan elde ettikleri gelir sağladı. Böyle bir durum varken, yani burada deniliyor ki, *"siz döndüğünüzde, baronuzda ne diyebilirsiniz?"* Biz CMUK'ta para yok diyemeyiz döndüğümüzde; çünkü bende mesajlar var. Bayramdan önce sayın Başkan, *"ne yapın yapın, paramızı getirin"* diyor. Sonra biliyorsunuz, biz Avrupa Birliği'ne giriyoruz ayağına -ben bunu

bilinçli söylüyorum- tütünde kota, pancarda kota, buğdayda kota, halkta zaten para kalmadı. Peki, avukat nereden kazanacak? Az, tamam, asgari ücretin altında, ama asgari ücretin üstünde siz bana iş gösterin, yapalım. Bizim Yönetim Kurulu sağ olsun CMUK'a girmiyor, sırf genç arkadaşlara destek olalım diye girmiyor.

Ben hepinizi saygıyla selamlıyorum, bunu vurgulamak için de şunu düşünüyorum: Ben şahsen orucum ve şu anda yemekten başka bir şey düşünmüyorum. Genç arkadaşlarım da büronun kirasından, sekreterin parasından başka bir şey düşünmüyorlar. Bunların mesleğin etiği, kuralı, üst değerleri; siz alt değerleri temin etmeden, üst değerleri bekleyemezsiniz.

Saygılar sunuyorum.

Özdemir ÖZOK: Başkan, çok teşekkür ederiz. Aslında savunma hakkı kadar da sayın Başkan olayın bir başka boyutunu, sosyal boyutunu ortaya koydu. Şöyle ya da böyle, sayın Sayman'ın konuşmaya başlamadan önce, yani toplantıdan önce, ben 90-92'de Ankara Barosu Başkanı'ydım, benden sonra başladı CMUK uygulaması, yani 93'te başladı sanıyorum. 93'te Erdal Merdoğlu Beyefendi Başkan'dı, o günden bu yana Türkiye'de CMUK uygulaması var. Tabii ki o günkü para birimine göre ödenekler düşüktü, yani yaklaşık 113 trilyon lira 93'ten bu yana şu ya da bu biçimde Türkiye'deki elli iki avukatın bir kısmına ödenmiş. Dolayısıyla bunu inkâr etmek, yok saymak mümkün değil. Bu kaynak, şöyle ya da böyle bir biçimde avukatlara ve barolara aktarılmış. Dolayısıyla olayın tabii adil yargılanma, savunma hakkının kutsallığı, insan hak ve özgürlükleri boyutu yanında, bir de bu sosyal boyutu, yani barolardaki genç avukat arkadaşlarımızın ekonomik ve mali sorunları konusundaki bir destek olması bakımından da son derece önemli. Tokat Barosu Başkanı, çok net şekilde konuyu ortaya koydu.

Trabzon Barosu Başkanı, Tunceli Barosu Başkanı ve Uşak Barosu Başkanı mazeretlerini bildirdiler ve gelemediler. Van Barosu Başkanı konuştu. Sıra Yalova Barosu Başkanı'na geldi, ama onu da salonda göremiyorum. Yozgat Barosu'ndan Seyit Mehmet Ekinci arkadaşımızın sanıyorum bu konuda söyleyecekleri var.

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

SEYİT MEHMET
EKİNCİ'NİN
KONUŞMASI

Av. Seyit Mehmet EKİNCİ (Yozgat Barosu Başkanı): "Bedava ceza avukatlığı yapıyoruz" fikri, evet, ben ağır cezada devamlı oturan 3-4 avukattan birisiyim Yozgat'ta, ama diğer meslektaşlarım açısından katılmıyorum. Bu uygulamayı biraz Maliye Bakanlığı'ndan aldığımız şu %15'leri %40'lara, %50'lere çıkartabilirsek ... Yeni Ceza Kanunu'nda verilecek hapis cezalarının paraya çevrilmesi durumunda, bunun ertelenmesi söz konusu değil ve rakamlar bayağı büyüdüler. Bir trafik kazasında eskiden sekizde ikisi kusuru olan bir adamın ödeyeceği para cezası bugün 14 milyar 600 milyon lira. Dolayısıyla rakamımız artacak, ama bunun yansıması iki sene sonrayı falan bulacak. Ama o zaman biz şu rakamı %30-4'lara çıkartırsak, bu tarife avukatlık asgari ücret tarifesine yaklaştırabiliriz.

Diğer bir önerim ise şu: "52 bin oldu sayımız" deniliyor. Avukatlara bir iş daha vardı, bunu eğer kaçırmadıysak sayın Başkan ve Yönetim Kurulu üyelerim, Ceza Kanunu'nda güvenlik tedbirleri başlığı altında düzenlenen fasılda adli kontrol elemanı diye bir görev var. Bu göreve şimdi Adalet Bakanlığı yeni elemanlar almaya başladı. Biz bu adli kontrol elemanı olarak yeni avukat arkadaşlarımızı, meslektaşlarımızı görevlendirirsek, meslektaşlarımıza bir katkı da oradan sağlarız diye düşünüyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

Özdemir ÖZÖK: Çok teşekkür ederiz. Ne kadar güzel, yeni yeni görüşler çıktı, notumuzu aldık, onu inceleyelim. Eğer haki-katen böyle bir olanağımız varsa, ne güzel ...

Değerli arkadaşlar; bizi sabırla bekleyen ve alfabemizin son harfini oluşturan Zonguldak ilimizin değerli Başkanı sayın Av. Erol Mekik; gerçi onların adına Sakarya söyledi, ama yine de Erol'un söyleyeceği özel mesajlar vardır mutlaka.

Buyursunlar sayın Başkan.

Av. Erol MEKİK (Zonguldak Barosu Başkanı): Efendim, saygılar sunuyorum.

Ben İstanbul Barosu Başkanı'nı sabırla ve güzel bir şekilde dinledim, o dışarıda, onun gelmesini istiyorum sayın Başkan, yani

EROL
MEKİK'İN
KONUŞMASI

özellikle istiyorum, vekâleten kabul etmiyorum, yani muhakkak gelmesi gerekiyor.

Özdemir ÖZOK: Başkan Yardımcısı var burada.

Av. Erol MEKİK: Hayır, kabul etmiyorum efendim. Ben başkan vekili bırakmadım hiçbir yerde.

Batı Karadeniz'deki arkadaşlarla yeni bir uygulama başlattık. Ben bir şeyi fırsat bildim: Beni sayın Başkanı ve Yönetim Kurulu üyeleri, bu Adli Yılın açılışında Eşgüdüm Başkanlığı'na getirmişti, ben bunu kendim üstlendim ve devam etmesinde de yarar gördüm ve devam ettim. Bunları bölge toplantıları haline getirmeye çalıştık. Bu arada, güzel teklif gelerek, Doğu Marmara bölgesindeki arkadaşlarla yapmış olduğumuz istişarede, aynı fikre vardık. Dolayısıyla onu devam ettirdik ve de zannediyorum bize göre sayın Semih Başkan da sunduğu gündemin içeriğinde alabildiğince bir çalışma yapıldı ve onu size sunduk. Sabahtan itibaren de bir sürü arkadaşım da, sayın başkanlarım da aynı konulara girdiler, sorunları anlattılar, değişik öneriler de geldi. Ancak ben hâlâ buradan Zonguldak'a giderken "şunu karar altına aldık" diyemiyorum. Bir tek şey var: Van'a gitmeyi karar altına aldık. CMUK sorunuyla ilgili, sayın Yönetime ve Başkan'a da soruyorum, bugün son kararımız nedir?

Bir öneri geldi, o öneri benim için çok önemliydi, o da şu: Sayın İstanbul Barosu Başkanı Kâzım Bey, çözümün getirilmesi için önerisini sundu, bu öneriye şiddetle katılıyorum ve hemen akabinde sayın Yönetimin Bakanlık bazında bu girişimde bulunmasını istiyorum; çünkü bizi hafife almaya başladılar, açıkça onu görüyorum.

Çok teşekkür ederim, beni hakikaten dinlemek için bu kadar beklediğiniz için teşekkür ediyorum. Güzel adli binalar yapılırken, şimdi yeni yapılan binalarda aynı hâkimlerin "barodan bir avukat getirin" tabiri gibi avukatlara da orada yerler ayrılmalı ve zaman almadan, bana göre şu anlarda, öğleden sonra bu raporlar hazırlanıp tek kişi tarafından okunduktan sonra tartışmalar açılmalı, gündeme alınsın ve çözüm şekilleri sona ermesi gerekirdi. Zannediyorum bu biraz zayıf kaldı. Bundan sonra hiç olmazsa

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

EROL
MEKİK'İN
KONUŞMASI

öneri olarak getireyim. Sonuç bildirgesini buradan, toplantıdan ayrılırken onunla beraber gidelim yörelerimize. Zaten sorunları anlattınız.

Çok teşekkür ederim, hakikaten dinlemek için bu kadar beklediğiniz için teşekkür ediyorum, zannediyorum "en son Başkan ne konuşacak" diye beklediniz. Ben de konuşmak için bunları konuştum ve hepinizin önerilerine katılıyorum. Ancak şunu söylüyorum: Biz yasa değişikliği için herhangi bir öneriyle gelmedik. Yasa'nın daha iyi bir şekilde, savunma bazında en iyi olmasını, emeğimizin karşılığını almamız için de ücretimizin tespit edilmesini istiyoruz. Yoksa geri dönüşü yok tabii ki, katiyen yok. Biz sadece bunu istiyoruz.

Teşekkür ederim efendim.

ÖZDEMİR
ÖZOK'UN
KONUŞMASI

Özdemir ÖZOK: İstanbul Barosu'yla ve Zonguldak Barosu arasında sanıyorum bir gizli anlaşma var; demek ki özellikle alkış almak için, alkışlatması için ...

Değerli başkanlarım, değerli meslektaşlarım, değerli başkanlar; zaman zaman kürsüye çıkan arkadaşlarımız, "bizi beklediniz, sabırla beklediniz, zahmet ettiniz" filan dediler. Ben kendi adıma ve Yönetim Kurulu üyesi arkadaşlarım adına söylüyorum; sizlerle birlikte olmak, sizlerle birlikte bu konuları tartışmak, asla ve asla bize yük olmuyor, biz bunu asla yüksünmüyoruz, lütfen bunu böyle biliniz. Bunları tartışacağız, konuşacağız ve de tabii bugün birtakım arkadaşlar yanlış anladı, yani biz Adalet Bakanlığı'na da gideriz, Barolar Birliği'nin Avukatlık Yasası'ndaki verdiği olanakların, görevlerin ne olduğunu da biliyoruz. Ancak günümüz demokrasi anlayışında, ne kadar çok katılım olursa, ne kadar farklı görüşler olabilirse, en sağlıklı, en doğru ve de altını çizerek söylüyorum, ortak aklın gereği olan sorunu çözmek lazım. Bizim asla sizlerden farklı, sizlerden değişik bir amacımız yok; en iyisini, en sağlıklısını ve de uygulamada, pratikte yaşadığımız bu sorunları nasıl aşabiliriz.

Hepinize ayrı ayrı teşekkür ediyorum. 93'ten bu yana Barolar Birliği'nin bir tarafında bulunuyorum, ama bu dönemdeki bütün geçmiş dönem saydığım baro başkanlarımı da çok saygıyla anıyorum, asla onların desteğini azımsadığım için söylemiyorum.

Ancak bu dönemdeki baro başkanlarımız, ülkemizin içinde bulunduğu, coğrafyamızın içinde bulunduğu süreci çok iyi kavrayarak, Batman Barosu Başkanı'nın da çok güzel şekilde ortaya koyduğu gibi, Türkiye'deki bu yasa ve kanun devletinden, kısmen polis devletinden artık hukukun üstünlüğü ve hukuk devletine geçişte ve buna ulaşmada barolarımızın gayreti, duyarlılığı, desteği gerçekten üst düzeyde, hepimize çok teşekkür ederim. Bu hafta sonu, böylesine önemli bir günde bu kadar katılım ve bu kadar ilgili ve bu kadar konu hakkında görüş bildiren arkadaşlarımıza bizim ancak yönetim olarak teker teker teşekkür etmek görevimiz vardır. Onun için, size bunu Yönetim Kurulu üyesi arkadaşlarım adına bir kez daha yineliyorum.

İkincisi, sayın Zonguldak Barosu Başkanı'nın söylediği gibi, bu toplantının sonunda ne karar aldık? Gerçekten konuşmaların hepsini not aldık. Zaten yarın öbür gün, sanıyorum 15-20 gün içerisinde tüm konuşmalar banda alındı, çevrilecek ve size yollanacak, yani her şey ortadadır, saydamdır, şeffaftır ve hepimiz, ne söylediğimizi göreceğiz. Burada -ben kendi adıma söylüyorum, yani bu Yönetimle ilgili filan değil- şunu gördüm: Bir kısım arkadaşlarımız, Barolar Birliği'nin bu hareketini, bu girişimini sanki yeni bir demarj olarak, sadece sorguya münhasır olmak üzere bir hareket olarak algılamış. Bunu sadece burada bir-iki arkadaşımız dillendirdi, ama bunun dışında, Türkiye'de birçok baroda önemli etkinlikleri olan Çağdaş Hukukçular Grubu, bize bir yazılı metin olarak aşağı yukarı burada 1-2 arkadaşımızın söylediği konuları içeren, yaklaşık bir 150-200 imzalı bir metni dün bize aktardılar.

Değerli arkadaşlar; bir defa şurada birlikte olalım: Kesinlikle yıllardan beri Türkiye Barolar Birliği'nin ve baroların savunduğu, herkesin iddiayla birlikte savunmaya hakkı olduğu ve bu hakkı bir biçimde kullanması konusunda ve de bunun Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin anayasası biçiminde olan, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesinde şekillenen ve biçimlenen şekliyle adil yargılanma koşulları anlamında bu hakkı asla ve asla burada oturan hiçbir Yönetim Kurulu üyesi arkadaşımız ve bizler ve bu salonda olan hiç kimse yadsıyamaz, reddedemez, bu kesinlikle olacak. Ancak tabii ben Manisa Barosu Başkanı sayın Remzi Demirkol'un söylediğini de çok kabullenemiyorum, yani

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

ÖZDEMİR
ÖZOK'UN
KONUŞMASI

"para sıkıştı, barolar sizlere telefon ettiler ve tabii ki bu tazyik karşısında bu toplantı yapıldı." Hayır, biz buna benzer toplantıları geçmişte de yaptık; özellikle CMUK temsilcilerini topladık, konuştuk. Ama bugün doğrusu bunu hiç inkâr etmiyoruz, ben konuşmamda da bir bölümde bahsettim; bugün bana bütün baro başkanlarımız, önce sayın Saymanu arıyor, daha sonra da beni arıyor, "ne oluyor; eskisi kürekle geliyordu, şimdi hesaplı geliyor, vaziyet çok kötü, ödemediğimiz paralarımız var ..." Burada İzmir Barosu Başkanı ve İstanbul Barosu Başkanı başta olmak üzere, bütün baro başkanlarımızdan, sayısal olarak daha az avukatı barındıran barolarımızdan bile yakıma geldi. Yani ortada bir kaynak var ve bu kaynağı bölüştüreceğiz.

Tabii ücret, asgari ücrete de çıkabilir. Sayın İstanbul Barosu Başkanı'yla birlikte Barolar Birliği'nde çalışırken de böyle bir mantık geliştirdik, yani o günkü yönetim anlayışıyla CMUK ücreti, avukatlık ücreti, 93'te uygulamadan bu yana "bizim asgari ücret tarifemizden düşük olsun ki, bu para o hizmete yetsin" mantığı ... Bu bir tercihti, bu bir yöntemdi, ama bugün deniyorsa, -yine burada birlikte kolektif karar alalım- çünkü biliyorsunuz, avukatlık asgari ücret tarifesini ve CMUK tarifesini Türkiye Barolar Birliği son söz olarak düzenliyor. Ancak onun aleyhine Adalet Bakanlığı, Danıştay'a gidiyor ya da ilgilisi Danıştay'a gidiyor, şimdi idare mahkemesine gidebiliyor. Dolayısıyla bu çok önemli bir konu, yani biz "asgari ücrete çıkarılsın mı, çıkarılmasın mı?" yani buradaki on tane arkadaşın sorumluluğuna bunu bırakmak da doğru değil, bu kolektif kararı birlikte alalım. Asgari ücret tarifesine çıkarsa, üç ay sonra para biterse, hep beraber gideriz Maliye Bakanlığı kapısına, hep beraber gideriz Adalet Bakanlığı kapısına, onu yaparız. Buna rağmen çözümler gelmezse, ona göre yöntemler geliştiririz. Biz bundan kaçmıyoruz, yani sanıyorum değerli arkadaşlarım da, ben konuşuyorum, ama bireysel düşüncesi olan varsa söyler tabii. Bunu yaparız, çünkü bu bizim elimizde. Şu anda biliyorsunuz, ekim sonuna kadar biz size asgari avukatlık ücret tarifesini yeni yıl için belirleyip yollayacağız. Barolardan gelen önerileri komisyona verdik, hazırlıyorlar, bugün yarın şekillenecek. Biz CMUK ücretlerini de buna getiririz, bizim için mesele değil. Ancak 2006 tahsilatında bize gönderilen mart ya da ocak ayındaki para nisan-da biterse, mücadeleyi hep beraber verelim, birlikte verelim.

Sevgili başkanlarım; ikincisi, konuşan arkadaşlardan, söz alan arkadaşlarımdan, notlarımın içerisinde görüyorum, yaklaşık 10-12 tanesi, özellikle Güneş beyin isminden bahsederek raporun çok yararlı, faydalı ve iyi tespit edilmiş bir değerlendirme olduğunu, iyi bir tespit olduğunu söyledi. Dolayısıyla büyük çoğunluk bunu söyledi ve çıkan 5-6 arkadaşımız ya da on arkadaşımızın dışında da -zaten kırk üç kişi söz aldı- raporun aleyhine çok fazla söz söylemedi. Yalnız, söylenen çok önemli bir şey; asla ve asla kazanılmış olan birtakım kazanımlardan geri dönülmemesi.

Arkadaşlar; bir defa bunu ifade edelim, hepimiz rahatça bunu anlayın, çok net söylüyorum, bunlardan geri dönüş diye bir şey yok. Ancak uygulamanın daha sağlıklı olabilmesi için ne yapılabilir? Örneğin; Kemal Uzan, CMUK'tan yardım almış, yani bu çok komik bir şey. Tabii ki insan hakkı, tabii ki savunma hakkı, tabii ki kullanılması lazım, tabii ki insan olarak onun da kullanması lazım, ama sanıyorum yasaya konuluş amacı ve gerekçesi, yasa koyucunun ve bizim amacımız bu değildi. Yani adamın dağda domuzu eksik, ama CMUK uygulamasından hizmet alacak. Yani malvarlığının olduğu zamanda almış sayın Başkan. Tabii bunlar ekstrem örnekler; çünkü biz biliyorsunuz, geçen günler burada yine böyle konuşurken, bir ekstrem örnek verelim, bir çarpıcı örnek verelim diye çok ünlü bir sanatçımızın arkadaşı da baro staj kredisinden para aldı diye söyledik, kadıncağыз epeyce bizi hırpaladı. İnsanların kişiliği, kimliği bizim için çok önemlidir, asla onlara yönelik söylemiyoruz, ama uygulamada böyle bir sıkıntı var.

Değerli arkadaşlar; sonuç itibarıyla ben kendi adıma söylüyorum, sanıyorum bu bölümüne de bütün arkadaşlarım adına, yani sağımda ve solumda oturan Yönetim Kurulu üyesi arkadaşlarım adına söylüyorum; biz bu toplantıdan çok yararlandık. Gerçekten hem notlarımızla, hem bu bantların çözümünden sonraki çıkan metindeki bilgilerle çok yararlanacağımıza inanıyorum. Gelecek günlerde ve dönemlerde bu türlü gündemlerle toplantıları yapacağız ve sizlerden bilgi ve görüş alacağız. Belki bu kolektif aklın getirdiği çözümler, bizim yönetimimizde çok da ağırlıklı olan bir görüşün aleyhine dahi olsa, o egemen olabilir; çünkü o doğruysa, o iyiye, onun pratik olarak açılımı daha yararlıysa, biz onu yapacağız. Yani bu yönetim anlayışımızı herkes bilsin.

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

ÖZDEMİR
ÖZOK'UN
KONUŞMASI

Asla tartışamayacağımız bir konu şu: Asla hiçbir konuda sizlerle birlikte düşünmeyeceğimiz bir konu yok. Onun için, bu toplantının hakikaten çok yararlı olduğuna inanıyorum ve teşekkür ediyorum.

İzin verirseniz, iki konuda, bir tanesini sayın İstanbul Barosu Başkanı, yine değerli Başkanı İlder bey, staj eğitimi, sınavla ilgili söyledi. Bunu sonra, başka bir zaman konuşalım, özel gündemli konuşalım dedik, ama bu konuda bir-iki soru yöneltildi; "*soru bankası hazırlayalım*" dedi, sayın İstanbul Barosu Başkanı. Onların pratikte birtakım zorluklarının olduğunu, ama geçmiş dönemdeki hazırlıklarımızla, şimdiki yaptığımız hazırlıklarla da bunu aşmaya çalıştığımızı, en kısa sürede bunu yapacağımızı size ifade etmek istiyorum.

İkincisi, Sakarya Barosu Başkanı'nın, sayın Kocaeli Barosu Başkanı'yla birlikte görüşerek, "*İstanbul'daki akademisyenlerle bir ekip oluşturup CMUK eğitimi vereceği konusundaki hazırlığa Barolar Birliği takviye yapsın*" dedi. Hayır, biz buradaki bütün yetmiş altı baroya söylüyoruz, tabii İstanbul, İzmir, Ankara, onlar olanakları nedeniyle kendi göbeklerini kendileri kesebiliyorlar, ama bu olanakları olmayan arkadaşlara Barolar Birliği Yönetimi olarak biz hep söyledik, şimdi de söylüyorum, bizim elimizde çok iyi, bir araya gelmiş, gitmiş, gelmiş, ders vermiş bir ekip var. Biz bu ekibi isteyen arkadaşlarımıza yollayalım ve ücretlerini CMUK Fonu'ndan karşılayalım, geçmiş dönemde karşıladığımız gibi, onu yapabiliriz. Ayrıca siz, kendiniz "*biz hoca buluyoruz, bize bu konuda takviye yapın*" dersiniz, yine Yönetimle konuşuruz, CMUK eğitimiyle ilgili bu desteği yaparız.

Son olarak şunu söyleyeceğim: Sayın Güneş Gürseler, kendi hazırladığı raporun sonucunda birtakım önerileri var. O önerileri bir kez daha kendisi size açıklasın; onlarla örtüşen, örtüşür bir şekilde arkadaşlarımız da bunları düşünüyorsa, onları yaşama geçirmek için biz somut birtakım kararlar almış olalım. İkincisi, hem sınavla ilgili bilgiler bakımından, hem de staj eğitimiyle ilgili konularda aayın Başkan Yardımcımız Ünsal Toker de size bir kısa açıklama yapacak. Vaktimiz kaldığı için, izin verirseniz, bu iki arkadaşımız da bu konularda açıklama yapsın.

Buyurun.

Güneş GÜRSELER: Teşekkür ederim sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım; Başkan'ın da özetlediği gibi, sonuçta herkesin üzerinde anlaştığı gibi gözüken bir öneri var, o da tarifelerin eşitlenmesi. Tarifelerin eşitlenmesi için kaynak lazım, yani tarifelerin eşitlenmesi ödemeleri arttıracak, onun için kaynak gerekiyor. Bizim elimizde kullanmadığımız adli yardım kaynağı var, "o kaynağı acaba CMUK'ta değerlendirebilir miyiz?" meselesi var. O, yasa öneri olarak bizim raporun sonuç bölümünde, "yasa değişikliği gerektiren öneriler" bölümünde var. Tabii onun mantığında şu yatıyor: Biraz önce arkadaşlarımız, "zorunlu müdafilikten geri gidiliyor" falan gibi yorumladılar. Başkan'ın da belirtti, hiç öyle bir düşünce yok; zorunlu müdafilik daha da geliştirilmeli, onu destekliyoruz. Ancak ücretini devletin verdiği zorunlu müdafilik değil, her davada avukat olmalıdır, insanlar avukatsız yargılanmamalıdır, hukukta da, cezada da maddi gücü olmayanların avukatlık ücretini devlet ödemelidir. Onun dışında, şahıslar, kendi avukatlarının ücretini kendileri ödemelidir.

Bu noktadan yola çıkarak, bu mantık üzerine görüşümüzü kurduğumuzda, hazırlık soruşturması sırasında CMK'daki kaynağın kullanılmasını, sadece hazırlık soruşturması sırasında CMK'daki kaynağın kullanılmasını, kovuşturma aşamasında adli yardımdan yararlanma olanağını gündeme getirerek, o koşulları arayarak Avukatlık Kanunu'nun 180. maddesindeki kaynağın kullanılmasını sağlayacak yasal değişiklik yapılması ...

Av. Kazım KOLCUOĞLU: Yasa açık, bunlara zorunlu avukat veriyorsunuz. On sekiz yaşını bitirenlere zorunlu avukat vereceksiniz. O da yetmiyor ... Siz soruşturmaya alırsanız, bunlara adli yardımdan veremezsiniz. Adli yardım dışında zorunlu avukat vermek zorundayız, çünkü yasa açık olarak bunu söylüyor. "Sen avukatını bul, paran var, ben sana avukat vermiyorum" diyemezsiniz. Yasa değişikliği başka yere gider, o zaman zorunlu avukatlık kaldırılır, o zaman adli yardıma dönüşür. Adli yardım cezada işleme, çünkü ceza beklemez ...

Güneş GÜRSELER: O zaman başka bir hususu tartışmaya gerek yok.

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

TARTIŞMA

Av. Kazım KOLCUOĞLU: Bunu işler hale getirmek lazım.

Güneş GÜRSELER: Bunu işler hale getirmek için tarifeyi arttıracamız.

Yasa değişikliği önerisi olarak söylediğimizi özetleyeyim: Sadece hazırlık soruşturması safhalarında ücreti 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkındaki Kanun'un 13. maddesindeki kaynaktan ödenmek üzere baro tarafından müdafî vekil görevlendirilmelidir. Hazırlık aşamasındaki CMK'nın 13. maddesindeki kaynaktan karşılayacağız. Kovuşturma safhasında, maddi durumu avukat seçmeye uygun olmayanlara, ücreti Avukatlık Kanunu'nun 180/A maddesindeki kaynaktan ödenmek üzere, adli yardım kuralları çerçevesinde müdafî ve vekil görevlendirilmelidir.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun bu raporda sözü edilen 7 Ekim 2003 tarihli kararı var aslında, o kararda böyle bir yasal değişikliğe bile gerek yok. Bu yasa değişikliğini gündeme getirip, tümüyle Ceza Yasası'nda bu kapsamda bir yönlendirme yaparsak sonuç alırız diye düşünüyoruz; çünkü tarifeyi yükselteceğiz, tamam. Tarifeyi ne kadar yükseltebiliriz? Asgari ücreti de yükselteceğiz, beraber yükselecek, işte nereye kadar yükseltebiliriz? Şunu söylemek istiyorum: Normaldeki bir ağır ceza davasının rayicine kadar tarifeyi yükseltmek mümkün mü; değil.

Başkanım, kaynak istiyorsunuz. Elimizde kullanamadığımız bir kaynak var: Adli yardım. Başkan, *"elimizde 120 milyar para var, kullanamıyoruz"* dedi. Şunu söylemek istiyorum: Tarifeyi yükseltmek çözüm değil, tarifeyi nereye kadar yükselteceğiz ve tarifeyi yükselttiğimiz müddetçe, hepimiz CMUK avukatı olma noktasına geleceğiz. Yani sonuçta insanlar, bu düzenlemeleri yapmazsak, *"sıra gelsin bana da, ceza davası alayım"* beklentisi içinde olacaklar. Sadece demirperde ülkelerinde vardı, *"şu davaya şu avukat baksın"* diye sırayla beklemek. Söylemeye çalıştığımız o, tarifeyi yükseltelim. Bir ağır ceza davasının ortalama sı 5 milyarsa, tarifeyi 5 milyar yapabiliyor muyuz?

Av. Soner KOCABEY: Başkan, asgari ücret sekiz yüz, Ekim sonunda arttıracamız, bu yaklaşık 900-950 olacak. CMK'yı da do-

kuz yüz elli yaptığımız zaman, Güneş bey onu anlatmak istiyor, bunun kaynağı yok. Siz diyorsunuz ki, "bulsun, benim sorunum değil." İkincisi, "ağır ceza dokuz yüz elli olduğu zaman, artık herkes CMK avukatı olur" diyor, siz ona lütfen cevap verin.

Av. Kazım KOLCUOĞLU: CMK avukatı olur, o hakkını alır.

Av. Soner KOCABEY: O zaman hepimiz atamayla gelen avukatlar haline geleceğiz, Hazine avukatı olacağız. Ben bunu ifade etmeye çalıştım, Denizli Başkanı Sümer bey de karşı çıktı. Yani bu avukatların bağımsızlığı anlamında bir sakınca yaratmayacak mı? Herkesin baro tarafından atandığı bir düzene mi gidelim?

Av. Kazım KOLCUOĞLU: Bir şeyi anlatamıyorum. İstanbul'da dört bin tane avukat var sırada, her gün bana on tane adam geliyor ki, "aman beni buraya sokun, ben de para alayım" diye. Diyor ki, "bu parayla geçinmek mümkün değil, ama belki bana bir neşter olabilir." Ama bir şey daha var: Aldığı parayla davayı takip etmiyor. Onun için, parayı vereceğiz, davayı takip edecek. Bütün arkadaşlarım şikâyet ediyor, suç duyurusu yapıyor, ne yapacaksınız onlar hakkında? Hem yüz seksen vereceksiniz, hem ceza vereceksiniz, nasıl olacak peki? Ben parayı veririm, cezayı da veririm, takibini yapsın, o kadar.

Özdemir ÖZOK: Yani "o işin karşılığı olan parayı verirsem, cezayı da veririm."

Değerli arkadaşlarım; unutmadan başka bir konuyu bilgilerinize aktarayım: Ben hemen sizinle konuşur konuşmaz, sayın Sekretere ve Figen hanıma rica ettim; bizim turizm firması, bize sürekli bilet alan turizm firmasını arattırdım, önümüzdeki hafta Perşembe günü için Van'a uçakta rezervasyon yaptırayım diye. Uçak müsaitmiş ve grup rezervasyonu yapabiliyormuşuz. Yalnız, diyelim ki kırk kişilik bir rezervasyon yaptırdığımız an, vazgeçsek dahi, o kırk kişinin bedelini ödemek durumundayız. Buradaki kalkan elleri de hepimiz gördünüz. Biz, Pazartesi günü Ankara'dan Van'a, yani bizim buradaki arkadaşlarımızı da dikkate alarak, Yönetim'den gelecek arkadaşları da dikkate alarak, Pazartesi günü biz Van'a kaç kişilik rezervasyon yaptıralım? İç Anadolu, Akdeniz, Ege ... Lütfen, ne olur, Pazartesi günü öğleden sonra saat

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

TARTIŞMA

14.00'e kadar bize mutlaka bildirsinler, bunu hemen bilgilerinize sunayım. Uçak saati, Perşembe günü 14.00'de.

Güneş GÜRSELER: Arkadaşların herhangi bir düzenleme yapmadan, sadece tarifeyi arttırmamızı istediği anlaşılıyor, onu yapacağız. Sadece tarife artacak ... Sayın Başkan, asgari ücretle eşit olsun, ben hiçbir şey demiyorum, fazla bile olsun, 3 milyar olsun, 5 milyar olsun. Bakın, bir örnek vereceğim: Biraz önce Kırklareli Barosu Başkanı konuşurken anlattı, buraya da yazılı olarak verdi. Bir dernek, Körler Derneği, Pınarhisar'ın köylerini dolaşmış, okullardan bağış toplamış, Yardım Toplama Kanunu'na muhalefet, iki bin öğrenciden para almış. Sanıklar 8-10 kişi, fakat müştekiler iki bin kişi, hepsi on sekiz yaşın altında. Buyurun tarifeyi belirleyin, buyurun avukatı görevlendirin, buyurun avukata para verin.

Teşekkürler.

Özdemir ÖZOK: Biz de Tekirdağ'da, Lüleburgaz'daki olay için öyle bir mantık geliştirdik. Hatta bir yönerge yolladık, hepimize geldi. Buyurun.

Av. CENGİZ TUĞRAL (Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu Üyesi): Değerli arkadaşlar, toplantının başından beri dile getirilmeyen bir başka husus var: CMUK ödeneklerinden Maliye Bakanlığı'nun Barolar Birliği'ne aktardığı paraların maalesef amaca yönelik diyecek, yani avukat arkadaşlarımızın gelirini arttıracak, onlara doğru dürüst ücret verecek rakam olarak harcanan payı, eğer arkadaşlarımız oranları resmi olarak aktarırlarsa, barolarımızı bayağı büyük sıkıntıya sokar. Çünkü yapılan ödemelerin yaklaşık yarıya yakını idari, yani avukata ödenen paralar dışında harcanıyor. Bunu nasıl çözeceğiz? Buna da bir çözüm getirin. Yani bunun arkasından gelecek sıkıntılarımız büyür. CMUK'tan yüz lira para geliyorsa, onun 40-45 lirası, baroların diğer hizmetleri için kullanılıyor. Biz eli beş lirayı, elli lirayı avukata veriyoruz ...

Özdemir ÖZOK: Arkadaşımızın anlattığı şu: Diyor ki, "113 trilyon paranın diyelim ki 60 trilyonu ücreti vekâlet olarak gittiyse ..." Tamam, anlamışsınız.

Av. Cengiz TUĞRAL: Bunun arkasından bu sistemi bizim elimizden alırlar ...

Özdemir ÖZOK: Arkadaşlar; bu son tur, biraz da karşılıklı sohbet oldu. Yani aşağı yukarı Barolar Birliği Yönetimi olarak, biz salondan alacağımız mesajı aldık, notlarımızı da aldık, bunlar banda da geçti ve gereği neyse, biz asgari ücret tarifesini de bu aldığımız bilgiler doğrultusunda değerli arkadaşlarımıza da söyleyeceğiz. Bizim dışımızda bir komisyon var, ama komisyonun hazırlayacağı rapor sonra bize geliyor.

İzin verirseniz, CMUK'la ilgili konuşmaları burada noktalayayım. Tekrar hepinize teşekkür edip sayın Ünsal Toker'e, avukatlık sınavı ve stajla ilgili bilgiler aktaracak.

Buyurun.

Av. Ünsal TOKER (Türkiye Barolar Birliği Başkan Yardımcısı): Teşekkür ederim sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım; ilerleyen bu saatte tabii bazı konuları tartışmak son derece zor oluyor. Ancak ben, öncelikle sizlere bir soru sormak istiyorum: Türkiye'de kaç tane hukuk fakültesi var? Siz öyle diyorsunuz, öbür taraf kırk diyor. Üzülmeysin, esasında Adalet Bakanı da bilmiyor. Bunu niçin söylüyorum? Bütün şu konuştuklarımız, pastadan aldığımız payın paylaşılmasındaki yetersizliğin sonucu. Eğer bugün CMUK'u konuşuyorsak, CMUK'taki ücretlerin azlığını konuşuyorsak, CMUK avukatlarının gençlere terk edildiğini konuşuyorsak, bu birazcık da pastadan, paylaşım-daki hatalardan kaynaklanıyor, bu da sayıyla ilintili. Eğer biz, geçmiş dönemde mevcut olan sınavı bir 4-5 sene önce devreye sokabilseydik, bugün zannediyorum ki, bu pastadan pay alacak olan arkadaşlarımızın sayısı biraz daha az olacak ve dolayısıyla bu konuları bu kadar şiddetle konuşma durumuna belki giremeyecektik. O nedenle, 10.5.2001'den sonra hukuk fakültelerine girmiş olan kişilere getirilen bir sınav var. Bu sene haziran ayında mezun olanlar, 2006 yılının haziran ayında stajını bitirecekler, staj bitim belgesi alacaklar. Dolayısıyla haziran ayından sonraki dönemde staj bitirim belgesi almış olan arkadaşlarımız da bu arada sınava tabi olacaklar. Bu, meslekte hem bir kaliteyi beraberinde getirecek, hem de bu bahsettiğimiz gibi, sınırsız hale gelen bu sayıyı da belki bir nebze dizginleyecek. Bir nebze diyorum, bunun yüzdeyüz önüne geçmek zaten mümkün değil.

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

TARTIŞMA

Hukuk fakülteleri, hepinizin de malumu olduğu üzere, genellikle siyasi mülahazalarla bir tabela, bir mühürle beraber açıldı, ama açıldıktan sonra bunun önüne geçmeye de zaten hiçbirimizin gücü yetmez, belki reorganizasyon dediğimiz olayı yapma şansımız olabilir. Ancak biz barolar olarak, eğer sınavı gerçekten ciddi şekilde eğiterek yapabilirsek, kaliteli arkadaşlarımızı yanımıza aldığımızda, mesleğe başlattığımızda, CMUK'la ilgili bir görev verdiğimizde de o görevi daha iyi yaptırma şansına sahip oluruz. Bugün Kıbrıs'tan gelen arkadaşlar, hukuk nosyonuna bile sahip değilken, yanınıza geldiğinde, gerçekten öğretmede de birtakım sıkıntılarınız oluyor. Gayet tabii, o kişinin bir yargıcın karşısına çıktığında da verebileceği çok fazla şeyin olduğunu zannetmiyorum.

Sınavla ilgili olarak geçmiş dönemde gerçekten Türkiye Barolar Birliği'nde ciddi çalışmalar yapılmış; gerekli olan yönetmelikler çıkarılmış, ÖSYM ile gerekli olan protokoller yapılmış. Sayın İstanbul Barosu Başkanı dostum, biraz evvel konuşmasında söylerken, "hazırlansın, sorular yapılsın" tarzında birtakım şeyler söyledi.

Arkadaşlar; maalesef ÖSYM, soru hazırlamasını hiç kimseye bırakmıyor, "soruyu ben hazırlarım" diyor; çünkü yaptığı tüm sınavlarda bu sistemi uyguluyor, yani kendisinin öz prensipleri bu. Geçtiğimiz dönemde de zaten Türkiye Barolar Birliği, onlarla birlikte protokol hazırlarken aynı yöntemi belirlemiş. Siz yalnız uzman olan kişilerin isimlerini verebiliyorsunuz; diyorsunuz ki, "medeni usulden şu şu hocalar, ceza usulden şu şu hocalar, avukatlık hukukundan şu şu baro başkanları yahut da hukukçular" deyip isim verebiliyorsunuz, o kadar, elinizi çekiyorsunuz. ÖSYM, kendisi bu verdiği isimlerden veyahut da dışarıdan kişileri çağırıyor, masaya oturtuyor, diyor ki, "bana soru hazırla". Gizli ortamda, suretini almaksızın sorular hazırlanıyor ve ÖSYM alıyor ellerinden, bilahare bize yapacağı imtihanda bu soruları kendisi kullanıyor. Bizim geçmiş dönemdeki yaptığımız protokolde, yüz soru üzerinden yetmiş puan alan başarılı sayılıyor. Bu yüz sorunun yüzü de aynı puana sahip, yani bir taban değeri yok, üniversite sınavındaki gibi. Yüz sorunun otuzu tanesi, avukatlık hukuku ve meslek kurallarından, geriye kalan yetmiş tanesi hukuk usu-

lü, ceza usulü, idare gibi dallara ayrılmış ve hepsine de değişik puanlar verilmiş.

Bu puanlamayı yapma hakkı yönetmelikte bize ait, yani Türkiye Barolar Birliği, sorulara verilecek olan puanlamayı kendisi yapabiliyor ve her sınav döneminde de değişikliğe uğratma hakkına sahip, yönetmeliğimiz ona amir. Bir sınava girme hakkına sahip olan kişi, dört yıl içinde bu sınavlarda başarılı olma durumuna girmek zorunda, aksi takdirde bir daha sınava girme hakkı yok, yani avukatlık yapma hakkı yok. Burada bir eliminasyon olayını zannediyorum ki yakalayacağız, "hiç olmazsa avukat olsun" anlayışını bir yerde ortadan kaldıracacağız, yani "oraya gittim olmadı, oraya gittim olmadı, oraya gittim olmadı..." Hani bir zamanlar öğretmenler için vardı, "oğlum hiç olmazsa öğretmen olur, hiç olmazsa polis olur" olayından bir nebze orada zannediyorum ki kurtulacağız. Bu dört yıl içinde sekiz tane sınav yapma durumumuz olacak, senede iki kere. Biz, ÖSYM ile konuştuğumuzda, onların tarihlerini de aşağı yukarı belirledik, aralık ayının ikinci haftasıyla, 2006 Aralık ayının ikinci haftasıyla nisan ayının ikinci haftasında bunu prensip olarak aldık.

Neden böyle bir değerlendirme yaptık? Geçmiş dönemlerde Türkiye Barolar Birliği'nin verdiği ruhsatların oranına baktım, mevcut barolarla konuştum, İstanbul Barosu'yla konuştum ve sonuçta böyle bir istatistik yaparak staj bitim belgesi alma oranları hangi tarihlerde daha fazla, aradaki süreyi fazla gerekli kılmadan, böyle bir değerlendirme yaptık. ÖSYM'den de şu anda rezervimizi yaptırдық; çünkü onlar cumartesi ve pazar günleri sınav yapıyorlar. Eğer bu rezervi daha önce yaptırmazsanız, siz istediğiniz kadar yırtın, bunu yapma şansınız yok. O nedenle, elimizi biraz çabuk tuttuk. Sağ olsun, sayın Başkan da bu konuda bizi geçmiş deneyimlerinden dolayı uyardı. Biz, zannediyorum bir buçuk ay önce Başkan'la birlikte ÖSYM'ye gittik, ben sonra da birebir muhatap oldum ve şu anda aralıkla nisan ayını bu şekilde rezerve ettirdik.

Tabii sınavın özünde bir yarış var. Bu yarış, stajdaki bilgilerle olacak bir yarış. Bugüne kadar staj eğitimi verebilen barolarımız var, gerçekten güzel eğitimler vermeye başladılar, ama bunlar

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

TARTIŞMA

büyük barolarımız. "Staj eğitimi veremeyen barolarımız ne olacak, onların yanında staj yapan, onların nezdinde staj yapan aday meslektaşlarımızın durumu ne olacak, en azından onlara eşit, adil bir ortam nasıl sunacağız?" olayını bir değerlendirmek istedik. Geçmiş dönemde yapılan yönetmelikte Türkiye Barolar Birliği, merkezde bir staj eğitim merkezi kurup, Anadolu'daki bütün stajyerleri burada toplayıp, bir otel kiralayıp, çok mali yükü olan bir sistemi benimsemişti. Ama iptal edildiği için, o sistemin çalışma olanağı olmamış. Bir staj eğitim merkezi, staj eğitim programı, staj eğitmenleri tarzında bir çalışma da yapmış, ciddi bir çalışma. Ancak bugünün koşullarında olaya baktığımızda, ben staj eğitimi veremeyen doğudaki bir barodaki beş tane aday meslektaşımı Ankara'ya getirip de ondan randıman alabilmem, ona on gün süreyle burada o eğitimi verebilmem çok yararlı olmayacak. Ancak CMUK eğitimleri bize yol gösterdi. CMUK eğitim seminerlerinde bu mevcut eğitim alamayan barolarımız, eğitmenlerini ayağına çağırarak, eğitmenleri yanına çağırarak burada daha randımanlı eğitim aldığını gösteriyor. Dolayısıyla sistemi değiştirdik, yönetmeliği de değiştirdik. Dedik ki, "bundan sonra aynı sistemi staj eğitimi veremeyen barolardaki eğitime de uygulayalım." Dolayısıyla bölge şartlarına göre staj eğitimi veremeyen barolarda bölge gruplaması yaparak, oraya buradan getireceğimiz uzmanları belli bir staj programıyla o çocuklara verebilmenin daha yararlı olacağı kanaatine sahip olduk ve stajla ilgili yönetmeliğimizi bu şekilde değiştirdik. Bundan sonraki çalışmalarımız da zaten buna yönelik olacak. Zannediyorum ki yeni binamıza taşındıktan sonra da bu faaliyetimizi ocak ayı itibarıyla başlatırız diye düşünüyorum, yani bunu bir öngörü olarak sizlere sunuyorum, çalışmalar bu merkezde gidiyor.

Benim staj ve sınavla ilgili olarak söyleyeceğim bunlar. Eğer soru sormak isteyen arkadaşım varsa, açıklamak isterim.

Buyurun.

Av. Kâzım KOLCUOĞLU: Sıkıntılı bir dönem geçireceğimiz anlaşılıyor. Onun için, sadece bu değil, uygulama dünyada nasıl yapılıyor, bunları da masaya yatırmak gerekiyor ve bunlarla birlikte yeni bir düzeni nasıl getirebiliriz, ona bakmak gerekiyor. "Sınav" diyorsunuz; soru bankası kurulmazsa, önüne geçemezsiniz. Aynı

şey yargıçlar için de söz konusu oluyor. ÖSYM' den bana anlattılar; hocaları Ankara Hukuk Fakültesi'nden, Gazi' den alıyorlar, onlar kendilerine göre hazırlıyorlar. İstanbul' daki hocalar diyorlar ki, "onlar bizimle aynı görüşü paylaşmıyor, değişik görüşleri paylaşıyor." O zaman ne oluyor; Gazi' den, Ankara Hukuk Fakültesi'nden mezun olanlar o soruları rahatlıkla yanıtıyor, ama İstanbul' dan mezun olanlar, başka fakültelerden mezun olanlar o konuda bocalıyor.

Böyle bir dengesizliği önlemenin tek yolu, bilgi bankası ve bizim yaşamızda açık olarak bize verilen yetki de soruların niteliklerini Barolar Birliği tespit edebilir, soru sorma şeklini buna göre ÖSYM düzenler. Her şeyi ÖSYM yapacak diye bir şey yok, biz tespit edeceğiz, çünkü konuları biz veriyoruz. İki yüz tane soru bankası yaparsınız, bunları ÖSYM' ye verirsiniz, bunlar kendilerine göre soru sorarlar ve bitirirler. Onun için, bu sakıncalar bize çok büyük problemler getirecek, itirazlar getirecek. Bu itirazlar haklı da olacak, biraz evvel söylediğim sakıncalarla birlikte. Eğitimin eksikliği ayrı, onu da hiç düşünmüyorum, ama bu biraz evvel söylediğim, bu soruları hazırlayacak kişilere göre de sorular ve cevaplar değişiyor, bu da çok önemli. Bu bakımdan, soru sorma konusundaki %70' i meslekle ilgili olacağı için, soru hazırlamada büyük oranda avukatların yer alması gerekiyor. Soru hazırlamanın içerisinde avukatlar bulunmazsa, hiçbir şekilde orada çözüm sağlıklı olmaz ve sonuca ulaşılmaz diye düşünüyorum.

Biz bu konuda seksen sayfalık bir rapor da hazırladık. Böyle bir toplantı kısa zamanda yapılsın, bunları bir masaya yatıralım, değerlendirelim, sakıncalarını görelim ve kimseye de haksızlık yapmayalım ve gerçek anlamda hakkı olanların da avukatlık yapmasının yolunu açalım diye düşünüyorum.

Av. Ünsal TOKER: Zannediyorum konuşmamda eksik kaldı; zaten soruların biçimini ve mahiyetini, puantaj durumunu yönetme-likle bize verilmiş zaten, biz kendimiz yapıyoruz onu. İstersek avukatlık hukuku ve meslek kurallarını %30' dan fazla da koyabiliriz, %50 diyebiliriz, ÖSYM' ye buna göre soru hazırlayacak. Ceza usulle ilgili olarak on puan demişiz, hukuk usulüyle ilgili şu puan demişiz. Bu puanları dengeleyebiliriz, buna yetkimiz var, her sınavda da bunu değiştirme hakkına sahibiz. Ancak soru hazırlamada kesinkes "şu sorulardan çıkar" deme şansımızın olmadığını biliyoruz.

TARTIŞMA

Özdemir ÖZOK: Yarı "yapmayız" diyor, "sizden soru gelirse ..."

Av. Ünsal TOKER: "Olmaz" diyor.

Özdemir ÖZOK: Başlık var, ama soruyu kendi tespit ediyor.

Av. Ünsal TOKER: Bir de staj eğitimi alamayan barolardaki stajyerlere bu bahsettiğiniz eğitimin yanında, bir soru bankası oluşturarak, gerek CD, gerekse teksir vasıtasıyla devamlı açık öğretim fakültelerindeki gibi föy gönderme yoluyla ve bir de şu anda Türkiye Barolar Birliği'nin Ceza Kanunu'nda yaptığı gibi, "100 Soruda Ceza Kanunu" gibi bir temeli olan yapıyı da yavaş yavaş oluşturmaya başladık. Bunun için gerekli olan toplantıyı yapacağız.

Sevgili arkadaşlar; bir de uzlaşmayla ilgili bir soru geldi, zannediyorum baro başkanlarım bu konuda yararlanacak bundan: Uzlaşmacı ücreti ne zaman yatacak? Yarı "savcılık veya hâkim tarafından bir uzlaşmacı barodan istendiğinde, baro da uzlaşmacı ismini bildirdi, kim yatırılmasını söyleyecek, ne zaman yatırılacak?" olayına şöyle bir pratik açıklama getiriyoruz: Baro, uzlaşmacı ismini hâkime yahut da savcıya bildirdiğinde, hâkim veya savcı, sanığı çağırarak, diyecek ki, "Uzlaşmacı istedin, uzlaşmacı şu. Baronun şu hesabına şu kadar uzlaşma ücreti, şu kadar da uzlaşma masrafı yatırdığın takdirde, uzlaşma işlemi başlayacak" diye o bildirecek. Onu da bu şekilde altını çizerek sizlere bildirmek istiyorum.

Eğer uzlaşma konusunda da başka bir soru varsa ...

Buyurun.

.....- Bunun hukuki dayanağını soruyorum ...

Av. Ünsal TOKER: Arkadaşlar; zaten bizim yönergemizde şöyle bir olay var: Hazırlık soruşturması sırasında savcı, öncelikle uzlaşma isteyip istemediğini sanığa soruyor. "Tamam, istiyorum" diyor. Mağduru çağırıyor, beraberce onları yan yana getiriyor. Mağdur da "tamam, ben de uzlaşma istiyorum" diyor. O zaman zaten savcı diyor ki, "o zaman bir uzlaşmacıda anlaşabiliyor musunuz?" Eğer anlaşamazlarsa, barodan istiyor zaten.

.....- Bilirkişi seçiminde olduğu gibi ...

Av. Ünsal TOKER: Oradaki uzlaşmacıda bir açıklık yok, tarafların kendi iradesiyle olması gerekli orada.

Buyurun.

Av. Nevzat ERDEMİR: Avukat adaylarını aynı standart stajdan geçirmediikten sonra, bu mevcut haliyle yapılacak sınav, bence yasa önünde eşitlik ilkesine aykırı olacak ve adaletsiz sonuçlara yol açacaktır. İlle de sınav yapılacaksa, bence yargıç ve savcılığa kabulde olduğu gibi, hukuk fakültesi mezununun hukuk nosyonunu ölçmeye dönük bir şey, stajdan önce sınav yapılmalı. Mevcut haliyle bence anayasanın eşitlik ilkesine aykırı. Böyle bir uygulama, çok büyük problemleri de beraberinde getirecek. Barolar ve Barolar Birliği, bundan sonra stajını bitiren avukat adaylarının eylem alanı haline gelecektir. Bu konuyu Birlik yetkililerimizin, sayın Başkan'ın dikkatlerine sunuyorum.

Özdemir ÖZOK: Değerli Başkan; bu söyledikleriniz tabii yeni değil, bu konuda özellikle eşitlik ilkesine, fırsat eşitliğine aykırı olduğu konusunda gerçekten geçtiğimiz dönemde de çok, ama çok yoğun eleştiriler aldık. Ancak şu andaki mevcut yasal düzenlemeyle biz Yönetim Kurulu olarak *"bunu yapamayız, bu Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırıdır"* deme lüksümüz yok. Doğru ya da yanlış, biz bu yasayı uygulayacağız.

Biz o konuda Avukatlık Yasası'nda her önerimizi de götürdük. Nedense adalet bakanları, staj öncesi bir sınavı uygun görmediler. Özellikle ben bu ilk Avukatlık Yasası, yani 2001'de 4667'nin değişikliği sırasında Genel Sekreter olarak sürekli takip ettim o görüşmeleri. Bizim götürdüğümüz teklifte bu ÖSYM sınavı yoktu. Danıştay'dan, Yargıtay'dan, belirli bir kıdeme erişmiş avukatlardan kurullar oluşturuyorduk, yazılı ve sözlü sınav yapılıyordu ve bizim götürdüğümüz öneride, Barolar Birliği'nin önerisinde, hem stajdan önce, yani hukuk fakültesi mezuniyetinden sonra, hem de staj yapıldıktan sonra iki sınav yapılıyordu. Ancak biz bu önerimizi götürdüğümüzde, o dönemin Adalet Bakanı sayın Hikmet Sami Türk, *"Asla staj öncesi bir sınavı kabul edemem. Eğer bunu kabul edecekseniz ya da bunda ısrarlıysa Adalet Komisyonu, ben çekiyorum yasayı"* dedi. Biliyorsunuz, çok önemli kazanımlar elde ettik ve o yasa, bir uzlaşma sonucunda ortaya çıktı. Bugün 2001

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

ÖZDEMİR
ÖZOK'UN
DEĞERLENDİMESİ

değişiklikleriyle elde ettiğimiz olanakları kimisi az görür; tabii ki azdır, tabii ki eksiktir, ama çok önemli değişiklikler oldu, 8 ve 72. maddede, avukatlığın tanımında, kredi pulu, staj kredisi, hakem kurulu, uzlaşma, 35/ A gibi, yani daha birçok değişiklikler. Tabii bu bir uzlaşma sonucunda oldu. Dolayısıyla sayın Hikmet Sami Türk, müthiş titizlik gösterdi ve *"ben asla ona dokundurmam"* dedi. O bakımdan o gün yapamadık, ama staj yapan değerli meslektaşlarımıza, yani meslek adayları arkadaşlarımıza en az zararla nasıl yaparız, onun yollarını arayacağız.

Değerli başkanlarım; gerçekten sabahleyin saat 10.00'dan bu yana, öğleyin verdiğimiz bir iki saatlik moladan sonra sürekli çok dikkatli, çok titiz, çok saygın, çok verimli, gerçekten üst düzeyde bir toplantı yaptık. Bu toplantının gerçekleşmesinde herkesin katkısı oldu, herkese ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Bir defa şu hakikaten bize yakışır bir olgunluk içerisinde geçti, herkes görüşünü söylüyor, herkes kendi görüşünün doğru olduğuna inanıyor ve sonuna kadar ciddi, tutarlı, heyecanla savunuyor, ama ortak akıl neyi gerektiriyorsa, kendi görüşünden de vazgeçerek ona da hoşgörüyle bakıyor, bence bu da çok önemli bir aşama. Bence bu başlangıçlar, yeni yaptığımız bu hareketler, gelecekteki sorunlarımızı çözmede bize büyük olanaklar sağlayacak.

Hepinize sonsuz teşekkür ediyorum. Başka bir toplantıda buluşmak üzere hoşça kalın arkadaşlar.

EKLER

"BEDAVA CEZA AVUKATLIĞI"

18.11.1992 tarihinde kabul edilen 3842 sayılı Yasa ile CMUK'da "müdafî tayini" konusunda yapılan düzenlemelerin yanlış uygulanmasının yarattığı sorunların, Devlete, barolara ve avukatlara yükledikleri henüz yeterince tartışılmamışken, 4.12.2004 tarihinde kabul edilen 5271 sayılı Ceza Muhakemeleri Kanunu'nun "tayin" anlayışını "şikayetçi", "mağdur", "suçtan zarar gören" ve "katılan" a kadar genişletmesi ayrıca istisnai olarak başvurulmuş "zorunlu müdafîlik" uygulamasına bir olanak daha tanınması, konunun tüm boyutları ile ele alınıp değerlendirilmesini ve işin özüne ve savunma mesleğinin gereklerine uygun yeni bir düzenlemeyi zorunlu kılmaktadır.

Uluslararası Düzenlemeler ve 3842 Sayılı Yasa

3842 sayılı Yasa'nın genel gerekçesinin konumuzla ilgili bölümünde; "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi AGİK İnsani Boyut Konferansının Moskova Toplantısı Belgesi ve diğer insan haklarının korunması alanında uluslararası temel belgelerde ... kişilerin müdafî yardımından yararlanma hakkı olduğu, kişinin müdafî ücretini ödeme olanağı yoksa ücretsiz olarak sağlanacak müdafî yardımı ile savunma hakkına sahip olacağı, ... yönünde insan hakları hukuk verileri yer almaktadır." şeklinde bir genel değerlendirme yer almıştır.

Bu gerekçenin atfı yaptığı İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6/3 maddesinin c paragrafında; her sanığın "Kendi Kendini Müdafaa Etmek veya Kendi Seçeceği Bir Müdafînin veya Eğer Bir Müdafî Tayin

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

EKLER

için Mali İmkanlardan Mahrum Bulunuyor ve Adaletin Selameti Gerek-tiriyorsa, Mahkeme Tarafından Tayin Edilecek Bir Avukatın Meccanı Yardımından İstifade Etmek” hakkına sahip olduğu ifade edilmiştir. Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Milletlerarası Sözleşmesi’nin 14/3-d maddesi ile de benzer biçimde, saruğun müdafiden yararlanması konusunda açık hüküm getirilmiştir.

3842 sayılı Yasa’nın ilgili maddelerinin gerekçelerinde;

108. madde’de; ... “ *varsa müdafinin hazır bulundurulacağı ve karar verilmeden önce dinleneceği ...*”

135. madde’de; “*insan haklarının günümüzdeki gelişmesi sonucu, demokratik ülkelerde kuşku duyulan kişi veya sanığa iyi bir savunma imkanı sağlanmış, savunması sırasında müdafii bulundurma hakkı tanıdığı ...*”

136. madde’de; “*Bu madde ile kutsal savunma hakkının en iyi şekilde kullanılmasını sağlamak, müdafii yardımına engel olunmasını önlemek için 136. madde değiştirilmiştir*”.

138. madde’de; bu maddede sözü edilen “*belirli haller için mecburi müdafilik sistemine geçildiği*”, “*kişinin belirtilen şekillerde özürü yoksa ve on sekiz yaşını bitirmiş ise müdafii tayini için talep aranacaktır.*”

140. madde’de; “*Tasarı ile soruşturmanın her safhasında kişiye yanında müdafii bulundurma, onunla görüşme ve hukuki yardımından yararlanma hakkı tanınmış, belirli haller için mecburi müdafilik sistemine geçilmiştir.*” görüşlerine yer verilmiştir.

Bütün bunlar 3842 sayılı Yasa ile getirilenin “*isteğe bağlı müdafilik*” sistemi olduğu, soruşturmanın her safhasında kişinin kendisinin seçip ücretini ödeyerek vekalet vereceği bir müdafii yanında bulundurma, onunla görüşme ve hukuki yardımından yararlanma hakkı tanıdığı, “*seçebilecek durumda olmadığı beyan eder ve bir de müdafii talep ederse*” baro tarafından müdafii görevlendirileceği, sadece on sekiz yaşını bitirmemiş ya da sağır veya dilsiz veya kendisini savunamayacak derecede bedensel veya zihinsel maluliyeti olan kişiler için müdafileri bulunmaması durumunda isteklerine bakılmaksızın müdafii tayini yapılacağına ilişkindir.

1992 yılından bugüne sürdürülen uygulama ise yasa değişikliği amacını karşılamayan, Devlet'e külfet, barolara ve avukatlara da angarya niteliğinde, avukatlığın en temel haklarından "işin reddi hakkı"nu ortadan kaldıran bir uygulamadır. Devlet'e maliyeti ise 110 trilyon TL'yi geçmiştir.

Bu sonuca iki yanılda ısrarla ulaşılmıştır;

- Yasa'nın asıl amacının karakolda işkence iddialarını ortadan kaldırmak ve şüphelinin sorgulanması sırasında avukat yardımından yararlandırılması olduğu unutulmuş, soruşturma ve kovuşturmanın her aşamasında (Yargıtay dahil) Baro'dan avukat istenmesi kolaycılığına kaçılmıştır.

- "Yakalanan Kişi Veya Sanık Müdafî Seçebilecek (Tayin Edebilecek) Durumda Olmadığını Beyan Ederse Talebi Halinde Baro Tarafından Kendisine Bir Müdafî Tayin Edilir." hükmü dikkate alınmamış, müdafî seçebilecek durumda olup olmadığı genelde sorulmamış, sorulduğunda; "Avukat istiyor musun?" sorusu ile yetinilmiş, "istiyorum" yanıtı üzerine de hemen, çoğu zaman Baro'dan yazılı talepte dahi bulunmadan en hızlı şekli ile "nöbetçi CMUK avukatı", o bulunamazsa nöbet listesinde bir sonraki avukat bulunup saruk ya da şüphelinin ifadesi alınmış ve "nöbetçi CMUK avukatı"na da davayı sonuna kadar takip yükümlülüğü kalmıştır.

Bu konudaki endişelerimizi *Yasa Hukuk Dergisi*'nin 1996 yılı Temmuz ayı sayısında yayınlanan "Müdafî Tayini" başlıklı makalemizde dile getirmiş ve sonuç bölümünde;

"Hükümet programında yer alan 'Hazırlık soruşturmasında avukat bulundurulması sağlanacak ve bunun için yasal düzenlemeler yapılacaktır' ilkesinden hareketle CMUK'da 'müdafî' konusunda yapılan değişikliğin 'zorunlu müdafîlik sistemi' olmadığı 'isteğe bağlı müdafî atanması sistemi' içinde işkence ve kötü muamele iddialarını ortadan kaldırmayı amaçladığının kabulü gerekir. Bu amaca ulaşmada avukatlık mesleğinin ilkeleri ile bağdaşmayan ve angarya olarak nitelenebilecek uygulamalara yol açılmamalıdır. Bunun için de öncelikle mali durumu uygun olmaması nedeni ile müdafî tayin edemeyecek ya da seçemeyecek durumda olanlar hakkında baro tarafından müdafî atanması kuralı uygulanmalıdır. Mali durumu uygun olduğu halde yukarıda belirttiğimiz nedenlerle müdafî

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

EKLER *tayin edemeyenler için baro tarafından yapılan görevlendirmenin de sadece hazırlık soruşturması süresinde olabileceği kabul edilmelidir.” görüşümüzü belirtmiştik.*

5271 Sayılı Yasa İle Ortaya Çıkan Durum

Bugün yeni Ceza Muhakemeleri Kanunu'nun getirdiği düzenlemelerle sorun daha da vahim boyutlara ulaşmaktadır. Aslında yeni düzenlemelerin mantığı da 3842 sayılı Yasa'dan farklı değildir. Ancak yukarıda belirttiğimiz hatalı soru sorma ve giderek hiç sormama yöntemi ve “zorunlu müdafilik” kurumunu bu görevi sadece ücreti devlet tarafından ödenen baro tarafından görevlendirilmiş avukatın yerine getirebileceği anlayışı ile yapılan uygulama sorunu içinden çıkılamayacak boyutlara götürmektedir. Uygulama “bedava ceza avukatlığı”na dönüşme durumundadır.

“İsteğe Bağlı Müdafilik” / “Zorunlu Müdafilik”

Oysa, hem 5271 sayılı Yasa, “zorunlu müdafilik” sistemini getirmemiştir hem de “zorunlu müdafilik” ücretini devletin ödeyeceği avukat tarafından yerine getirilecek bir görev değildir. Yasa'da isteğe bağlı müdafilik sistemi asıldır. Şüpheli ya da sanık savunmasını müdafii ile birlikte yapmak isterse avukatın seçip, görev verebilecektir. Savunmasını müdafii ile yapmak istemesine karşın seçebilecek/tayin edebilecek durumda olmadığını beyan ederse kendisine baro tarafından bir müdafii atanacaktır. Bu isteğe bağlı müdafii sistemidir. Şüpheli ya da sanığın isteğinin aranmadığı durumlar on sekiz yaşını bitirmemiş olması, sağır dilsiz ya da zihnen malul olması ya da hakkında uygulanması istenilen yasa maddesindeki cezanın üst sınırın beş yıldan fazla olmasıdır. Bu durumlarda şüpheli ya da sanığın bir müdafiiinin bulunması zorunludur. Yasa'da zorunlu müdafilik sistemi istisnai olarak bu durumlarda kabul edilmiştir. Ancak bu durumda baro'dan görevlendirme yapılması şüpheli ya da sanığın müdafiiinin bulunmaması koşuluna bağlıdır.

5271 sayılı Ceza Muhakemeleri Kanunu'nun ilgili maddelerini incelersek;

Müdafii yardımından yararlanmanın ceza yargılamasında temel kural olduğunu düzenleyen 149. maddenin kenar başlığı olan “Şüphelinin veya sanığın müdafii seçimi” ifadesinden de anlaşılacağı gibi asıl olan “müdafii seçimi”dir “atanması” değil. Bu madde genel kural olarak; Şüpheli veya sanığın soruşturma ve kovuşturmanın her aşamasında bir veya birden fazla müdafiiin yardımından yararlanabileceğini düzenlemekte ve soruşturma ve kovuşturma evrelerinin her aşamasında avukatın, şüpheli veya sanıkla görüşme, ifade alma veya sorgu süresince yanında olma ve hukukî yardımda bulunma hakkının engellenip kısıtlanamayacağını belirtmektedir.

Müdafiiin görevlendirilmesinin nasıl yapılacağını düzenleyen 150. madde 1. fıkrasında; “Şüpheli veya sanık, müdafii seçebilecek durumda olmadığını beyan ederse, istemi hâlinde bir müdafii görevlendirilir.” hükmünü içermektedir. Yani kendisine soruşturma ve kovuşturmanın her aşamasında müdafiiin yardımından yararlanabileceği bildirilen şüpheli ya da sanık kendisi bir avukat temin edemiyorsa ve müdafii seçebilecek durumda olmadığını da beyan ederse ve ayrıca müdafii isteminde bulunursa kendisine baro tarafından müdafii görevlendirilecektir.

“Müdafii seçebilecek durumda olmamak” ne demektir? Müdafii seçebilecek durumda olmadığını beyan eden şüpheli ya da sanık iki ayrı nedenle böyle bir beyanda bulunabilir; ya maddi durumu elverişli olmadığı için bir avukat ile ücret sözleşmesi düzenleyememektedir ya da maddi durumu uygun olduğu halde kendi çevresi dışında bir bölgede soruşturma ya da kovuşturmayla muhatap olduğu için avukat ismi vererek talepte bulunamamaktadır. Bu iki durumun dışında şüpheli ya da sanığın vekalet verdiği (seçtiği) avukat görevini yapacaktır. Bu hükümleri içeren 150. maddenin 1. fıkrası “isteğe bağlı” avukatlığı düzenlemektedir. Bu fıkra kapsamında müdafiiin görev yapabilmesi şüpheli ya da sanığın “isteğine” bağlıdır. Şüpheli ya da sanık bir avukatın hukukî yardımından yararlanmayı istemeyebilir. Bu durumda savunmasını kendi yapacaktır. Yasa’nın getirdiği sistem bu nedenle “zorunlu müdafilik” sistemi değildir.

1. fıkrasında bu düzenlemeyi yapan 150. madde, 2 ve 3. fıkraları ile genel kuralın istisnasını düzenleyerek, on sekiz yaşını dol-

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

EKLER

durmamış ya da sağır veya dilsiz veya kendisini savunamayacak derecede malûl olan ya da üst sınırı en az beş yıl hapis cezasını gerektiren suçlardan dolayı hakkında soruşturma ya da kovuşturma yapılan şüpheli veya sanığın bir müdafii de bulunmazsa istemi aranmaksızın bir müdafii görevlendirileceği düzenlemesini yapmıştır.

Bu iki fıkrada yapılan düzenleme "zorunlu müdafilik" sistemidir. Ancak bu "zorunluluk" müdafii "görevlendirme" yolu ile belirleneceği anlamında bir zorunluluk değildir. Öncelik şüpheli ya da sanığın kendi müdafii kendisinin bulması/temin etmesi bunu yapabilmesi için de kolluğun ya da mahkemenin kendisine olanak tanınmasıdır. 2. fıkrada açıkça belirtildiği gibi; "bir müdafii de bulunmazsa" artık "Avukat istiyor musun?" sorusuna gerek kalmadan müdafii görevlendirilmesi yapılacaktır. Yani bu fıkra kapsamındaki şüpheli ya da sanığın müdafii bulunması zorunludur ancak bu müdafii belirlenmesinde de öncelik şüpheli ya da sanığın kendi avukatını temin etmesidir.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 6.6.1994 tarih, 1994/6-148 esas ve 1994/167 sayılı kararında;

"Zira Yargılama Yasası 3842 sayılı Yasa ile, on sekiz yaşını doldurmamış, sağır, dilsiz ya da kendisini savunamayacak derecede beden veya akıl hastalığına müptela olanlar dışında kalan sanıklar için zorunlu müdafii atanması sistemini değil, isteğe bağlı müdafii atanması sistemini benimsemiştir. Bu ilke savunma hakkına ilişkin olup, yargılama yasa-sının buyurucu kurallarındandır. Aykırı davranılması mutlak bozma nedeni sayılmamıştır.

Uyuşmazlık konusu olayda sorgusunun yapıldığı 28.12.1992 günlü oturumda on sekiz yaşını tamamlamış bulunan sanığa müdafii tayin hakkının bulunduğu müdafii tayin edebilecek durumda değil-se istediği takdirde kendisine baro tarafından müdafii atanabileceği hususu hatırlatılmayarak Yargılama Yasası'nın 135. maddesinin 3. bendinde düzenlenen buyurucu kurallara aykırı davranılmıştır." görüşü belirtilmiştir.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 7.10.2003 tarih 2003/4-220 esas ve 2003/242 sayılı kararında yukarıdaki karar doğrultusunda;

"Hukukumuzda, bazı hallerde sanığın ve yakalanan kişinin talebi olmasa dahi kendisine müdafî tayinini zorunlu kılan yasal düzenleme gerçekleştirilmiştir." görüşü tekrarlanmıştır.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu kararlarında görüldüğü gibi Yasa'daki genel kural *"isteğe bağlı müdafîlik"* sistemidir. *"Zorunlu müdafîlik"* istisna olarak düzenlenmiştir. 5271 sayılı Yasa bu istisnaya, hakkında uygulanması istenen yasa maddesindeki cezanın üst sınırı beş yıldan fazla olanları da katmıştır.

Ceza Davalarında Sadece Ücreti Devlet Tarafından Ödenen ve Baro Tarafından Görevlendirilen Avukatların Hizmet Vermesi mi Amaçlanıyor?

"Zorunlu müdafîlik" kavramından anlaşılması gereken ya da bu sistemle amaçlanan; *"ücreti devlet bütçesinden ödenen ve baro tarafından görevlendirilen avukatlık hizmeti"* mi olmalıdır? (Örneğin; 26.3.2005 tarihli gazete haberinde olduğu gibi;

"Mahkeme, Kemal Uzan'ı savunması için barodan avukat talep etti:

Rumeli Holding Yönetim Kurulu Başkanı Kemal Uzan'ı (69) baronun görevlendireceği avukat savunacak. Uzan'ın 'bilirkişilere rüşvet vermek' suçundan on sekiz yıl ağır hapis cezasıyla yargılandığı Adana 5. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmasına avukatı katılmayınca, Uzan'ı savunmak için barodan avukat istendi.")

Yoksa, avukatlık ücreti ödeyebilecek güçteki şüpheli ya da sanığın bir avukatla anlaşıp hizmetin gerçek ücretini ödeyerek vekalet verip savunmasının yapılmasını sağlaması mıdır?

Bu soruya Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 7.10.2003 tarih 2003/4-220 esas ve 2003/242 sayılı kararındaki yanıtı;

"Hukukumuzda göre, bir kimsenin müdafî olarak görevlendirilmesi, soruşturmanın her aşamasında olanaklıdır ve iki suretle olur; ya sanık veya kanuni temsilci seçer, ya mahkeme veya baro tayin eder. Sanık veya yasal temsilcisi müdafî seçip sezmekte serbest olduğu gibi, CYUY'nin 137. maddesinde belirtilen koşulları taşıyan kimselerden dilediğini seçmekte de serbesttir." şeklindedir.

EKLER

Türkiye Barolar Birliği 18.3.1993 tarih 359/18 sayılı genelgesinden bu yana aynı doğrultuda çalışmalarını sürdürmüş ve mesleğimizi serbest meslek olmaktan çıkararak adeta devletin, ücreti de belli olmayan resmi memuru haline getirmesini engellemeye çalışmıştır. Ancak meslektaşlarımız arasındaki tartışmanın genelde ücret boyutunda kalması, yargıçlarımızın da işin kolayına kaçması ile bugün gelinen noktada ceza davalarında neredeyse tümüyle baro tarafından görevlendirilmiş meslektaşlarımızın müdafilik görevini yürüttükleri bir duruma gelinmiştir.

Yargıtay'ın yukarıda alıntılar yaptığımız Ceza Genel Kurulu kararlarına karşın bazı daire kararları ile uygulamayı "bedava ceza avukatı" anlayışına doğru yönlendirmiştir.

Örneğin;

• Yargıtay 1. Ceza Dairesi 2003/13 esas sayılı kararında; "saniğin avukat talebinin baroya iletilmesi gerekir iken mali durumunun yerinde olduğundan bahisle reddinin savunma hakkının kısıtlanması sayılacağı" görüşü berimsenmiştir.

• Yargıtay 8. Ceza Dairesi de 3.7.2003 tarih 2002/6646E 2003/3021 sayılı kararında; savunması alınırken müdafii istemeyen ancak yargılama sırasında dilekçe ile maddi durumunun iyi olmadığını beyan ederek müdafii tayin edilmesini isteyen sanığın isteğinin, "savunması alınırken sanığa CMUK'un 135. maddesinde yazılı hakların hatırlatıldığı ve sanığın müdafii istemediği, mecburi müdafilik de bulunmadığı, tayin edilecek müdafinin sorgu için olduğu" gerekçeleri ile reddini "CMUK'un 138. maddesine yanlış anlam verilerek suretiyle savunma hakkının kısıtlanması" olarak yorumlamış ve kararı bozmuştur.

Yasa'nın madde gerekçelerinde de aynı durum açıkça belirtilmiştir.

150. maddenin gerekçesi açıkça, ceza soruşturma ve davasında bir avukattan yararlanılabilmek temel hakkının gerçekleşmesinin ülkenin koşullarıyla orantılı olduğunu bu nedenle de avukatın seçilmesi ve atanmasının şüpheli veya sanığın iradesine bağlı olduğunu belirtmektedir. "Madde, ceza soruşturmasında veya davasında avukat atanmasıyla ilgili temel esasları içermektedir. Ashında

ceza davasında bir avukattan yararlanılabilmesi temel bir haktır. Ancak bunun sağlanması, ülkenin koşullarıyla orantılıdır. Maddeye göre avukatın seçilmesi ve atanması şüpheli veya sanığın iradesine bağlıdır. Ancak adı geçenler bu seçimi yapabilecek durumda değilse, istemleri halinde kendilerine 156. madde uyarınca avukat seçilir ve atanır. 2. fıkraya, zorunlu olarak avukat atanmasını gerektiren halleri göstermektedir. Bunlar, şüpheli veya sanığın: 1. On sekiz yaşını doldurmamış,

2. Sağır veya dilsiz,

3. Kendisini savunamayacak derecede malûl olmasıdır. Bu kişilerin avukatı yoksa bunlara istemleri aranmaksızın avukat atanacaktır.”

Yargıtay Ceza Genel Kurulu, 150. maddenin gerekçesinde belirtilen bir avukattan yararlanabilme konusuna 5237 sayılı Yasa'nın yürürlük tarihinden önce 7.10.2003 tarih 2003/4-220 esas ve 2003/242 sayılı kararında yer vermiştir;

“Bu hak Ceza Yargılamaları Usulü Yasası'nda şu şekilde düzenlenmiştir. İfade almada ve hakim tarafından sorguya çekilmede, ifade verene müdafî tayin etme hakkının bulunduğu, müdafî tayin edebilecek durumda değilse baro tarafından tayin edilecek bir müdafî talep edebileceği, isterse müdafîinin ifade ve sorguda hazır bulunabileceği bildirilir (CYUY m. 135). Öte yandan, CYUY'nin 138. maddesine göre; ‘Yakalanan kişi veya sanık müdafî seçebilecek durumda olmadığını beyan ederse, talebi halinde Baro tarafından kendisine bir müdafî tayin edilir.’ Yasa'nın 146/1. maddesine göre de, baro tarafından tayin edilen müdafî, görevin ifasından doğan masraflar hariç, avukatlık ücret tarifesinden ayrı olarak ücret ödenir. İleride yargılama giderleri ile mahkum olan sanıklardan müdafîe ödenen ücreti ödeyebilecek durumda olanlara Türkiye Barolar Birliği'nin rücu hakkı vardır. Ayrıca sanık isterse, Avukatlık Yasası'nın 176. maddesinde öngörülen adli yardım mekanizması işletilerek kendisine baroca parasız müdafî tayin edilmesi olanağı da bulunmaktadır.”

Yargıtay Ceza Genel Kurulu kararına, gerekçeye ve maddenin açık hükümüne karşın mahkemeler 150. maddenin 1. fıkrasındaki durumlarda genelde “Avukat istiyor musun?” sorusunu sormakta, 2 ve 3. fıkraları kapsamındaki durumlar da ise herhangi bir soruya gerek görmeden tensip kararı ile doğrudan barodan müdafî istemektedir.

Uygulamadan Örnekler

Bizim yaşadığımız birkaç olay uygulama hakkında fikir verebilecektir.

- Rüşvet almak suçundan yargılanan ve tümü de aynı maddi koşullara sahip olan dört sanıktan ikisinin vekaletini alarak katıldığımız ilk duruşmada, mahkeme müdafii bulunmayan diğer iki sanık için kendilerine herhangi bir soru yöneltmeden, sanıklara yöneltilen suça ilişkin cezanın üst sınırı beş yıldan fazla olduğu için doğrudan mübaşir aracılığı ile barodan nöbetçi avukatı çağırılmış ve duruşmayı sürdürmüştür. Sanıklara, avukatları bulunup bulunmadığı sorulmamış, en azından avukat seçebilecek durumda olmadıklarını bildirmelerine olanak tanınmamıştır. Ortaya çıkan fiili sonuç, ayrı suçtan yargılanan memuriyet ve gelir durumları eşit dört devlet memurundan ikisi kendi paraları ile ücretini ödeyerek avukatlık hizmeti satın almışlar, diğer iki sanığa müdafii ise devlet temin etmiştir. Tanık olduğumuz bir diğer olay da;

- Beş yüz seksen yedi sanıklı bir evrakta sahtekarlık davasında, istenilen cezanın üst sınırı beş yıldan fazla olduğu için ilk duruşmada sanıkların yokluğunda beş yüz seksen bir sanık için nöbetçi avukatın görevlendirilmesidir. Bu olayda da sanıkların bir müdafilerinin bulunup bulunmadığı araştırılmadan, kendilerinden bu husus sorulmadan, baro'dan yazılı istekte bulunulmadan, bir şekilde nöbetçi avukata ulaşılmış ve tek sayfalık bir duruşma tutanağında üç beş satır içinde bu kadar kişi için müdafii ataması yapılmıştır. Duruşmaya katılan meslektaşımız de tutanakla birlikte baroya başvurmuş ve yaklaşık 125 milyar TL tutan ücretini istemiştir.

- Gıyabi tutuklu sanık için müdafii tayini yapılmaktadır.

- CMK 150/2-3 kapsamındaki durumlarda mahkemeler duruşma hazırlığı safhasında, tensip tutanağı ile barodan müdafii/vekil görevlendirmesi isteğinde bulunmaktadır. Duruşmaya kadar taraf kendi avukatını seçip, vekalet verdiğinde ilk duruşmaya hem baronun görevlendirdiği avukat hem de tarafın kendi avukatı katılmakta, görevlendirilen avukat durumu tutanağa geçirip duruşmadan çıkmakta, zorunlu ve doğal olarak avukata barodan ödeme yapılmaktadır.

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

EXLER

lanetliyoruz. Hiçbir gerekçe, şiddeti haklı gösteremez. Her türlü kışkırtmadan uzak, hukuk güvencesi ve sağduyu içinde terörle mücadele etmeliyiz. Temel sorunlar ancak eksiksiz demokrasiyi yaygınlaştırarak ve içselleştirilerek çözümlenebilir.

TBB Yönetim Kurulu ve baro başkanları olarak Van'dan bu saldırıyı kınadığımızı haykırıyoruz. Meslektaşlarımıza yapılan saldırı ile ilgili idari, hukuki ve cezai girişimlerin takipçisi olacağız.

Kaldı ki suçladığı ve itham ettiği kişiler yargılama diyalektiği içinde bağımsız savunmanın temsilcileri olan avukatlardır.

Başsavcı'nın, Av. Yasası'nın 1. maddesinde "... Avukat, yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil eder." hükmü yanında, 57. maddede "... avukata karşı işlenen suçlar hakkında, bu suçların hakimlere karşı işlenmesine ilişkin hükümler uygulanır ..." ifadelerinin anlamını özümsemediği anlaşılmaktadır.

"Tam bağımsız" olması için tüm çabamızı ortaya koyduğumuz "yargı"nın savunma unsuru olarak elli üç bin avukat adına, uğradığımız bu saldırıyı nefretle kınıyoruz.

Son olarak 2005/2006 Adli Yıl Açılış Bildirisi'nde belirttiğimiz gibi, yargı bağımsızlığına, gerçek hukuk devletine ve eksiksiz demokrasiye inanancımızla bu doğrultuda çabalarımızı sürdürürken bir de "savunmayı savunmak" zorunda kalmanın sıkıntısını, her düzeydeki insanımızın bilincinde "savunma" kavramının oluşmamasının güçlüklerini yaşıyoruz. Van Cumhuriyet Başsavcısı Kemal Kaçan'ın bu son davranışı yaşadığımız sıkıntının ne kadar vahim boyutlarda olduğunu açık şekilde ortaya koymaktadır. Birlikte yargı erkini oluşturduğumuza inandığımız yargıç ve savcılarımızın kimileri hala "savunma"yı, bu mesleğin önemini ve yargılamaya katkısını anlamazlıktan gelmekte direndiler. Savunmanın hiç kimsenin güvenine, özellikle duruşma salonunda eşit koşullarda bulunması gerekli savcıların güvenine ihtiyacı yoktur. Pek çok durumlarda bizim de başkalarına güvenimiz bulunmamaktadır, ama bunları hukuk çerçevesi içerisinde gidermeğe çalışmaktayız.

Sorumlu ve yetkili bir hukukçunun genelleme yaparak meslektaşlarımızın terör örgütü ile organik bağ içinde olduğu beyanında bulunması insafsızlıktır.

Avukatlar ve barolar olarak teröre çok kurban verdik. Muammer Aksoy'dan Uğur Mumcu'ya ve Ali Günday'a kadar birçok meslektaşımızı ve otuz bin vatandaşımızı, asker ve güvenlik görevlimizi kaybettik. Her acı olay karşısında nefretimizi bildirdik, terör belası ile mücadele için önerilerimizi ve katkılarımızı koyduk. Bugün de, ülkemizin içine itilmeye çalışıldığı her türlü terörü

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

EKLER

Asla bir hukuk adamının ifadesi olamayacak bu sözlerle, insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğüne inanan, barıştan yana duruşlar sergileyen ve bölgenin çok zor koşullarında Van'da görev yapan 73 meslektaşımızın yasa dışı PKK örgüt üyesi olarak gösterilmesi onları derinden yaralamıştır. Bu meslektaşlarımız uğradıkları ağır ve haksız suçlama karşısında gerekli yasal girişimler yanında, konuyu ayrı ayrı Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'na intikal ettirmişlerdir.

15 Ekim 2005 günü Ankara'da Baro Başkanları Toplantısı'na katılan Van Barosu Başkanı gelişmelerle ilgili olarak, baro başkanlarımıza bilgi vermiştir. Mesleğimize ve meslektaşlarımıza karşı yapılan bu ağır ve açık saldırıyı öğrenen baro başkanları, Van C. Başsavcısı'nın şiddetle kınanmasına oybirliğiyle karar vermişlerdir.

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu ve aşağıda imzaları bulunan baro başkanları olarak, mesleğimize ve meslektaşlarımıza karşı yapılan bu ağır ve açık saldırıyı kınamak yanında, Van Barosu ve onun değerli üyelerine destek vermek amacıyla burada bulunmaktayız.

Ülkemizin bulunduğu coğrafyada yaşanan hukuk dışı kimi uygulamalar ve dayatmalar yanında, AB-Türkiye ilişkileri bağlamında çok önemli ve hassas bir süreçten geçmektedir. Bu çok kritik ve hassas süreçte en sade yurttaşından, en sorumlu kişisine kadar herkese çok önemli görevler ve sorumluluklar düşmektedir. Belirtilen nedenlerle, başta kamu görevlileri olmak üzere herkesin sorumluluk bilinciyle hareket etmesi gerektiği bir dönemde, Van Cumhuriyet Başsavcısı başlattığı bir soruşturma başta olmak üzere, sergilediği bu özensiz ve hukuk dışı davranışları ile ülke gündemini işgal etmektedir.

Cumhuriyet Başsavcılığı soyut suçlamada bulunma, hakaret etme, karalama makamu değildir. Ancak yapacakları yasal soruşturma sonunda düzenleyecekleri iddianame ile düşüncelerini söyleyebilirler. Sayın Başsavcı'nın 10.10.2005 günlü yazılı açıklamasında vurguladığı gibi, Cumhuriyet Savcıları birer "*kamu avukatı*"dır. Kamu adına yargılamanın yanlarının hukukunu koruma görev ve sorumlulukları vardır.

**VAN CUMHURİYET BAŞSAVCISI KEMAL KAÇAN'IN
AVUKATLARA YÖNELİK SALDIRILARI KARŞISINDA
VAN BAROSU'NU ZİYARET EDEN
TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
BAŞKAN VE YÖNETİM KURULU İLE
BARO BAŞKANLARININ 21 EKİM 2005 GÜNLÜ
ORTAK BASIN BİLDİRİSİ**

Van Cumhuriyet Başsavcısı Kemal Kaçan'ın, bir stajyer avukata "... Avukatlara hiç güvenmiyorum, elimden gelse tamamını aramadan geçireceğim, zaten Van'daki avukatların çoğu PKK'lıdır," şeklinde ifadelerde bulunması ve stajyer avukatın konuyu baroya intikal ettirmesi üzerine, Baro Başkanı yönetim kuruluyla birlikte 29.09.2005 günü Başsavcı'yı randevu alarak ziyaret etmiştir. Stajyer avukatın anlattıklarını Başsavcı'ya aktaran ve "Sanırım bir yanlış anlaşılma olmuştur", diyen Baro Başkanı ve yönetim kuruluna sert bir ifadeyle yanıt veren başsavcı, "... Doğrudur, bu sözleri ben söyledim" dedikten sonra devamla "Avukatlara hiç güvenmiyorum, elimden gelse tüm avukatları aramadan geçirtirim, zaten buradaki avukatların yarısı PKK'lıdır. Doğrudur, bu sözleri söyledim. Zaten öylesiniz. Van Barosu avukatlarının çoğu PKK'lıdır. Burada bulunduğum sürece ve gittikten sonra da bu görüşüm devam edecektir. Zaten avukatlar hakkında bilgi topluyorum, ileride görüşürüz, ben bu görüşlerimi diğer savcı ve hakimlere de aktardım. Baro'nun yemeğine de bu nedenle katılmadık. Bundan sonraki hiçbir etkinliğinize de katılmama kararı aldık," şeklinde ağır hakaret ve haksız suçlamalarda bulunmuştur.

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

EKLER

bir de “savunmayı savunmak” zorunda kalmanın sıkıntısını, her düzeydeki insanımızın bilincinde “savunma” kavramının oluşmamasının güçlüklerini yaşıyoruz.

Van Cumhuriyet Başsavcısı Kemal Kaçan'ın bu son davranışı da yaşadığımız sıkıntının ne kadar vahim boyutlarda olduğunu en açık şekilde ortaya koymaktadır. Birlikte yargı erkini oluşturduğumuza inandığımız yargıç ve savcılarımızın kimileri hala “savunma”yı, bu mesleğin önemini ve yargılamaya katkısını anlamazlıktan gelmekte direnmektedir.

TBB Yönetim Kurulu ve baro başkanları olarak Ankara'dan bu saldırıyı kınadığımızı haykırıyoruz. Meslektaşlarımıza yapılan saldırı ile ilgili idari, hukuki ve cezai girişimlerin takipçisi olacağız.

Ayrıca, 21 Ekim 2005 Cuma günü Van Barosu'na hep birlikte yapacağımız ziyarette üzüntü ve kaygılarımızı bir kez daha kamu oyuna açıklayacak ve meslektaşlarımıza desteğimizi göstereceğiz.

Türkiye Barolar Birliği
ve
Baro Başkanları

**15 EKİM 2005 GÜNÜ ANKARA'DA TOPLANAN
BARO BAŞKANLARININ
VAN CUMHURİYET BAŞSAVCISI KEMAL KAÇAN'IN
AVUKATLARA YÖNELİK BEYANLARI KARŞISINDAKİ
ORTAK BİLDİRİSİ**

Van Cumhuriyet Başsavcısı Kemal Kaçan, önce bir stajyer avukata ardından da 29.9.2005 tarihinde konuyu görüşmek üzere makamına gelen Van Barosu Başkanı ve Yönetim Kurulu Üyelerine; *"Avukatlara hiç güvenmiyorum. elimden gelse tüm avukatları aramadan geçirtirim, zaten buradaki avukatların yarısı PKK'lıdır. Doğrudur, bu sözlerİ söyledim. Zaten öylesiniz. Van barosu avukatlarının çoğu PKK'lıdır. Burada bulunduğum sürece ve gittikten sonra da bu görüşümü devam edecektir. Zaten avukatlar hakkında bilgi topluyorum, ileride görüşürüz. Ben bu görüşlerimi diğer savcı ve hakimlere de aktardım. Baronun yemeğine de bu nedenle katılmadık. bundan sonraki hiç bir etkinliğinize de katılmama kararı aldık" şeklinde ağır hakaret ve suçlamada bulunmuştur.*

Cumhuriyet Başsavcılığı soyut suçlamada bulunma, hakaret etme makamu değildir.

"Tam bağımsız" olması için tüm çabamızı ortaya koyduğumuz "yargı"nın savunma unsuru, elli üç bin avukat olarak, uğradığımız bu saldırıyı nefretle kınıyoruz.

Son olarak 2005/2006 Adli Yıl açılış bildirimizde belirttiğimiz gibi, yargı bağımsızlığına, gerçek hukuk devletine ve eksiksiz demokrasiye inancımızla bu doğrultuda çabalarımızı sürdürürken

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

EKLER ilk ifadelerinin alınması için mahkeme huzuruna çıkarılıp avukat seçme hakkını kullanma olanağı tanınmadıkça barodan müdafî görevlendirmesi istenmemesini sağlayacak çalışma ve girişimlerde bulunulmalıdır.

- Her baro, yukarıdaki hususların gerçekleşebilmesi için kendi bölgesindeki Adalet Komisyonu ve ceza mahkemelerine gereken başvuruları yapmalıdır.

- CMK Avukatlık Ücret Tarifesi'nde belirlenen ücretler, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ndeki ücretlere eşitlenmelidir.

Av. Güneş GÜRSELER
TBB Genel Sekreteri

Bu nedenle şüpheli ve sanık için yaptığımız tüm tespit, eleştiri ve öneriler bu konuda da geçerlidir.

Sonuç ve Öneriler

1. Yasa değişikliği gerektiren öneriler:

- Sadece hazırlık soruşturması safhalarında, ücreti 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkındaki Kanun'un 13. maddesindeki kaynaktan ödenmek üzere baro tarafından müdafî ve vekil görevlendirilmelidir.

- Kovuşturma safhasında maddi durumu avukat seçmeye uygun olmayanlara ücreti Avukatlık Kanunu'nun 180/a maddesindeki kaynaktan ödenmek üzere "adli yardım" kuralları çerçevesinde müdafî ve vekil görevlendirilmelidir. (Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun yukarıda sözünü ettiğimiz 7.10.2003 tarih 2003/42 sayılı kararı karşısında böyle bir yasal değişikliğe gerek olmayabilir. Ancak açıklık kazandıracak bir düzenleme yapılmalıdır.)

2. Yasa değişikliği gerektirmeyen ve yukarıda belirtilen yasa değişiklikleri yapılanaya kadar uygulanabilecek öneriler:

- Soruşturma ve kovuşturmanın tüm safhalarında kişilerin kendi özgür iradeleri ile seçerek vekalet verip ücretini ödeyecekleri bir avukatın hizmetinden yararlanmalarının asıl kural olduğunun kolluk ve yargı mensupları tarafından benimsenerek kişilere bu görevlendirmeyi yapabilmeleri için gerekli süreyi tanımalarını sağlayacak çalışma ve girişimlerde bulunulmalıdır.

- CMK'nın 150. maddesinin 2 ve 3. fıkralarındaki durumlarda mahkemenin, "duruşma hazırlığı tutanağı"nda sanığa yapılacak tebligatta; "hakkındaki yargılamanın bir müdafînin hizmetinden yararlanmaksızın yürütülemeyeceği bu nedenle duruşmaya seçeceği bir avukat ile birlikte gelmesi gerektiği, avukat seçebilecek durumda değil ise duruşma gününden önce mahkemeye bildirmesi durumunda kendisi için barodan müdafî görevlendirilmesi isteneceği" açıklamasının yer almasını sağlayacak çalışma ve girişimlerde bulunulmalıdır.

- CMK'nın 150. maddesinin 2 ve 3. fıkraları kapsamında olsalar dahi "gıyabi" durumda olan sanıklar için yakalama gerçekleşip

DOKUZUNCU BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI

EKLER

CMK'nın 150. maddesindeki "seçebilecek durumda olmadığını beyan ederse" ve "bir müdafii de bulunmuyorsa" ifadelerinin yukarıda ayrıntılı olarak belirttiğimiz gibi maddi durumun olanaksız olduğu şeklinde anlaşılması gerekir. Ayrıca, müdafinin görevlendirilmesindeki usulü belirleyen CMK'nın 156. maddesinde sadece görevlendirmenin baro tarafından yapılacağını bildirmiş ayrıntıya girmemiştir.

Bu konuda aykırı gözüken yasal hüküm sadece Ceza Muhakemesi Kanunu'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkındaki 5320 sayılı Yasa'nın 13. maddesidir. Çünkü, "soruşturma ve kovuşturma makamlarının istemi üzerine" görevlendirilen müdafii ve vekilin ücretinin "avukatlık ücret tarifesinden ayrık" bir ücret tarifesi ile belirleneceğini ve ödemenin de bu konu için ayrılmış bütçe bölümünden yapılacağını belirtmektedir.

Yani, CMK görevlendirmeleri için "ayrık bir tarife" düzenlenecektir. Adli yardım uygulamasında ise görevlendirilen avukatın ücreti için ayrık bir tarifeye gerek yoktur. Ödemesi de ayrı adli yardım için ayrılmış bütçe bölümünden yapılmaktadır.

7.10.2003 tarihli Yargıtay Ceza Genel Kurulu kararı bu engeli "sanık isterse" yorumu ile aşmıştır. Belirttiğimiz gibi uygulama yasasının 13. maddesi; "Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince, soruşturma ve kovuşturma makamlarının istemi üzerine baro tarafından görevlendirilen müdafii ve vekile" yapılacak avukatlık ücreti ödemesini düzenlemektedir. Sanığın maddi durumunun olanaksızlığı nedeni ile adli yardımdan yararlandırılma isteğinde bulunması durumunda, soruşturma ve kovuşturma makamlarının sanığın bu isteğini Baro'ya iletilmesinin sağlanması durumunda bu engel aşılabacaktır.

Şikayetçi, Mağdur, Suçtan Zarar Gören ve Katılan için Baro'nun Vekil Görevlendirmesi

CMK'nın bu durumu düzenleyen 234 ve 239. maddeleri şüpheli ve sanık için getirilen hükümlerle aynı doğrultuda düzenleme yapmaktadır. Bu kişiler için de ana kural, kendi vekillerini kendilerinin seçmeleridir. Bir vekilleri yoksa görevlendirme yapılacaktır.

Bu noktada bir başka soruya yanıt aramak gerekiyor;

Acaba mahkemelerimiz bu uygulamalar ile her sanığın, ücretini devletin ödediği bir avukatın hizmetinden yararlanması gibi bir sonuca ulaşılmasını mı amaçlıyor? Eğer böyle bir amaç varsa öncelikle bunun tartışılması gerekir.

Oysa, Yasa'nın amacı hazırlık soruşturmasına avukatı da katarak işkence iddialarını ortadan kaldırmaktır, "herkese bedava avukat" değil. Her sanığın ücretsiz avukat hizmetinden yararlanacağını bilmesi suç işlemeye teşvik etmekten başka bir işe yaramamaktadır.

**Ceza Yargılamasında "Adli Yardım" Kuralları Kapsamında
Müdafî ve Vekil Görevlendirmesi Yapılarak
Baro Bütçelerinin Adli Yardım Bölümünden
Avukat Ücreti Ödenebilir mi?**

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun yukarıda alıntı yaptığımız 7.10.2003 tarih 2003/4-220 esas ve 2003/242 sayılı kararındaki; "Ayrıca Sanık İsterse, Avukatlık Yasası'nın 176. Maddesinde Öngörülen Adli Yardım Mekanizması İşletilerek Kendisine Baroca Parasız Müdafî Tayin Edilmesi Olanağı da Bulunmaktadır." hükmü karşısında bu sorunun yanıtı olumludur.

Gerçekten de Avukatlık Yasası'nın ve CMK'nin bunu engelleyen bir hükmü yoktur.

Avukatlık Yasası'nın "Adli Yardımın Kapsamı" kenar başlıklı 176. maddesinin 1. fıkrası; "Adli yardım, avukatlık ücretlerini ve diğer yargılama giderlerini karşılama olanağı bulunmayanlara bu Kanun'da yazılı yazılı avukatlık hizmetlerinin sağlanmasıdır." hükmünü içermektedir.

Adli Yardım Yönetmeliği'nin "Amaç" kenar başlıklı 1. maddesinin 2. fıkrası da; "Adli yardımın amacı, bireylerin hak arama özgürlüklerinin önündeki engelleri aşmak ve hak arama özgürlüğünün kullanımında eşitliği sağlamak üzere, avukatlık ücretini ve yargılama giderlerini karşılama olanağı bulunmayanların avukatlık hizmetlerinden yararlandırılmasıdır." düzenlemesini yapmıştır.

Karanfil Sokağı No: 5/62 06650 Kızılay-ANKARA
Tel: (+90.312) 425 30 11 - 425 36 19 - 418 13 46 Faks: (+90.312) 418 78 57
web: www.barobirlik.org.tr
e-mail: admin@barobirlik.org.tr • yayin@barobirlik.org.tr